

# ORÍGENS I EVOLUCIÓ DE LES COLLES CASTELLERES DE VALLS



Planeta Piruleta  
Premi Bon Preu UVic  
Treball de recerca 2018



## Índex

1. Introducció.....	3
2. Els orígens castellers .....	6
2.1. Avantpassats remots dels castells .....	6
2.2. Avantpassats immediats dels castells.....	8
2.2.1. La Moixiganga.....	8
2.2.2. El ball de valencians .....	10
2.3. La primera colla.....	11
2.4. Els castells .....	15
3. Les colles vallenques .....	16
3.1. Història de la branca de la Colla Joves Xiquets de Valls.....	16
3.2. Història de la branca de la Colla Vella Xiquets de Valls .....	26
3.3. Rivalitat entre les dues colles .....	33
4. Evolució dels castells .....	37
4.1. Economia i castells .....	37
4.2. La vestimenta.....	37
4.3. La música.....	40
4.4. Evolució històrica dels castells.....	44
4.4.1. L'època d'or.....	44
4.4.2. La decadència .....	46
4.4.3. La Renaixença .....	47
4.4.4. L'ascens del nivell .....	48
4.4.5. Els castells actuals .....	49
4.5. Places i concursos .....	50
4.5.1. La plaça del Blat i les altres places.....	50
4.5.2. Concursos .....	51
5. Integració de membres.....	61
5.1. Els nens castellers.....	61
5.2. La dona castellera .....	63
5.3. Immigrants castellers.....	69
5.4. Integració especial .....	71
6. Altres punts de vista vers els castells.....	73
6.1. Consideració internacional .....	73
6.2. Consideració de l'Estat espanyol i de Catalunya.....	75
6.3. Consideració d'altres colles catalanes .....	76
6.3.1. Els Minyons de Terrassa com a colla puntera .....	76



6.3.2. Els Al·lots de Llevant com a colla minoritària .....	77
6.4. Consideració de l'altra colla .....	78
7. Conclusions .....	80
8. Bibliografia.....	84
8.1. Llibres i articles .....	84
8.2. Webs .....	85
8.3. Multimèdia .....	86
8.4. Fonts orals .....	87
9. Annexos .....	88
Annex 1: La Colla Joves Xiquets de Valls compta amb el següent equip de gestió: .	88
Annex 2: La Colla Vella Xiquets de Valls compta amb el següent equip de gestió: ..	90
Annex 3: Lletra de l'Himne del Casteller, compost per Jaume Vidal .....	92
Annex 4: Taula de puntuacions del Concurs actual.....	93
Annex 5: Resultats dels Concursos .....	95
Annex 6: Normativa dels concursos .....	126
Annex 7: Taula de premis del Concurs de l'any 2016.....	138
Annex 8: Integrants de la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya .....	140
Annex 9: Registre de naixement de Josep Batet Llobera .....	141
Annex 10: Noves informacions .....	142



## 1. Introducció

Una petita samarreta vermella amb l'escut de la colla al pit va ser el que van rebre els meus pares quan vaig néixer, era la neta de l'"Eduardu" de l'Arboç, la filla de l'Antonio de l'Arboç.

Encara no era capaç d'aixecar el cap quan passava les tardes de dissabte i els migdies de diumenge a les places castelleres d'arreu, bevent els biberons pels bars i fent la migdiada al cotxet envoltat de bosses i jaquetes d'aquells que s'enfilaven uns sobre els altres intentant tocar el cel.

Durant aquell temps a casa hi havia un nou projecte: recuperar la colla del poble. Vaig créixer entre sopars i reunions de junta tècnica i administrativa, feia els deures entre papers de permisos, trucades i alguna que altra discussió.

Els divendres eren dia d'assaig, esperava amb candeletes que s'acabés la setmana per acompanyar el pare a la Plaça de la Puntaire i escoltar cridar "terços amunt!" mentre jo jugava amb la canalla de la colla.

A la mare li agraden els castells però només veure'ls. Jo penso que també és castellera, ella també hi participa. Des de que tinc consciència que l'escolto renegar cada vegada que renta la camisa del pare bruta dels peus dels castellers que li van a sobre, a més, ell abans de marxar a plaça sempre li demana que li plegui la faixa perquè és l'única que ho fa amb tensió i força.

Si no eren els Minyons de l'Arboç, era la colla de Valls, a casa la cultura castellera sempre ha estat present i ens ha donat moltes lliçons de superació i d'esforç, és per això que en aquest document he decidit fer una anàlisi històrica i social del que suposa aquesta cultura de llarg recorregut.

Aquesta activitat, doncs, ha estat molt propera a mi, per aquest motiu, he triat els castellers i les colles de Valls com a tema del treball de recerca. D'aquesta manera, he tingut l'oportunitat de conèixer encara més a prop el món casteller i seguir l'evolució que ha patit fins a convertir-se a la tendència actual.



La principal intenció d'aquest treball és tenir una visió crítica i objectiva del vertader origen dels castells i donar a conèixer la història de les dues colles més antigues del panorama casteller. Per altra banda, també s'exposarà com han afectat els castells en la societat en àmbits d'integració, econòmics, culturals i nacionals.

En definitiva, vull dur a terme la tasca d'investigació dels inicis castellers de Valls i donar a conèixer aquesta cultura. El treball pretén donar resposta a les qüestions següents:

- D'on provenen els castells?
- Com van ser els seus inicis (vestimenta, música, antecedents...)?
- A què és deguda la rivalitat entre les dues colles vallenques?
- Com ha evolucionat cada colla?
- Quina ha estat l'evolució dels membres de cadascuna de les colles? (Dones, nens, immigració...)
- Com es veuen internacionalment les colles de Valls i els castells?
- Com consideren les colles catalanes la Joves i la Vella de Valls?
- Què en pensa l'Estat espanyol de la cultura castellera?
- I a Valls, què en pensen de l'altra colla?
- Quina és la colla actual més antiga?

Per aconseguir l'objectiu he fet recerca en llibres antics, deixats i comprats, he escoltat grans entesos i he fet entrevistes, he observat vídeos, documentals, he fet anàlisi de fotografies i comparacions d'opinions, dates i històries.

Tota aquesta feina no hagués estat possible sense un seguit de persones que anomenaré seguidament.

En primer lloc, vull agrair al gran aficionat casteller Joan Vallès per estar pendent de mi en tot moment, per la seva paciència, explicacions i anècdotes a més de ser el meu bibliotecari particular. L'entès Pere Ferrando fou qui em contestà els



dubtes que tenia un dimarts a la tarda i també vull agrair la seva gran col·laboració en aquest treball.

Moltíssimes gràcies a les dues colles de Valls per tot el suport donat, en especial, al Francesc Montserrat, la Raquel Sans, el Carles Herèdia, en Joan Climent, en Cels Galofré i en Josep Maria Cortés de la Colla Joves Xiquets de Valls. Pel que fa a la Colla Vella dels Xiquets de Valls, fou un gran honor passar la tarda escoltant a tres grans entesos castellers rosats com són en Francesc Piñas, en Jordi Roca i especialment a en Guillem Bartolí.

M'agradaria donar les gràcies a dues persones que em donaren molta informació sobre la visió que tenen de les colles vallenques, l'Amaya Comas dels Minyons de Terrassa i en Sebastià Grimalt dels Al·lots de Llevant.

També mencionaré el meu pare l'Antonio Fernández i a la meva mare Gemma Sadurní per dur-me a investigar allà on ha fet falta i fer-me el camí el més pla possible, ara i sempre.

Pel que fa a temes tècnics, voldria agrair a en Jordi Molla la seva ajuda en aspectes informàtics.

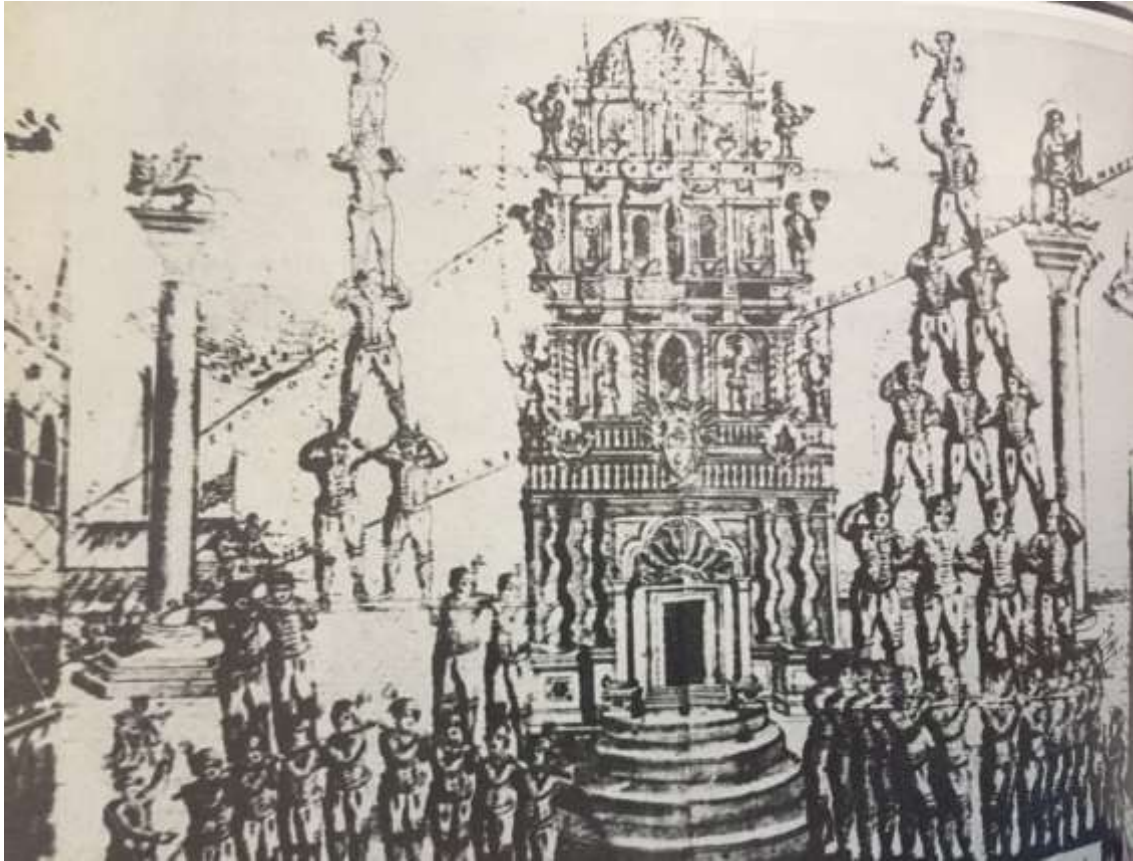
I per últim agrairé l'ajuda, el suport i la feina de la meva tutora del projecte. Gràcies per estar pendent de mi durant el curs i sobretot al llarg de l'estiu.



## 2. Els orígens castellers

### 2.1. Avantpassats remots dels castells

Molts escriptors i historiadors afirmen que l'exercici atlètic de pujar uns sobre dels altres és quelcom molt més antic del que ens pensem.



*Gravat del s. XVII, representació de les Forces d'Hèrcules, Venècia.*

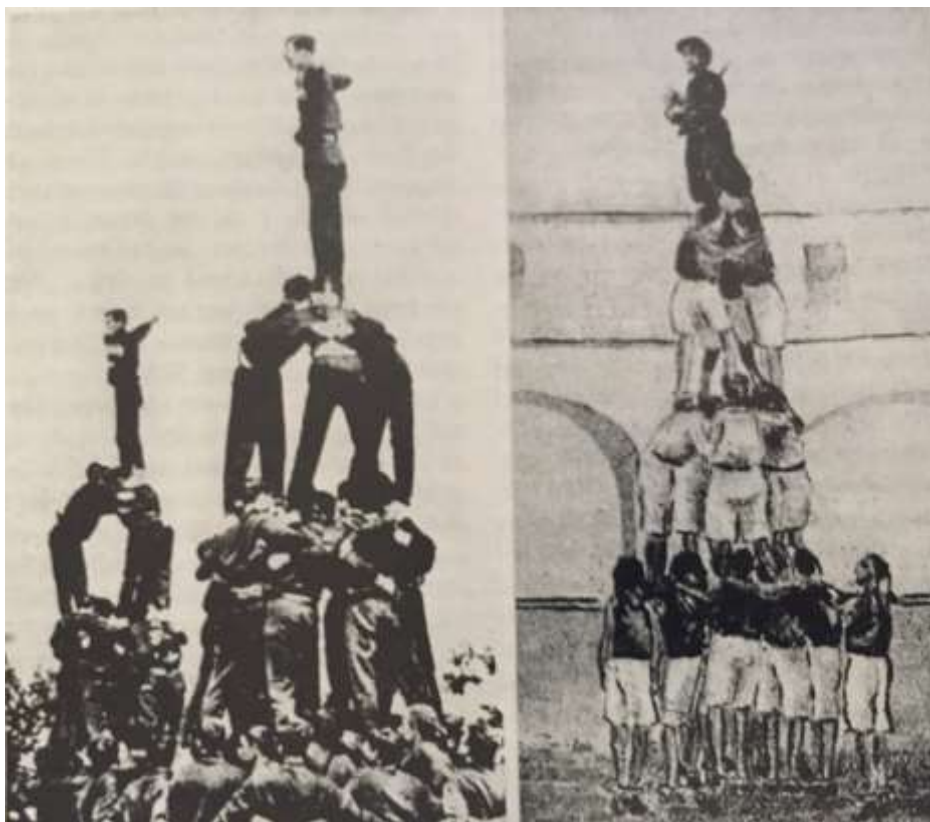
Francesc Ballester i Castelló va escriure el 1917 el llibre *Xiquets de Valls* en el qual responent a la pregunta de quins eren els orígens castellers, digué que la primera vibració fou l'esforç dels titans a fer castells de muntanyes per a escalar l'Olimp amb la intenció de destronar Cronos.

Josep Coroleu, investigador premiat el 1884, troba l'origen durant el segle V, ja que un poeta llatí escriví sobre un espectacle de circ en el qual "...uns homes formaren una edificació en un obrir i tancar d'ulls enfilant-se uns sobre dels altres, i alçat al cim d'aquesta piràmide, un xiquet ballava en l'aire...". No falta qui creu que l'origen antic dels castells el trobem en els gals, pujant uns sobre dels altres per a assetjar ciutats, com va passar a Roma durant el segle IV aC.



Josep Grau, escriptor i mossèn de Valls, creu que els castells són purament vallencs, una activitat estimulada per l'època d'esplendor dels gremis. Aquesta opinió també la compartia Emili Morera i Llauredó, un historiador tarragoní i Jordi Morant, l'escriptor d'*Història dels castells*.

Alguns entesos creuen que els romans van copiar aquesta dansa als grecs, uns altres, pensen que els catalans van aprendre aquesta activitat a Grècia durant l'expedició dels almogàvers, uns els donen un origen moresc i altres creuen que els italians de Gènova i Pisa ensenyaren a la nostra gent a fer castells.



*Representacions italianes: a l'esquerra, pels cadets de l'Escola de Policia de Nettuno, 1969. A la dreta, figura de l'any 1929 executada a Nàpols representació del jurament dels «bersaglieri».*

Joan Amades, expert en el folklore català, descarta la idea d'altres estudis en els quals s'exposa que les figures es feien durant els Jocs Olímpics i passen a Catalunya pel tràmit romà. Ell defensa la idea que les torres humanes tenen el seu origen en un joc o ball de caràcter bèl·lic ja que les figures recorden la idea de l'assalt a la fortalesa, l'alegria del triomf i l'emoció de l'èxit, cal dir, però, que aquesta interpretació no la corrobora cap document escrit.





## 2.2. Avantpassats immediats dels castells

### 2.2.1. La Moixiganga

La Moixiganga és una manifestació religiosa que es dedica a representar passatges de la passió encara present a molts indrets del nostre país. Se sap que el seu origen és anterior al que coneixem actualment com a castells i que aquestes representacions eren molt comunes a les terres valencianes.

Les figures efectuades eren definides com una mena de joc d'alçades executat a València per celebrar festejos solemnes. Consistia a construir piràmides compostes d'homes sostinguts en les espatlles d'altres homes. La tècnica és molt diferent als castells de Catalunya, és per això que les seves construccions són prou més baixetes, assolint un màxim de cinc pisos. Aquest "joc" s'acostumava a executar de nit i els components duïen torxes enceses, amb la intenció d'oferir un gran espectacle.



*Muixeranga d'Algemesí*

En destaca la Muixeranga d'Algemesí, conservada des de temps immemorables a la Ribera Alta. Al poble d'Algemesí hi apareix junt amb altres balls tradicionals cada any durant el 7 i 8 de setembre per celebrar les festes dedicades a la Mare de Déu de la Salut. Les construccions són semblants als castells catalans, la diferència es troba que un cop s'ha construït la torre, els seus components es despleguen i al cim és un nen qui obra els braços i aixeca una cama.

Actualment els castells i la Muixeranga d'Algemesí estan agermanats i cal mencionar que aquesta agrupació valenciana, fou declarada Patrimoni Immaterial de la Humanitat per la Unesco, igual que els castells uns anys més tard.



La vestimenta d'una de les més antigues muixerangues conservades, era prou senzilla: brusa recta i pantalons llargs amb bandes verticals de colors blau o vermell sobre un fons blanc i espadnyes de sola plana. Les torretes s'executaven igual que ara, al so d'una dolçaina i un tambor.

La colla s'organitzava amb un cap anomenat mestre, que designava les figures i qui les executava segons la força i l'habilitat de cadascú i també existien dos personatges anomenats *botarguers* que recollien "la voluntat" del públic.

L'alcalde d'Algemesí es va posar en contacte amb els castellers de Vilafranca i la colla de muixerangers va ser convidada pel Sant Fèlix de 1978. Es va escriure doncs, que es va convidar aquesta colla per ser la precursora de l'art de fer castells.

A la nostra terra, són conegudes un grapat d'agrupacions de moixigangues: de Lleida, Sitges, Tarragona i la desapareguda de Vilafranca del Penedès, també pren importància la moixiganga d'Igualda, de fet, la colla castellera actual d'aquesta població s'anomena *Moixigangers d'Igualada*.

Els components d'aquesta dansa sense parlaments, acostumaven a vestir un faldó, a més d'altres elements que podrien variar segons la colla, mentre executaven exercicis de força, destresa i equilibri que requerien llargs assaigs abans de sortir a les adients processons i cercaviles al so de la música de les gralles.

Aquests grups de folklore no van desaparèixer, de fet, en moltes poblacions actuals existeixen colles de moixigangues, el fenomen que es va produir fou una evolució d'aquesta dansa religiosa creant altres agrupacions en les mateixes poblacions.



*Moixiganga de Valls, any 1921*



### **2.2.2. El ball de valencians**

A les terres catalanes, es van difondre moltíssim les agrupacions de ball de valencians, una evolució de la ja explicada moixiganga ja que les seves construccions feien un pis més d'alçada. Així doncs, podem afirmar que l'entitat catalana predecessora de la construcció de torres humanes, tal i com les coneixem avui en dia, és el ball de valencians.

Aquesta és una dansa tradicional catalana ballada en moltes ciutats del camp de Tarragona i caracteritzada per una estructura basada en diferents coreografies. La primera referència que tenim d'aquesta dansa és de l'any 1687 a la ciutat de Tarragona, on va actuar el ball de valencians de Bràfim.

No se sap exactament quines alçades feien, però el 23 de gener de 1770, a l'Arboç es celebra una gran festa en motiu de la inauguració de la capella del Santíssim, es convida doncs a múltiples balls de valencians i segons les notes històriques, va guanyar l'agrupació del Catllar en coronar el castell de sis sostres, aquesta fou la primera referència escrita de l'alçada dels castells. Alguns creuen que en aquesta data es troba el principi de l'essència dels castells perquè es parla de superació i competitivitat.

Els dansaires vestien uns llargs calçotets sota d'una faldilla, espadenyes, una faixa i una camisa llisa sobre de la qual portaven un mocador creuat i lligat amb un nus al capdavant. El ball de valencians es distingia per una sèrie de característiques que ens han permès dir de manera objectiva que els castells són la seva evolució, aquestes es resumeixen en dues particularitats: per una banda, es tracta que un cop acabada l'actuació, el ball acabava amb l'execució d'una o dues torretes.

Per altra banda, el ball de valencians sempre participava a la festa en la processó, cercavila o qualsevol acte de carrer en el qual s'executava un pilar de dos o de tres caminant, que fins ara, és una de les poques coses que s'ha preservat i és anomenat pilar d'entrada a la plaça.



Una altra característica castellera que demostra que els castells són l'evolució del ball de valencians és la gralla. La música és una reminiscència d'un ball, no tindria sentit fer sonar les gralles en un castell si aquesta melodia no hagués sonat anteriorment en unes danses. Cada part de la construcció tenia una sonoritat i ritme diferent.

És a la ciutat de Valls on sigui pel motiu que sigui, es deixa de banda la part dansaire de l'actuació i els components es centren en la part de la construcció, en aquest moment, els balladors passen a ser castellers.

### 2.3. La primera colla

El naixement dels castells, de manera aïllada, cal situar-lo a principis del segle XIX. No es pot parlar d'un moment concret degut que "els primers castellers" no tenien la intenció d'inventar aquest art i les notes històriques que ens han arribat no han permès deduir res més.

Se sap del cert que a Valls des del 28 de gener de 1791 es va instituir a perpetuïtat les festes del desenari de la Candela ja que el poble es sentia protegit i agraït de la seva Patrona: la Verge de la Candela. Fou el doctor Pau Baldrich i Martí qui va fer la petició davant de notari i les institucions adients li donaren suport, es va decidir que cada any acabat en 1, es celebraria una solemníssima processó, en la qual aquell mateix any ja participaren algunes danses populars com el ball de valencians de la vila. La tradició d'aquestes festes celebrades cada deu anys està molt arrelada a Valls i ha arribat fins als nostres dies ininterrompudament.



*Verge de la Candela*

Ballester, ens narra el següent: "per les festes decennals de la Mare de Déu de la Candela celebrades el 1801 es feren castells, essent aquesta la data en què els Xiquets ballen a Valls per primera volta". Tot i que alguns ho discuteixen.



Les notes, ens han permès saber què van fer aquell dia: diuen que un grup d'homes vallencs amb l'ajuda d'alguns d'Alcover van enlairar un pilar de cinc i van fer un pilar de tres caminant que va anar davant de la processó. En destaca un personatge anomenat Anton Claramunt, amb el sobrenom de Cargol, el cap de colla del ball de valencians d'Alcover. Segons Ballester, aquest home fou qui va trasplantar els castells a Valls, on es van fer forts. De Valls, destaca Jaume Batet Espelt, *el de las anxenetas*, i els seus dos fills de 9 i 7 anys, Salvador i Josep els quals podem afirmar sense cap mena de dubte que van fer d'enxanetes dels pilars aquell dia.

La història d'en Cargol o Caragol és recordada perquè el 1789, junt amb quatre o cinc veïns seus, va fer un pilar de tres a Alcover. L'any següent, durant les festes de la Mare de Déu del Remei, van aconseguir realitzar un pilar de quatre.

Entre aquests paràgrafs s'ha d'anotar un dels dubtes que tenen els historiadors, i és que existeix un dibuix datat de l'any 1786 de l'estudiant Antoni Marco, seminarista de Tarragona, qui va representar algunes activitats folklòriques entre les quals destaca un "pilar de tres" on la vestimenta dels participants és diferent a la dels altres grups però que recorda a la del ball de valencians.



*Dibuixos d'Antoni Marco, 1786. Destaca el pilar de tres.*

El 1805 es parla del concepte de colla castellera. Va ser a Valls i de manera doble: els Pagesos, els quals estaven integrats per treballadors del camp i els Menestrals, colla formada per obrers industrials.



La història diu que l'ànima de les colles es trobava, en els dos germans fills de Jaume Batet. En aquesta època els nens tenien 13 i 11 anys (veure una partida de naixement a l'annex 9) i és per aquest motiu que alguns dubten que uns nens puguin ser la base d'una colla i creuen que aquest succés va passar el 1813 (es poden veure noves informacions a l'annex 10).

El cas és que per raons ideològiques i polítiques, aquests dos personatges tenien opinions oposades en molts aspectes i en Josep va decidir abandonar del ball de valencians vallenc-alcoverenc on va participar amb el seu pare i el seu germà. D'aquesta manera van aparèixer a Valls dues agrupacions que durant un temps, es coneixien amb el nom de colla del Pep i colla del Salvador, aquests homes podrien ser els primers "caps de colla" de la història casteller.

El tres d'abril de 1814, Valls va rebre una visita important: el rei Ferran VII i els seus acompanyants l'infant Carles, el duc de San Carlos, el general Palafox i el capità general de Catalunya F. De P. D'Oliver i Copons. En motiu de la seva presència, la vila de Valls va rebre homenatge als hostes amb balls populars de tota mena i la primera actuació de castells.

El 18 de juliol de 1819 les dues colles van construir la "torre de vuit estadis" i hi ha un document en què s'explica que un tal senyor Bayle, prohibeix fer castells durant la tarda d'aquell mateix dia perquè trobava que les colles ja estaven igualades i no hi havia necessitat d'enfrontar-se. Comença la història de rivalitat entre les dues colles i a aquest factor se li atribueix la culpa d'un assassinat al carrer dels Metges. Segons el poble, s'havia produït l'apunyament d'un home fruit de les disputes que havien tingut les dues colles a la plaça del Blat.

A Valls es van prohibir els castells durant catorze anys, del 1820 al 1834 i els participants van actuar a Vilafranca del Penedès diverses vegades convidats per les confraries de la vila.

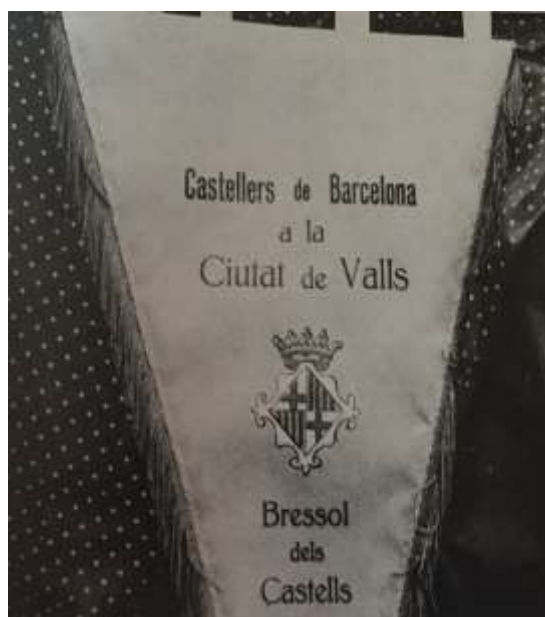


Les dues colles no tornaren a actuar juntes a Valls fins al febrer de 1835, en motiu, una vegada més, d'agraïment cap a la Patrona Candela per haver salvat el poble d'una terrible epidèmia de còlera que va arrasar tot Catalunya.

El 1840, les colles vallenques actuen a Barcelona i es detalla la seva activitat en el *Diario de Barcelona de avisos y noticias*: “todo el día recorriendo las calles con el tamboril y la gayta, los gigantes i el baile de valencianos. Los Componentes de este baile ni bailan ni son valencianos, su patria es Valls y lo que hacen no es baile sino Castillo de Hombres, porque Valls es pueblo famoso de Castillo de Hombres”.

Durant aquell any, la colla dels Pagesos passa a anomenar-se Muxerra i els Menestrals es van fer dir Roser, en motiu de dues confraries de Vilafranca del Penedès, cada una convidava any rere any per Sant Fèlix la colla amb més afinitat política: la Muxerra era absolutista i la del Roser liberal.

Cal esmentar la importància dels instruments musicals que acompanyaven i acompanyen la colla, a més de la vestimenta que duïen, herència del ball de valencians: van veure que el faldó els feia nosa i el van anul·lar, van conservar la faixa i al torç duïen camisa de pagès mentre que a les cames els cobria una tela fina de color beix, blanquinós o cru.



*Mocador lliurat pels Castellers de Barcelona a Valls en la seva primera actuació a la ciutat*



## 2.4. Els castells

Pel que fa al tema de les construccions, tenim notícies gràcies a l'entès vallenc Ballester. Aquest historiador, va escriure que abans del 1840 es van dur a terme en alguna de les actuacions celebrades els següents castells: El 3 de 7, a més del 2 de 6, el 3 de 6 aixecat per sota i durant aquell 1840 també es va carregar a Valls el 3 de 8.



*el 3 de 7*





### 3. Les colles vallenques

La vila de Valls estava dividida entre la *pandilla* alta i la *pandilla* baixa. Aquests grups, dividits per la seva ideologia, es troben des del moment que van formar les agrupacions folklòriques en una permanent rivalitat. Les discussions començaren sent polítiques i actualment una de les més sonades es basa en l'inici de fer castells.



*Escut de la Colla Joves Xiquets de Valls*



*Escut de la Colla Vella Xiquets de Valls*

#### 3.1. Història de la branca de la Colla Joves Xiquets de Valls

La Colla Joves sap que els castells venen del ball de valencians i saben que a la seva ciutat no n'hi va existir cap fins que es va originar l'agrupació alcoverenc-vallenca, de la qual se'n té constància l'any 1801 com una agrupació que construeix torres amb diferent nombre de gent a cada pis. Aquest any, el 1801, només marca el principi de l'afició vallenca per aquesta dansa.

Tenen molt clar que les dues colles de la ciutat provenen d'aquest antic ball de valencians i la seva història comença amb un home anomenat Jaume Batet, el qual tingué dos fills, en Salvador i en Josep. Segons les seves fonts, aquests tres personatges participaven en el ball de valencians vallenc-alcoverenc i de fet, es poden trobar els noms dels nens com a enxanetes dels pilars que va fer l'agrupació durant la Candela de 1801.



La història explica que en Salvador era l'hereu dels béns, de mentalitat carlina i conservadora. En canvi, el germà petit Josep tenia una mentalitat més aviat liberal. Aquestes diferències ideològiques i polítiques van fer que els dos germans s'enfadessin i es separessin: en Pep va fundar una altra colla a la ciutat i la va batejar amb el nom de Menestrals. Es parla que els germans eren la base de les seves respectives colles.

Un historiador de la colla, Joan Climent, estudià recentment les partides de naixement dels nens i va arribar a la següent conclusió: els nens, durant el 1801 tenien 7 i 9 anys i per tant va descartar la divisió de les colles el 1805 perquè creu que amb 11 i 13 anys no es pot dur el pes d'una colla sobre les espatlles. Com que qui tingué la teoria del 1805 fou Ballester basant-se en fonts orals de generacions posteriors, Climent observa que segurament hi ha un error de deu anys i que per tant fou el 1815 que els dos germans eren l'ànima de les colles.

A partir d'aquest aclariment, cal tenir en compte que l'any 1814 està documentat que es fan castells a Valls a la plaça del Pati del Castell en motiu de la visita de Ferran VII i per tant la colla va haver de formar-se i assajar abans. Per aquest motiu la Colla Joves Xiquets de Valls afirma que són hereus de la primera agrupació castellera formada l'any 1813 anomenada Menestrals i fundada per Josep Batet Llobera (1793-1871).

Al fundador dels Menestrals se li atribueixen la major part dels canvis que distingeixen un ball de valencians i una colla castellera, com ara la col·locació de l'aixecador o l'estructura de pilars en comptes de les muntanyes humanes. Aquest home serà conegut amb el sobrenom de *Casteller* per la seva gran implicació a la colla. Els de la Joves, s'aferren a la idea que el seu germà gran en cap document és conegut amb un renom que tingui a veure amb l'afició valenca perquè creuen que fou el segon a realitzar quelcom relacionat amb els castells tal i com els coneixem avui dia.



Els que defensen aquesta teoria, pensen que durant la primera actuació de castells només va actuar la colla dels Menestrals ja que el pensament carlista, oposat al jurament de la Constitució de 1814, era contrari a Ferran VII, rei dels liberals, per tant la seva participació en l'actuació no té sentit.



*Placa de ceràmica dedicada al fundador de la colla, situada a la muralla del castell, a una de les entrades del local.*

Sota aquest punt de vista, la resta de la colla del ball de valencians entre el 1814 i el 1815 s'havien organitzat com a colla castellera i havien passat a anomenar-se Pagesos. En aquest moment començava la dualitat entre les dues colles.

Durant aquest temps la Colla dels Menestrals anava per sobre de la dels Pagesos, podríem dir que la teoria de la Joves es basa en el següent: ells tenien la «fórmula» per enlairar els més alts castells i més tard l'altra colla que en aquell moment encara era ball de valencians, va optar per centrar-se en les construccions perquè era la competència. El primer castell de 8 documentat va ser a càrrec de la colla liberal el 1819.

Els grups també eren anomenats *Partido*, i de fet, els castells en aquella època servien per expressar les idees polítiques. Durant el temps de prohibició de castells al bressol, els Menestrals eren convidats per la confraria vilafranquina La Roser. Aquesta agrupació religiosa fou creada el 15 de març de 1572 i compartien ideals polítics amb els Menestrals. El 1840 la colla va passar a ser coneguda com la Colla de la Roser.

El 1847 desapareix la Roser fins al 1849 degut a la guerra civil i es torna a organitzar però amb nova junta: el fundador de la colla amb 56 anys deixa la seva capitania després de ser el primer cap de colla de la història i durant 36 anys. Cedeix el lloc a Ramon Ribé, batejat com *el Chon*. També el 1849 en un programa de la festa major del Vendrell s'escriu un sinònim de ball de valencians



per primera vegada al·ludint a les dues colles vallenques, aquest nom és Xiquets de Valls.

El juny de 1876, quan va acabar la Tercera Guerra Carlina, la colla es refunda i torna a canviar de nom, en aquesta ocasió responen al nom de Colla Nova Xiquets de Valls.

Durant els últims anys de la dècada dels vint, la Joves parla d'una fusió entre les dues colles per desfer-se de la competència vendrellenca nascuda l'any 1926.

Les colles de Valls es van voler uniformar i distingir de les altres agrupacions castelleres catalanes i ho van fer el 1928. La Nova adoptà un color vermell potent, potser perquè volia ser contrària a les camises blaves del Vendrell o de Tarragona o potser en honor al color de l'escut de la ciutat, el cas és que van trobar la manera que la gent sabés qui eren.



*Quatre de vuit de la Colla Nova de Valls el 1933 a Vilafranca del Penedès el 30 d'agost. Tots uniformats amb camisa vermella.*

Després de la guerra es va produir un sisme important en el món de la Colla Nova, en part perquè era el bàndol republicà i va ser l'agrupació que més va patir la repressió franquista.

L'Ajuntament de Valls obligà a fusionar les dues colles, tot i que el 1947 es van tornar a separar, les autoritats no van deixar anomenar la colla com abans (Colla Nova) i obligaren a anomenar l'agrupació com l'antiga Colla Vella: Muxerra. Aquest era un nom carlí i conservador que la reorganitzada colla va adoptar per por a les represàlies que podrien patir. En base a aquest canvi de nom, alguns



diuen que el grup casteller de l'època no és el mateix que la branca de la Nova, els castellers de la Joves, afirmen que estan totalment equivocats.

Cal destacar l'actuació del 1930 al 1947 d'un personatge important de la colla, l'anomenat Ramon Barrufet, *el Blanco*, el mític cap de colla que marcà una època en el món casteller. Estigué al capdavant de l'agrupació en les èpoques següents: 1930-1938 amb la Colla Nova dels Xiquets de Valls (Colla de Menestrals, antiga Roser).

1939-1947 amb la Colla Xiquets de Valls, unificada, amb els castells de la seva Colla i de la Vella, exceptuant el 1940 i part del 1941.

1947-1949 amb la mateixa Colla ara amb el nom de La Muxerra.

Amb ell la colla va assolir una etapa gloriosa, de fama i prestigi, assolint els millors castells de l'època.

La Colla de la Muxerra va tenir uns anys de crisi durant la dècada dels seixanta i de fet va romandre aturada del 1964 fins al 1970. Va ser a partir del concurs de castells del 70, en el qual la Vella va quedar per darrere dels Nens del Vendrell, quan un grup de joves vallencs van decidir que no estaven disposats a cedir la primera plaça del món casteller.

Així el dia 11 d'octubre de 1970 a la vila de Valls es va gestar una nova agrupació de Xiquets de Valls que es va presentar oficialment per les Festes Desenals de la Verge de la Candela de l'any següent, concretament el 3 de febrer.



*Primera fotografia de la Colla Joves Xiquets de Valls, 1971*

Cal dir que quan la nova colla va voler sortir al programa de festes, presentar-se al poble i actuar a la plaça del Blat, va trobar molta oposició per part de les autoritats ja que en aquell moment manava la colla «oficial». No van ser

presentats en cap programa però van sortir al carrer amb camisa i el poble igual que tota Catalunya (gràcies al corresponsal de TELE/EXPRESS de Valls) es va assabentar que es creà la Colla Joves Xiquets de Valls.

La Joves feia les coses bé i aviat va tenir resultats, en poc temps feia castells de vuit i superà reptes d'alçada, va guanyar algun concurs i va fer grans actuacions, a continuació, en mencionaré les considerades històriques:

-Torredembarra, 4/09/1934

Primer 3de8 carregat del segle, castell que va iniciar un període de recuperació castellera. L'any següent, en aquesta mateixa plaça, la colla va tornar a carregar-lo, acompanyant-lo del 4de8 i el 2de7(c), la que va ser la millor actuació de la primera meitat del segle XX.

-Valls, Santa Úrsula de 1975

5de8 (c), 3de8, 2de7. Primer cinc de vuit carregat del segle XX.

-Tarragona, concurs de castells de 1980

3de8, 4de8, 5de8 (c). La colla guanya el primer Concurs de Castells de Tarragona de la democràcia. Abans, ja havien guanyat aquest certamen els anys 1952 i 1933.



-Valls, Santa Úrsula de 1981

5de8, 3de8. Primer 5de8 descarregat del segle XX.

-Valls, Santa Úrsula de 1986

3de9f, 5de8, 4de9f (c). Primer 3de9f descarregat del segle XX.

-Tarragona, concurs de castells de 1992

3de9f, 5de8, 4de9f. Primera Tripletà Màgica de la història. La colla guanya per tercera edició consecutiva el Concurs de Castells de Tarragona.

-El Vendrell, Santa Teresa de 1994

2de9fm (c), 3de9f, 4de9f. Primer 2de9fm carregat per la colla.

-Valls, Santa Úrsula de 1999

3de9f, 4de9net (c), 2de8f. Primer 4de9net carregat per la colla.

-Vilafranca, Sant Fèlix del 2000

4de9net, 5de8. Primer 4de9net descarregat per la colla.

-El Vendrell, Santa Teresa del 2000

3de9f (c), 5de8, 2de9fm. Primer 2de9fm descarregat per la colla.

-Vilafranca, Sant Fèlix del 2001

2de9fm (c), 3de9f, 4de9net.

-Valls, Santa Úrsula de 2004

2de8net (c), 4de9f, 3de9f. Primer dos de vuit net carregat a Valls en la història moderna.

-Valls, Santa Úrsula de 2013

5de9f, 4de9net, Pd8fm (c). Primer quatre de nou net descarregat i millor actuació de la història a Valls.



-Vilafranca, Sant Fèlix de 2014

3de9f, 5de9f, 4de9net (c), pde8fm (c). Segona millor actuació de la història de la colla.

-El Vendrell, 2014

3de9f, 4de9f, 2de8net (c), pde7f (c). Primer 2de8net (c) al Vendrell i millor actuació mai vista en aquesta plaça castellera històrica.

La colla és padrina d'altres agrupacions castelleres com els Minyons de l'Arboç i els Castellers of London, aquests últims fundats el 2015. Actualment la Colla Joves assaja al seu propi local, ubicat al carrer d'en Gassó número 20. En una sala del tercer pis del local assagen l'escola de grallers de la Colla Joves Xiquets de Valls que en aquest moment compten amb dotze músics en actiu. L'escola funciona des de 1979. La colla també compta amb la seva pròpia revista des del 1983, anomenada *Foc Nou*.

L'agrupació celebra unes jornades cada primavera batejades sota el nom de Ramon Barrufet, dedicades a un casteller que patí un greu accident i acabà morint, aquest home fou net del mític Blanco i quedà paraplègic en una caiguda. Durant les jornades, es realitzen tallers, debats, taules rodones i activitats diverses. També disposa d'un himne propi des de 1986:

Amunt! Amunt! Castellers de la Colla  
La Colla Joves Xiquets de Valls  
Amunt! Amunt! Més enllà de la glòria  
Som seguidors  
De la gloriosa història  
D'aquells titans forçuts dels Xiquets de Valls.

Balancejant  
Anem lligant els braços  
Unint les forces  
Pugem mirant al cel.





Amunt! Amunt!  
S'enfila l'enxaneta  
I amb la mà oberta  
Acarona un estel.

I mentrestant  
suau i joguina  
molt matinera  
al poble va cridant.

El so estrident  
Tan sec com una tralla  
D'aquesta gralla  
Que fa vibrar la gent.

Homes amb seny  
de rígida mirada  
juntem els cossos  
i fem el fonament.

Dels grans castells  
Orgull d'aquesta terra  
On s'hi aferra  
L'herència dels temps vells.



Han fet actuacions de castells arreu de l'Estat i també nord enllà, amb sortides a Andorra la Vella, Bree (Bèlgica), Venècia (Itàlia), Lió (França), Vernet dels Banys (Catalunya Nord), Mouscron (Bèlgica), Montecarlo (Mònaco), Hannover (Alemanya), Tallinn (Estònia), Grenoble (França) i Londres (Anglaterra).



*Intent de 3 de 10 al concurs de Tarragona, 2016*

L'agrupació ha realitzat diversos treballs i recerques per trobar més informació dels inicis de l'art de fer castells i de la seva pròpia colla. Ha editat diversos llibres que expliquen la seva història, tant escrits com documents i treballs simplement fotogràfics.

La Colla Joves té certa inestabilitat a l'hora de mantenir un alt nivell en diverses temporades, de fet, un dels seus crits és: «no estaba muerto, estaba de parranda». Tot i així sempre ha estat i segueix estant al capdavant del món casteller i tothom sap que la colla té punts amagats i de genialitat. Actualment el cap de colla és en Francesc Xavier Ramon i el càrrec de president es troba en mans d'en Cels Galofré (veure l'annex 1 tot l'equip de gestió).

Pel que fa a la història de la branca de la Colla Joves Xiquets de Valls, podem dir que han canviat els noms però hi ha una continuïtat històrica de més de 200 anys de vida.



### 3.2. Història de la branca de la Colla Vella Xiquets de Valls

La Colla Vella defineix els seus orígens basant-se en el treball que va fer l'escriptor Ballester durant els anys vint i per tant marca els seus inicis l'any 1801, en el qual durant les festes desenals es va fer un pilar. S'aferren a les fonts que diuen que quatre anys més tard, el 1805, ja existien dues colles, una on es troba el germà Salvador Batet i l'altra que va ser formada, o no (alguns diuen que la Colla dels Menestrals ja estava formada), pel germà petit, en Josep.

La seva teoria, doncs, correspon a la idea que l'activitat que es feia el 1801 ja era considerada com a castells. La Colla dels Pagesos segueix la seva història sota el nom de Muxerra a partir del 1840 ja que durant molts anys va ser contractada per la confraria del Bon Jesús de Vilafranca del Penedès i aquesta era coneguda com la Muxerra.

La Colla Vella afirma amb orgull que els seus avantpassats, els Pagesos, van ser la primera agrupació en actuar fora de Catalunya, això va ser a Saragossa durant l'octubre de 1875 en motiu de les Festes de la Pau. Aquesta sortida va ser sota la direcció de l'Isidre Tondo Ballart, anomenat Isidre de Rabassó. Un any més tard, la colla d'en Rabassó, anomenada així popularment, va canviar de nom en conseqüència al ressorgiment de l'altra de la Colla Nova una vegada acabada la guerra.



*Isidre Tondo Ballart*

El 1895 un gran casteller de la Vella anomenat Anton Fàbregues Mila, batejat com Anton de l'Escolà, va patir més d'una discussió amb en Rabassó i decidí abandonar la colla per crear-ne una de nova. En aquest nou grup, les fonts actuals de la Vella asseguren que Escolà es va endur molta gent de la Colla Vella d'en Rabassó. Així doncs, en aquest moment ens trobem amb tres colles a la ciutat: la Colla Nova, la Colla Vella i la Colla de l'Escolà.



Tres anys abans de la mort de l'Isidre de Rabassó, la Colla Vella dels Xiquets de Valls passa a ser dirigida per Ramon Tondo Dilla, el seu fill anomenat Gravat de Rabassó, l'any 1915. Durant aquests anys la colla es troba immersa en una mala època, i fins al 1926, que plega la Colla de l'Escolà, és aquesta la que va al davant.

Durant el 1927 i 1928 hi ha certes discussions i es contempen diferents idees, la Colla Vella descarta la teoria de la fusió de les dues colles i adopta la que diu que a Valls només existia una colla i que era formada només per castellers de la Vella.



*Carro Gros a l'Arboç, 1932*

Durant els inicis dels anys trenta, és la Colla Vella qui va al capdavant del panorama casteller i recupera el 3 de 7 aixecat per sota, el 5 de 7, el 4 de 7 amb el pilar, el 2 de 7 i el 4 de 8, aquest últim carregat durant la festa major de l'Arboç del 1932, sota molta expectació, ja que s'han trobat nou fotografies diferents de la recuperació del *Carro Gros*.

Un any més tard, la Colla Vella queda en segon terme ja que la Nova, sota les ordres d'en Blanco predomina el món casteller fins al 1936 quan esclata la guerra. Per celebrar l'entrada dels nacionals a Valls, el 14 de gener de

1939, l'alcalde franquista de Valls, fa reunir els membres de les dues colles i els obliga a unir-se per fer castells sota el nom dels Xiquets de Valls. És la colla unificada que dura fins al 1946, generalment dirigida pel Blanco.



L'any 1946 es fa una sortida extraoficial a Cabra on només hi van uns quants castellers, arrel d'una forta discussió entre els participants de la colla unificada. Durant aquell hivern es reorganitzà la Colla Vella dels Xiquets de Valls i fou durant les festes de Sant Antoni, el gener de 1947 quan la colla fa durant l'intermedi del ball de la dita festa celebrada a la cooperativa, el lloc on també s'assajava, el 4 de 6, 3 de 6, 2 de 6 i el pilar de 5 carregat. La seva primera sortida oficial és un mes més tard, per la Candela, el 2 de febrer, diada celebrada a la plaça del Blat on es va assolir el 3 de 7, 4 de 7, 2 de 6 i pilar de 5.

Els primers anys de la reorganització la Vella es trobava en segon terme i no és fins a l'any 1952 durant la diada de Santa Úrsula que carrega el 3 de 8 i a partir d'aquell moment, els entesos actuals de la Vella, afirmen que fins al moment és la colla que ha liderat el panorama casteller. De fet, en el moment en que la Muxerra desapareix, és la Colla Vella qui defensa la ciutat de Valls enfrontant-se a la pugna que tingueren amb els vendrellencs.

Membres de la colla donen molta importància als concurs de Can Jorba, celebrats a Barcelona ja que pensen que marquen un abans i un després a l'hora de fer castells.

Cal destacar que l'any 1961 la Colla Vella dels Xiquets de Valls fa l'estrena oficial de la bandera, un acte que potser a simple vista no té gaire importància, però en realitat parlem d'un símbol que unia una quantitat de gent prou important. Aquest fet ajuda a organitzar la colla i a considerar-la com a una entitat, almenys com a concepte. En tot cas, no és fins al 1970 que es creen uns estatuts i es crea una junta de manera oficial i jurídica.

La pròpia colla considera actuacions històriques les següents cites:

#### -L'Arboç, Festa Major 1932

El 4 de 8 carregat i el 2 de 7, els millors castells de la primera diada castellera moderna.



-Barcelona, III Concurs de Can Jorba 1966

La Colla Vella s'adjudica amb autoritat el tercer Concurs de Can Jorba.

-Valls, Diada del Pilar 1969

La Colla Vella carregava per primer cop al segle XX el 5 de 8.

-Valls, Sta. Úrsula 1969

Per primer cop en més de cent anys, Valls veu assolir el 3 de 8, juntament amb el 5 de 8 i el pilar de 6 carregats i el primer intent de 2 de 8 amb folre del segle.

-Valls, Sta. Úrsula 1974

Tres castells de vuit descarregats en una mateixa diada.

-Tarragona, Sta. Tecla 1881

Històrica diada per a la Colla Vella, en la qual, per primera vegada s'assolia descarregar el 4 de 9 sense folre.

-Valls, Sta. Úrsula 1981

El primer castell de nou del segle XX obre la segona Època d'Or dels castells.

-Valls, Sta. Úrsula 1982

La Colla Vella carrega el primer 3 de 9 amb folre del segle XX.

-Valls, Sta. Úrsula 1992

El 4 i el 3 de 9 folrats i el 5 de 8, descarregats en una mateixa diada: la "tripleta màgica" és una realitat.

-Valls, Sta. Úrsula 1994

La Colla Vella descarrega el 2 de 9 amb folre i manilles de la història.

-Valls, Sta. Úrsula 1996

Primer 5 de 9 amb folre descarregat del segle XX.



-Vilafranca del Penedès, St. Fèlix 2000

El 3 de 8 per baix junt amb el 5 de 9 amb folre, el 2 de 9 amb folre i manilles i el pilar de 8 amb folre i manilles coronat.

-Valls, Sta. Úrsula 2001

La Colla Vella carrega el 4 de 9 sense folre i el 4 de 9 amb folre i pilar.

-Vilafranca del Penedès, St. Fèlix 2015

La millor actuació de la història de la Colla permetia, a més, tancar un cercle històric amb el 4 de 9 descarregat.

-Valls, Sta. Úrsula 2015

Valls veu per primera vegada carregar un castell de deu pisos.

-Valls, Firagost 2016

El castell de deu descarregat a Valls va ser una realitat.

-Valls, Sta. Úrsula 2016

Dos castells de deu i el quatre de nou sense folre: la millor diada feta mai.

La colla també compta amb un grup de grallers i timbalers propi que actualment consta de nou membres. Celebren durant la primera setmana de desembre les jornades de la colla, dies de festa i rauxa per acabar la temporada, a més també es redacta l'anuari que enguany serà el número 130. A part, la colla ha investigat i ha redactat i editat llibres referents a la història dels castells i a la seva pròpia.

També compta amb un himne:

Un cant joiós de lloança  
agermana els nostres cors,  
ens aferma l'esperança  
i fa sentir-nos més forts



Som l'arrel d'una nissaga  
que vindica amb gran clamor  
les mil batalles lliurades  
a arreu de les contrades,  
som hereus d'en Rabassó.

Som vallencs de cor i ànima  
conservem la tradició.

Al so vibrant de la gralla  
el castell nostre batalla,  
ens hi entreguem amb braó.

Fidels a la nostra història  
assagem amb lleialtat,  
atansant-nos a la glòria  
dels nostres avantpassats.

Els castells són nostra dèria,  
i si el neguit ens remou,  
l'espadat de foc s'aixeca,  
roca brunyida, ja fa un segle  
castells de vuit i de nou.

Sentim l'orgull de la raça.

Volem conquerir l'espai.

Gent del Camp. De sang vermella.

Amunt sempre Colla Vella.  
Glòria dels Xiquets de Valls!!





*4 de 10 de la Colla Vella Xiquets de Valls durant un recent Concurs de Castells*

L'agrupació es considera la primera a tenir un local propi, comprat a partir d'aportacions personals, i a més, la Colla Vella va construir vuitanta-nou cases destinades als propis castellers de la colla l'any 1968. Va ser la primera a actuar fora de la Península, a Brussel·les, l'any 1935. També compta amb una sepultura pròpia, donació d'una dona amb moltes propietats i sense família que vivia al Carrer del Carme simpatitzant dels rosats. L'agrupació també edita una revista pròpia, en aquest cas, sota el nom de "La veu de la Colla Vella".

Cal destacar l'existència dels Xiquets de HangZhou, una colla castellera rosada xinesa de la ciutat de Deqing. La pràctica castellera és una de les diverses activitats extra laborals que ofereix l'empresa tèxtil de la qual aquests castellers en formen part. Els orígens de la colla es remunten el 2009 quan Qian Anhua, empresari tèxtil xinès i president de l'empresa Antex, va fer un viatge a Catalunya i, després de veure els castells i quedar-ne fascinat, va decidir importar-los a la seva colònia tèxtil com a activitat voluntària per als treballadors. El mes de desembre d'aquell any, Anhua descobrí que la Colla Vella dels Xiquets de Valls viatjaria a la Xina el maig del 2010 convidats pel pavelló espanyol amb motiu de l'Exposició Internacional de Xangai. S'hi posà en contacte i va pactar una estada de dos dies a la seva fàbrica. La Colla Vella els ensenyà a fer castells, els hi són padrins i actualment tenen una estreta relació.



La Colla Vella dels Xiquets de Valls té una gran història bicentenària de la qual sempre n'ha estat orgullosa. Compta amb un gran palmarès al darrere i presumeix d'haver estat una colla que ha practicat l'art de fer castells des dels seus inicis i de manera gairebé ininterrompuda (exceptuant períodes de guerres i fusions forçoses) fins als nostres dies. En destaca, doncs, la seva continuïtat i ells mateixos es consideren líders, pioners i mirall del món casteller.

Actualment està dirigida per l'Albert Martínez Isern i el president de l'entitat és l'Albert Pedret Granero (veure la resta de l'equip de gestió a l'annex 2).

### **3.3. Rivalitat entre les dues colles**

És lògic pensar que quan en una mateixa ciutat existeixen dues agrupacions que es dediquen a fer la mateixa activitat hi hagi certa rivalitat en les dites agrupacions. Aquest fenomen passa a Valls, tot i que ningú que no sigui de la ciutat es pot imaginar què hi ha passat i què hi passa. A continuació hi ha alguns exemples del resultat de la dualitat val·lenca.

La creació de les dues colles és fruit d'opinions polítiques contràries, així que des d'un principi, les diferències ja queden marcades: la colla dels Menestrals té un origen republicà i tradicionalment, la colla és més d'esquerres, en canvi, els Pagesos tenien un pensament carlí i tradicionalment s'ha dit que eren més de dretes.

Els motius d'aquesta rivalitat són bastants i deixant de banda la política que actualment ja ha quedat apartada, el principal motiu és saber quina és la colla més antiga del món casteller, i per això, cadascuna té una opinió i una hipòtesi on aferrar-se.

La pugna entre les dues colles s'ha vist reflectida diverses vegades a plaça al llarg del temps, ha desembocat en nombrosos enfrontaments violents i fins i tot en assassinats. Per un d'aquests últims successos, el 1819 les autoritats van suspendre l'activitat castellera a Valls. Se sap que antigament mentre una colla tirava un castell, l'altra era capaç de tira'ls-hi pedres i que després que una colla



fes llenya en una actuació, l'altra deixés un grapat d'aquesta a l'entrada de les cases dels castellers que havien caigut en motiu de burla.

En aquells anys era impensable que algú es casés amb una persona de la colla contrària o que entrés a les botigues que no pertanyien a un membre de la pròpia colla. En una d'aquestes botigues, l'actual casteller de la Vella Salvador Domingo, afirma recordar la seva mare fitxar les famílies andaluses amb fills que arribaven a Valls perquè anessin a assajar amb la colla. Aquest fet era normalíssim a la ciutat, gent de les dues colles convidava els nouvinguts abans que ho fes l'altra colla.

Avui en dia, els vallencs conviuen sense gaires problemes però la rivalitat és palpable quan els castellers es posen la camisa. Existeixen parelles de colles contràries i alguna d'elles ha participat en un programa especial de TV3 declarant que quan hi ha castells, no dinen junts, prefereixen compartir el que ha passat a plaça amb els seus. De fet molta gent de Valls actual no volen ni pronunciar el nom de l'agrupació contrària a la seva i els anomenen "l'altra colla".

Degut que es produïen "robatoris de canalla" d'una colla a l'altra, tots els habitants de Valls saben que entre les colles hi ha una llei no escrita que especifica el següent: si algun casteller vol canviar d'agrupació, s'haurà d'esperar un termini de dos anys sense fer castells per començar a exercir tal activitat amb la seva colla nova.

És molt habitual veure com s'ajuden les colles en una mateixa plaça, aquest fenomen no ha passat ni passarà mai a la plaça del Blat ni a qualsevol altra on coincideixin les dues colles. A la plaça del Blat existeix una línia imaginària establerta pels fanals de l'Ajuntament que divideix les dues agrupacions, a més cadascuna d'aquestes té un determinat nombre de portals de la institució per a la canalla. Aquesta última mesura és motiu de discussió actual ja que la Colla Vella disposa de tres portals per als seus nens i la Colla Joves només en pot fer ús d'un. Molts castellers d'una colla es giren i donen l'esquena quan l'altra colla de la ciutat enlaira un castell.



Durant l'entrada a la plaça del Blat, les colles segueixen un protocol d'actuació. Cada agrupació surt del seu local en cercavila amb la canalla al davant del toc de les gralles. La Joves és la primera en entrar, pel Carrer de la Cort i es col·loca a l'esquerra de l'Ajuntament, tocant a l'església de Sant Joan, aquí és on es troben els aficionats de la colla. La Colla Vella entra segona a la plaça i ho fa pel Carrer Major, es col·loca a la dreta de l'Ajuntament i els seus aficionats es troben al Carrer de la Cort.



*Les dues colles deixen un espai entre elles*

Jordi Guasch, de la Colla Joves va participar en el llibre *Quarts de Nou* de Raquel Sans i Patricia Martínez del Hoyo, dient que no es podria imaginar que el seu propi fill li digués que és de l'altra colla. Ser d'una colla és un motiu d'orgull i és totalment lògic que tota una família participi activament en l'agrupació, ja que els castells donen la benvinguda a tothom.

Les diferències es solen demostrar a plaça amb el gest de fer botifarra, però també han donat lloc a crits de guerra, càntics i rodolins. Algunes mostres d'antics crits populars, es troben recollits en el llibre *Els primers castells* de Joan Climent, per exemple:



“La Muixerra tot ho esguerra,  
La Roser tot ho fa bé”.

“La Muixerra va per terra,  
La Roser va pel femer”.

“Val més un de la Muixerra  
Que tota la Roser entera”.

La rivalitat ha donat molts incidents com a resultat però està clar que sense aquest factor, l'art de fer castells no hagués evolucionat. Les dues colles estan d'acord que és necessària en aquest món però que s'ha de quedar a plaça.



## 4. Evolució dels castells

### 4.1. Economia i castells

Formar part d'una colla castellera del segle XIX, en aquells temps encara anomenada ball de valencians, volia dir portar un ingrés extra a casa. Els castells no eren com els coneixem avui dia, durant molts anys els castellers havien cobrat i això era sinònim d'enveges, rols i conflicte.

Actualment tothom és benvingut en una colla, qualsevol pot trobar el seu lloc, però antigament, ser nou en una agrupació castellera significava espera, paciència i respecte als més veterans. Els novells havien de treballar i guanyar-se el seu lloc, hi havia diners pel mig i tot era més complicat, fins i tot per la canalla, els quals també rebien una compensació econòmica per la seva feina.

Alguns sociòlegs afirmen que la crisi econòmica actual, ha estat creada, en part, per l'augment de colles castelleres ja que és una activitat familiar i gratuïta. Tinguin raó o no, s'ha de comentar que aquesta activitat mou molts diners, per exemple, el primer premi del Concurs de Tarragona és de 16.000 euros (es pot veure la taula de premis en l'annex 9.7), la indústria musical, tèxtil i la d'autobusos també hi guanya, les colles fan diversos viatges i activitats al llarg de la temporada per no parlar del turisme que atrau aquesta activitat.

### 4.2. La vestimenta

No oblidem mai que els castells són hereus d'una dansa i els balladors tenien una vestimenta en particular. Quan es van decidir a especialitzar-se en estructures humanes, notaren que els faldons els feien nosa i per tant se'ls van treure i es van quedar



*Castellers amb mocador, calçotets llargs i camises diferents*

amb el que duïen sota: calçotets. Uns calçotets llargs, una peça de roba que superava el genoll i que era d'un color cru o trencat. La faixa era negra i tothom





en tenia a casa ja que era una peça de treball igual que les camises, totes diferents però del mateix estil. Cal destacar l'existència del mocador des dels inicis, aquesta peça és considerada una reminiscència del ball de valencians ja que igual que el ball de bastons o el de cercolets vesteixen de manera «mudada» amb els seus propis mocadors, el ball de valencians creà el mocador vermell amb piquets blancs per ressaltar-lo dels que s'utilitzaven els dies de cada dia.

Crear una uniformitat fou prou difícil, en primer lloc el nombre de colles no era massa elevat i tothom sabia on pertanyia tothom, a més vestir igual també significava una despesa econòmica.

L'any 1926 van néixer colles en altres poblacions, parlem dels Nens del Vendrell i dels Xiquets de Tarragona. Les dues colles novelles van veure la necessitat d'identificar-se i en un intent d'uniformar-se d'una manera més aviat simple, digueren als seus participants que vestissin una camisa de color blau. El color fou triat per una raó de comoditat ja que el blau era el color de feina i tothom en tenia a casa.

Tothom està d'acord que el major símbol d'uniformitat és la camisa i seguint el procés d'uniformitat de les camises blaves, molts, marquen l'any 1929 quan la Colla Vella de Valls actuà a l'Exposició Universal de Barcelona amb camises de color rosat com el primer símbol d'una identitat diferenciada i pròpia.



*Exemple de la no uniformitat*



L'altra colla també va començar a vestir camises vermelles, l'explicació d'aquests colors és, segons els experts, pel color vermell de l'escut de Valls o per dur un color oposat a les camises blaves de les altres poblacions.



*Castellers de Vilafranca: rosats, amb pantalons i canalla amb calcilles*

A partir d'aquest moment, moltes colles van coincidir en aquest color vermell de la camisa i en un cas, El Vendrell, es va arribar a imprimir el nom de la població a l'esquena. Altres com els Castellers de Vilafranca, van vestir durant molts anys de color rosat i no és fins al 1957 que van canviar al seu conegut color verd.

Els pantalons van arribar a cames castelleres després de la Guerra Civil (1939), quan la societat deixà de banda aquells llargs calçotets i els castellers es van veure obligats a comprar uns pantalons, aquests van ser tal i com els coneixem avui dia.

Per últim cal mencionar que al llarg dels anys cinquanta i seixanta del segle XX, es va deixar d'utilitzar les anomenades *calcilles*. Aquesta era una peça de roba vestida únicament per la canalla, eren una espècie de mitjons llargs tallats pel turmell i per la punta dels dits amb l'única funció d'abrigar els peus dels nens deixant els dits lliures per poder emparrar-se.



*Nen amb mocador i apreciació de les calcilles als peus*





### 4.3. La música

Sense gralles no hi ha castells. Aquesta és una de les poques afirmacions on petits, grans, experts i aficionats coincideixen. Ja està exposat en un apartat anterior, les gralles són tan antigues com els castells, ja que la música prové de la dansa que dona origen a aquests. Endinsem-nos ara en el món dels instruments que acompanyen els castells.



*Grup de grallers i timbalers dels Castellers de la Vila de Gràcia, 2016*

La gralla és un instrument de vent tradicional català que acostuma a acompanyar altres elements del nostre folklore com gegants o bastoners a més dels castells. Aquest és un instrument semblant a la flauta dolça caracteritzat per tenir doble canya i un tub cònic amb forats. Per fer-la sonar, la canya ha de vibrar i per produir diferents notes s'han de moure els dits.

La gralla musica els castells però el ritme, sens dubte, el porta el timbal, un instrument de percussió que sempre fa de parella perfecta a la gralla.

Les colles acostumen a tenir un grup propi de músics que generalment sempre toquen les mateixes cançons: peces de cercavila per acompanyar la colla, el toc d'entrada a la plaça, «el pilar caminant», el nom de la qual indica la seva funció, les cançons que toquen després d'una bona actuació per celebrar-la i la peça més important, el toc de castells.

El toc de castells és el mateix en cada castell, té una estructura repetitiva però amb parts variants. En primer lloc sona un toc d'atenció, tres notes iguals i seguides que marquen l'inici del castell. Després es toquen dues estrofes anomenades pujada que es van repetint fins que l'enxaneta està a punt de fer l'aleta, en aquest punt, les gralles toquen un so repetitiu indicant la carregada del castell a la resta de la colla. Un cop l'enxaneta comença a baixar, sona la baixada, una melodia diferent de durada variable que acaba quan només queden



els últims castellers de tronc, en aquest moment, es toca la sortida per indicar que el castell s'ha descarregat.

No totes les colles toquen exactament la mateixa melodia, sinó que trobem notables variants, el que sabem de cert és que els actuals tocs de castells pertanyen a les escoles del Vendrell o de Sitges que van estar de moda durant molts anys.

Els músics són importants per marcar el ritme del castell i per fer saber a tots aquells que hi participen però que no el veuen, com ara els baixos, la gent de la pinya, el folre i les manilles, com evoluciona el castell. A més a més tenen una gran responsabilitat, han de saber quan començar a tocar ja que un cop sonen gralles, el castell ja compta com a intent i només en tenen dos per ronda, abans que toquin, el castell es pot desmuntar fins a tres vegades. L'inici del toca varia segons l'alçada del castell, per exemple: en els castells de set, es comença a tocar quan pugen els terços, en els de vuit quan pugen els quarts i així successivament.

Cal saber la importància dels músics en aquesta activitat, és per això que durant els concursos de castells celebrats cada dos anys a Tarragona, també es fa des del 2012 un concurs de gralles. Aquesta idea, però, ja la va tenir un poeta director del diari *La veu de la comarca*, anomenat Ramon Roca Sans.

Així doncs, durant les festes de Sant Joan de Valls de l'any 1885, concretament el dia 25 de juny a la plaça del Pati, es va realitzar un certament musical de gralles amb jurat especialista i premi. El primer rebria vuitanta pessetes, el segon classificat, en guanyaria seixanta i el tercer, en cobraria quaranta. El jurat valorava l'habilitat, l'afinació i el bon gust que tenien el músics quan tocaven les dues peces següents: «La llegítima dels Castells o Xiquets de Valls» i una altra cançó a escollir.

Es van escriure al diari tots els detalls del concurs, és per això que



*Joan Trenchs, premiat en el concurs de gralles de Valls de 1885*



sabem fins i tot qui hi va participar. Es van presentar tres agrupacions musicals, una d'elles de Sant Vicenç, els participants de la qual van ser Miquel i Josep Coll com a grallers i Josep Casellas i N. Andreu com a timbalers. Una altra va venir de Roda de Berà amb els grallers Ramon Vives i Pere Farré i timbalers Pau Vivas i Francesc Miracle. La tercera colla era de Valls i estava formada per Joan Trenchs i Josep Borrell a les gralles i Joan Mialet i Anton Plana com a percussionistes.

Els guanyadors van ser els de Sant Vicenç, seguits pels de Roda i en tercer lloc van quedar els músics amfitrions. Les biografies dels guanyadors es van publicar el 15 de febrer de 1886 en el número 134 de *La Il·lustració Catalana*.

La ciutat de Valls presumeix, doncs, d'haver estat el primer poble que vetllà per la superació de la música dels castells, alhora d'haver creat quelcom per elogiar i admirar la feina dels grallers.

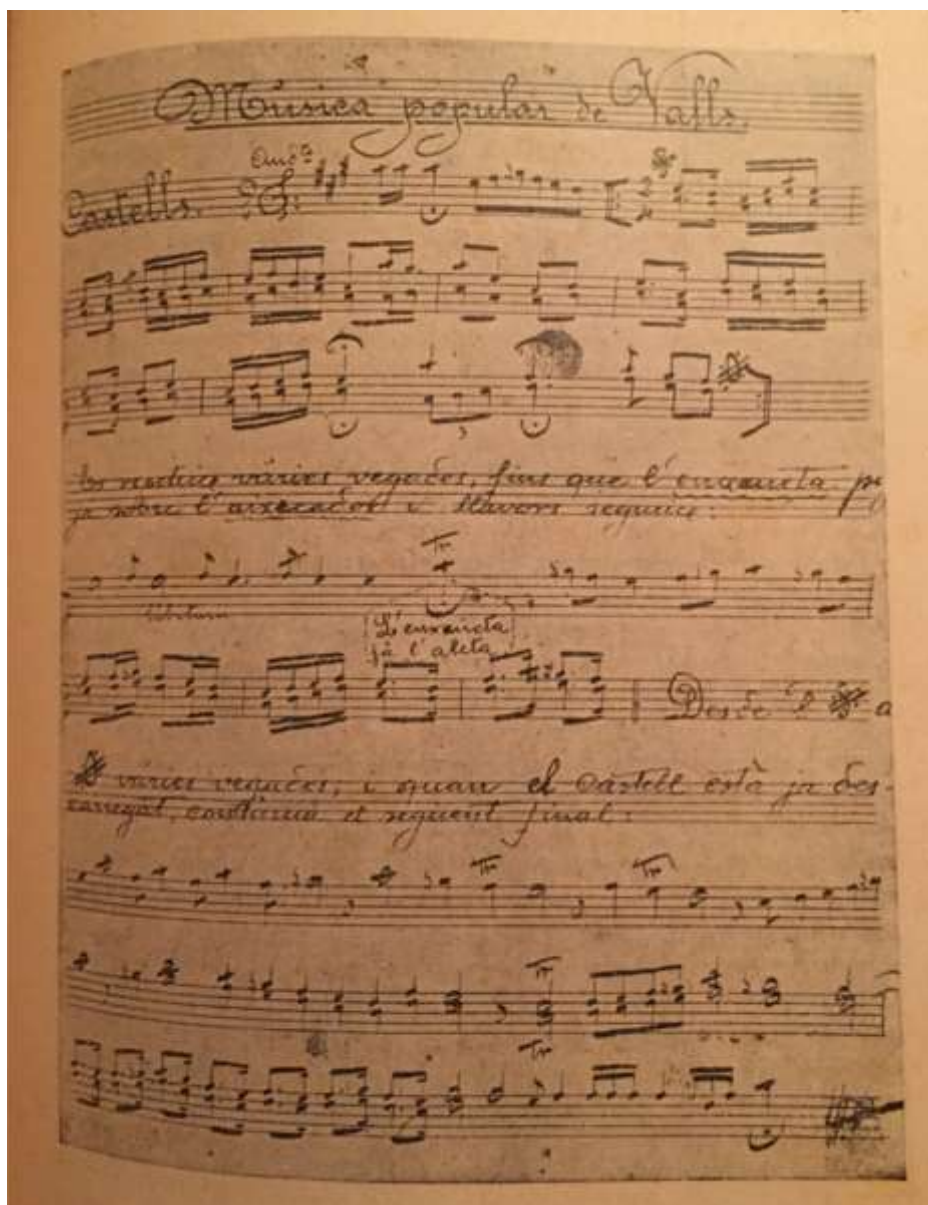
A continuació hi ha adjuntades unes fotografies de les partitures que es tocaven en aquella època quan es feien castells. Estan extretes del llibre *Els castells dels Xiquets de Valls*, de Francesc Blasi i Vallespinosa, edició del 1948.



*Toc de processó, tocat última vegada durant les festes de la Candela del 1931*



*Melodia per "portar el castell al balcó"*



Toc de castells de l'època



Toc de matinades





#### 4.4. Evolució històrica dels castells

Marquem l'inici d'aquesta activitat a principis del segle XIX. Els inicis del món casteller estan especificats en el punt 2 fins aproximadament el 1840, a partir d'aquest any, es redactarà seguidament el treball de recerca de les èpoques, gestes i moments àlgids de l'activitat castellera.

##### 4.4.1. L'època d'or

Del 1841 al 1889 és considerada l'època d'or. El primer d'aquests anys, es parla de dues colles a Tarragona, els Pagesos i els Pescadors, es parla que aquestes agrupacions estaven unides amb els vallencs per poder fer castells (Menestrals amb Pescadors i Pagesos units amb Pagesos).



*Primera diada castellera de la història retratada, els Xiquets de Valls a Vilafranca durant la festa major de Sant Fèlix, és anterior al 1862, possiblement fos del 1861. Es va tenir el dubte a mitjans del segle XX de que fos un 4 de 10, en la pròxima fotografia, ho aclarirem.*

Importantíssim va ser el 1845 per a Valls: es carrega per primera vegada el 3 de 9 a la ciutat, per la festa major de Sant Joan. Dos anys més tard, desapareix la Roser per culpa de la guerra i es recuperarà el 1849 amb el nom de Colla Nova, a la Muxerra (els antics Pagesos), se'ls rebatejarà com a Colla Vella. En aquests anys d'esplendor, els Xiquets de Valls van descarregar el 3 de 9 en repetides ocasions, durant el 1858 les dues colles van descarregar el pilar de 8, una a Vallmoll i l'altra a Alió.

Durant el 1871 sorgeixen dues colles de «torraires» a Montblanc, en aquesta població sempre s'han anomenat així perquè consideren

que els castells són torres. És important destacar un accident succeït el 1875, es tracta de la mort d'un enxaneta de nou anys anomenat Magí Serra i Miret en caure d'un 2 de 6.



El 1876, els castells surten de Catalunya, viatgen a Saragossa en motiu de les Festes de la Pau. Aquell any per Santa Tecla la Colla Vella va ser superior a la Nova. Un any més tard, per la mateixa festa, actuaren a Tarragona els de Valls i els de Montblanc, els Xiquets de Valls van fer el 3 de 8 aixecat per sota, el pilar de vuit, el 4 de 9 i la Vella també va fer el 5 de 8, a més, es va pujar i baixar el pilar de sis per les escales de la Catedral.

El 1879 els Xiquets de Tarragona actuen per Santa Tecla i un any més tard es forma la colla de la Mercè a la mateixa ciutat. El 1881 la Colla Vella descarrega el 4 de 9 sense folre per primera vegada en la història, trigarà molts anys en tornar-se a fer. El dia de Santa Úrsula de 1885 la Colla Vella descarregà per única vegada a la història el 5 de 9.



*Dos 3 de 8 a l'hora tirats per les colles de Valls a Vilafranca el mateix dia que l'anterior.*



*El dubte que va tenir el vilafranquí Fèlix Cusiné el 1955, tractava de descobrir si aquest castell era de nou o de deu. L'historiador Pere Ferrando, va evidenciar que es tiraven dos castells alhora i va pintar un d'ells. En aquesta fotografia es pot apreciar que és un 4 de 9 d'una de les colles de Valls mentre l'altra construïa el peu per tirar el seu.*



Es segueixen fent grans diades amb els castells ja esmentats sempre en les mateixes dates destacades: Sant Fèlix, Santa Tecla, Santa Úrsula, Sant Magí, Sant Joan i per la Candela, cal destacar que l'any 1889 es desfà la colla de la Mercè i comença l'etapa fosca de l'activitat castellera.

#### **4.4.2. La decadència**

A partir del 1890 comença l'etapa de la decadència i dura vint-i-quatre anys. Les nombroses notícies de l'època evidencien aquest període: diaris escriuen que el públic troba a faltar gent i lamenten que s'enfonsi aquesta tradició. Indalci Castells, periodista i polític de Valls, es planteja la sortida dels Xiquets per les de la Candela de 1891. Durant el 1897 els diaris no parlen dels castells que es van fer aquell any per Sant Joan i s'escriu que per Santa Úrsula es van fer el 2 de 7 i el 4 de 8.

Es canvia de segle i els castells segueixen tirant avall, no desapareixen però es fan castells de set i un màxim de cinc pisos als pilars. La premsa de Valls no parla de castells i els pobles del Vendrell i Vilafranca suspenen actes i festes perquè els castells no són adequats.

Andreu Nin signà un article de Vilafranca on s'hi llegia que els Xiquets de Valls eren burda paròdia comparada amb el que havien arribat a ser, diu que troba a faltar la gralla, els balls i els castells que omplien la festa major.

Hi ha fotografies de principis del segle XX dels Xiquets a Vilafranca carregant un 4 de 6, exponent gràfic de la foscor que travessa l'activitat castellera.

Les colles no tenen canalla, es prohibeix que pugin perquè és considerada una feina pagada i creuen que la canalla ha d'anar a l'escola. Les agrupacions castelleres no tenen gent i la que tenen no té forces.

A Valls hi ha un gran malestar polític i crítiques per tots costats, hi ha un escrit sense firma que planteja la següent qüestió: o els castells tornen a ser el que eren o es suprimeixen de les festes. Es prefereix tenir un record gloriós que no pas anar a observar l'espectacle de la seva decadència.

L'any 1912 no es té notícia dels castells a la ciutat de Valls i així passa fins al 1916, any en que es comença a construir la Biblioteca Popular de Valls i les dues



colles enlairen el 2, 3 i 4 de set a més d'un pilar de cinc durant l'acte. Un any més tard, els vallencs es desplacen fins al Vendrell, on es diu que hi havia més gent local fent castells que de la colla. El 1921 l'Ajuntament de Tarragona lamenta la mala organització dels Xiquets i excusa així els seus castells. Ningú té esperança, els caps de colla són vells i no hi ha gent jove, s'arriba a dir que els toros faran desaparèixer els castells.

Però, per què van decaure els castells? Si tirem enrere, durant l'època d'or, arribarem a la conclusió que s'estava gestant una mala època per a Valls mentre els seus habitants descarregaven els millors castells de la història.

La ciutat tenia cinquanta-set fàbriques al 1866, dintre de les quals trobem baixades de salaris, augment del cost de vida, hi havia repressió, vagues de sis o set mesos, incendis provocats, augment de la mecanització i per tant la consegüent pujada d'atur, entre molts altres aspectes que es poden resumir en una sola paraula: misèria.

La ciutat s'havia quedat endarrerida no hi passava el ferrocarril i quedà indiscutiblement a un segon terme. La gent de Valls no sortia de Valls, havia d'anar en carro fins a Reus o Tarragona mentre els habitants d'aquestes ciutats agafaven el ferrocarril, què feien doncs els vallencs? Castells, fou la seva època daurada que aviat els passà factura.

Quan ens anem aproximant a la dècada del 1890, l'arribada del ferrocarril, la falta de feina local i la novetat de l'esport fa canviar de mentalitat els joves vallencs. Els trobem davant d'una societat que busca una vida cosmopolita de capital, els atreïa el futbol, el tennis, el ciclisme, el bàsquet o l'atletisme, era gent moderna que no volia sentir parlar de les tradicions del poble, els joves no s'incorporaven a les colles castelleres, tenien desig d'anar a trobar feina a la capital.

#### **4.4.3. La Renaixença**

El següent període dura tretze anys, comença el 1925 i acaba el 1938 sota el nom de Renaixença. A Tarragona fan castells de sis la seva pròpia colla: els Xiquets de Tarragona, a Valls, continuen fent castells de set. El 16 d'octubre de 1926 es presenta la colla dels Nens del Vendrell i completen castells de sis. A poc a poc les noves colles enlairen castells de set a Llorenç, Tarragona i el





Vendrell. Destaco un únic castell de vuit carregat, concretament un 4 de 8 realitzat per la Colla Nova de Valls durant el Sant Fèlix de Vilafranca de 1932. El dos d'octubre d'aquell mateix any també es celebra el concurs de castells de Tarragona on el millor castell és un 2 de 7, l'acaba guanyant la Colla Vella. A partir del 1933 hi ha informació de millores de la Nova de Valls i de creixement dels Nens del Vendrell. Es tornen a realitzar castells de vuit i aquest cop a Valls els ha sortit competència.

#### **4.4.4. L'ascens del nivell**

Després de la guerra a Valls passa un esdeveniment extraordinari, es constitueix una sola colla anomenada Xiquets de Valls que agrupa membres de la Colla Vella i de la Nova. Es fan castells de set i es prova diverses vegades el 4 de 8, carregat per primera vegada a l'Arboç el 1939 i descarregat al cap de poques setmanes a Torredembarra.

Durant el 1947 la colla Xiquets de Valls es divideix entre la Muxerra, presentada el 19 de març (hereus de la Colla Nova), i la Vella-Rabassó (hereus de la Colla Vella), presentada el dos de febrer. La Muxerra i els Nens són al capdavant de podi casteller amb un nivell molt similar, el 1948 és any de concurs i la colla de Valls donà un cop de puny sobre la taula i va guanyar el concurs celebrat a Reus. En aquell mateix concurs, un casteller de la Vella va patir una caiguda i morí, el seu nom era Isidre Dalmau.

A partir del 1951 s'incrementa la dificultat dels castells, tornen les estructures del segle passat: s'intenten castells de vuit i la Vella de Valls torna a estar en plena forma guanyant els concursos de 1964, 1965 i 1966. Per la seva part la Muixerria desapareix el 1964.

Els Nens van passar bons anys guanyant el concurs de 1968 i assolint nous reptes competint amb la Vella pel lideratge del món casteller, per altra banda, els castellers de Barcelona es van presentar el sis de juny i la Vella va acabar el 1969 carregant el 5 de 8 i provant el primer castell amb folre des de feia molt de temps, un 2 de 8 que quasi es va coronar. A partir d'aquest any, tornen els castells amb folre, els Nens, descarreguen el pilar de 7 amb folre.



Es crea la Colla Joves Xiquets de Valls l'onze d'octubre de 1970 i es presenta el dos de febrer de l'any següent i el 1972 ja descarreguen el seu primer 2 de 7. Aquell mateix any, els Castellers de Vilafranca guanyen el concurs de castells de Tarragona, en el qual hi van participar vuit colles.

Durant la dècada dels setanta sorgeixen multitud de colles en diversos indrets: Vilanova i la Geltrú, El Vendrell (la Colla Jove), Altafulla, l'Arboç, Montmeló, Terrassa, Sitges, etc. Es passa d'un món repartit entre sis colles a l'existència de vint-i-tres agrupacions castelleres.

La Renaixença va ser una època on es van veure castells com el dos de vuit amb folre de la Colla de Vella de Valls carregat durant el concurs de 1970 i assolit per Santa Úrsula de 1974. La Colla Joves amb només quatre anys i mig d'història va descarregar 'Lo carro gros' (el 4 de 8 anomenat així perquè es necessitava omplir un carro sencer de gent per poder-lo dur a plaça) a la Bisbal del Penedès el 15 d'agost de 1975 i el tres de vuit el 24 d'octubre de 1976 per la diada de Santa Úrsula.

Arribats a aquest punt, mencionaré una colla inèdita en el marc casteller: un grup de dones castelleres de Terrassa que van descarregar un dos de sis el 24 de setembre de 1981. Algunes dones havien participat anteriorment en l'activitat castellera però de manera espontània. Fou durant la dècada dels vuitanta i amb l'ajuda de les Minyones de Terrassa que les dones es van començar a enfaixar.

#### **4.4.5. Els castells actuals**

Així doncs, després de la Decadència, la creixuda de les construccions ha anat sempre en alça fins als nostres dies, assolint castells impensables com el 2 de 9sm, el 4 de 10 fm, el 3 de 10 fm, el 4 de 9 sf i tants altres englobats sota la categoria de gamma extra. Els nostres temps, han superat tota època anterior.



## 4.5. Places i concursos

### 4.5.1. La plaça del Blat i les altres places

La plaça del Blat està ubicada al ben mig de Valls, és la plaça de davant de l'Ajuntament, al costat de l'església de Sant Joan. No es pot catalogar com la plaça més castellera ja que només hi actuen les dues colles de la ciutat,



*La plaça del Blat per Santa Úrsula 2016*

conservant així l'essència val·lenca. A la plaça del Blat s'actua per la festa major (vigília de Sant Joan i pel mateix dia de Sant Joan), per Firagost i per Santa Úrsula. L'única ocasió on una colla forastera té el privilegi de fer un pilar en aquest indret especial, és per la Candela, només cada deu anys i aquesta sortida no compta com a actuació.

Quan alguna de les dues colles, ja sigui la Joves o la Vella, convida a alguna altra per fer una actuació, aquesta es durà a terme en un altre lloc, ja sigui la plaça del Pati o el mateix local de la colla.

El que sí que podem afirmar amb total objectivitat és que la plaça més castellera d'aquest món és la de Vilafranca del Penedès, l'actuació més esperada de la qual és Sant Fèlix, per la festa major de la vila.

Pel que fa a les altres places, la importància de les seves diades ha anat variant al llarg dels anys. En podem destacar l'Arboç perquè durant molts anys les colles hi duïen els seus millors castells per primera vegada. Torredembarra també fou molt important, ara però, és una més a la llista. Tot i que el quart diumenge d'agost de l'Arboç es segueix esperant amb delit, l'augment de diades i de colles amb alt nivell, ha fet descendir l'expectació de la plaça. Les mateixes colles marquen la importància de les places segons el seu estat de forma i el que s'espera que tirin a cada una d'elles. Deixant en el podi la plaça del Blat i la plaça de la Vila de Vilafranca, basant-nos en les últimes temporades, es recalquen: la plaça de la Font de Tarragona, sobretot per Santa Tecla, ja que hi actuen les



dues colles que han quedat en millor posició al concurs de Tarragona. La plaça de Mataró durant la diada de les Santes ja que és a principi de temporada, la plaça del Catllar i l'espectacle de la plaça de la Vila de la Bisbal perquè coincideixen tres colles amb gran potencial: els Castellers de Vilafranca, la Colla Joves Xiquets de Valls i la Colla Vella Xiquets de Valls.



*Plaça de la Vila per Sant Fèlix, Vilafranca 2014*

#### **4.5.2. Concursos**

Els concursos de castells són uns certàmens on hi participen un seguit de colles que tenen l'objectiu d'assolir els seus millors castells. És l'única actuació en que els castells compten punts, s'atorguen premis i es nomena un campió oficial.

El primer concurs de castells es va celebrar a Barcelona el 24 de setembre de 1902 durant les festes de la Mercè. Els factors que van contribuir a dur a terme aquest certamen, foren el desplaçament de la població de terres castelleres a la capital amb la intenció de trobar feina al sector industrial i l'àlgid moment d'expansió de l'esport. Exemples d'aquest últim són els primers Jocs Olímpics de l'era moderna celebrats a Atenes el 1896 o la fundació de les entitats esportives més conegudes de la ciutat: el FC Barcelona i el RCD Espanyol, creats el 1899 i el 1901 respectivament.



L'organització del concurs casteller va ser a càrrec de la Federació de Gimnàstica Espanyola que va treure's de la màniga aquest espectacle inclòs dintre del programa de proves atlètiques celebrades durant el mateix matí de la festa major de la ciutat comtal.

Els participants varen ser les dues colles existents de l'època: els Xiquets de Valls. La Vella, amb cinquanta-dos castellers, i la Nova, amb cinquanta-quatre membres, havien d'alçar a la plaça d'Armes de la Ciutadella quatre castells i un pilar en un màxim de temps de trenta minuts davant d'un jurat que avaluarà les construccions i atorgaria el pertinent premi a la colla que aconseguís més punts.

Els jutges van decidir que el guanyador d'aquell espectacle fou la Colla Vella de Valls i els atorgaren 150 pessetes. Per la seva banda la Colla Nova en va guanyar 100 com a segon classificat. Hi ha un article on es llegeix que la competició engrescà els espectadors i que va ser un esdeveniment inèdit.

El concurs no va tornar a ser convocat fins trenta anys més tard.

El segon certamen casteller es va organitzar gràcies a la recuperació d'un castell, lo Carro Gros, és a dir el 4 de 8, vist per última vegada el 1903.

El fet és que el 28 d'agost de 1932 la plaça de la Vila de l'Arboç el va veure carregar per primera vegada des de feia gairebé trenta anys. Aquesta proesa i l'estat polític del moment (República espanyola i autogovern català), va animar el Patronat Profestes de Tarragona a organitzar l'anomenat I Concurs de Castells (oblidant el que es va dur a terme a Barcelona).

L'escenari escollit fou la plaça de toros de Tarragona i el dia, el 2 d'octubre de 1932. A dos quarts de quatre de la tarda, la plaça de toros contenia les dues colles tarragonines del moment, les dues colles locals i entre 8 i 10 mil espectadors, els quals pagaren la pertinent entrada per veure castells. Val a dir que les colles vendrellenques no hi van assistir en solidaritat a l'empresonament



del dirigent rabassaire Pau Padró. El jurat estava presidit pel conegut músic Pau Casals.

Les colles locals no van superar el tres de set carregat, de fet una d'elles només va enlairar sis pisos. El premi es va disputar en un sol castell, el 2 de 7 que la Nova va ser capaç de coronar-lo, però la Vella els va superar descarregant-lo. El públic no va poder gaudir dels millors



*Jurat del Concurs de 1932, plaça de toros de Tarragona*

castells de l'any, és a dir, el carro gros i el pilar de 6. El guanyador fou la Colla Vella de Valls.

Les noves agrupacions i la rivalitat de les colles de l'Alt Camp afavorí el progrés de l'activitat i en conseqüència la convocatòria de nous concursos. Així doncs, el 1933 la plaça de toros de Tarragona va tornar a ser escenari de l'espectacle casteller.

En aquesta nova edició, les bases del concurs van ser completes i estableien que el valor dels castells es mesuraria aquest cop en pessetes i per tant cada colla s'enduria una quantitat en metàl·lic en funció de la seva exhibició, a més el guanyador rebia un extra de 1250 pessetes. El màxim de castellers per colla era de 150, obligaven a dur una uniformitat a cada colla, a bastir un mínim de cinc castells, prohibien l'ajut entre agrupacions i el guanyador tenia l'obligació de coronar el pilar de sis i el quatre de vuit. Aquests requisits van ser discutits per la Colla Vella de Valls, la qual no va participar en el concurs.





Els guanyadors de l'ocasió foren els castellers de la Colla Nova de Valls amb en Ramon Barrufet, el Blanco al capdavant.

Vilafranca del Penedès fou la nova seu del concurs de 1935, en el qual no hi havia jurat, sinó que s'atorgava una quantitat de diners per castell aconseguit. En aquell moment, la Vella de Valls no estava en gaire bona forma, en canvi el Blanco havia fet de la Nova valenca la millor colla de l'època: descarregà el 4 de 8 i el 2



*Dos de sis a la plaça de toros de Tarragona, 1933*

de 7, i a més, van tenir la intenció de tirar el 3 de 8 però el temps no els ho va permetre. Els Xiquets del Vendrell també van participar en el certamen.

Lògicament, durant la guerra no es van organitzar concursos, els aficionats es van haver d'esperar al 26 d'octubre de 1941, un concurs on van participar les tres colles del moment: els Nens del Vendrell, el Xiquets de Tarragona i els Xiquets de Valls. Just després de la guerra els ajuntaments franquistes de les ciutats obligaren a tenir una sola colla en cada població, aquest és el motiu dels pocs participants.

Els guanyadors del 1941 van ser els vallencs i els vendrellencs, van empatar.

Novament, l'espectacle no va tenir continuïtat i va ser el 1945 quan els Nens del Vendrell es trobaven en plena forma i tenien la intenció de guanyar els vallencs, que van organitzar el certamen a la seva vila. Els de Valls van anar a defensar el prestigi i la glòria dels seus castells i així ho van fer descarregant de nou el 4 de 8, els locals quedaren segons.

El 1948 va tornar a haver concurs aquesta vegada, però, a Reus el dia de Tots Sants. Hi van participar els Nens del Vendrell que van ser ajudats pels



tarragonins, ja que no es van presentar com a colla, i les dues colles vallenques: la Vella i la Muxerra. Aquesta última va guanyar i en segon lloc quedaren els del Vendrell. La Vella, per la seva banda va perdre un casteller, resultat de fer llenya en el 2 de 7, la colla tancava la classificació.

Per tercera vegada, la plaça de toros de Tarragona fou l'escenari del concurs de castells i una vegada més el títol es disputava entre els Nens i la Muxerra de Valls. Les dues colles van fer els mateixos castells i es va repetir l'empat guanyador, en tercer lloc va quedar la Vella i tancaren la llista les dues colles tarragonines.

La Vella canvia els papers amb la Muxerra, a partir del 1953 era qui defensava l'honor de Valls davant dels vendrellencs. Així ho van fer, el 22 d'agost de 1954 es va celebrar el Concurs de Castells a Tarragona i els de Valls es van endur el premi amb certa facilitat. Per la seva banda la Muxerra no va participar perquè es trobava en període de reorganització.

El 12 d'agost de 1956 es va tornar a organitzar el certamen a la ciutat dels concursos per excel·lència. Aquesta vegada va ser el 12 d'agost, en el marc de les festes de Sant Magí. El pols es disputava entre les dues colles vallenques, finalment guanyà la Vella i el Nens quedaren tercers, com era habitual, les últimes places es van repartir entre les dues colles tarragonines.

Durant els següents anys es va patir una davallada en el món casteller i no és fins al 30 d'agost de 1962 que s'organitza un nou concurs, aquesta vegada a Vilafranca i va ser ben peculiar: només van ser convidades les colles de Valls i la Vella en va sortir vencedora.

El proper concurs va ser obert i a la capital catalana, el 1964, cal recalcar que va ser retransmès per ràdio. La Vella de Valls va revalidar el títol de campió i hi van participar més colles que quedaren en les següents posicions: Vella de Tarragona segons, seguits pels vendrellencs, el Castellers de Vilafranca van quedar quarts





i els Minyons de l'Arboç van empatar en el cinquè lloc amb la Nova de Tarragona. La Muxerra va tancar la classificació després de realitzar una fosca actuació.

Els següents dos anys es tornà a celebrar l'esdeveniment i es va repetir l'escenari i guanyador. La disputa entre els del Vendrell i els rosats seguia viva i per la seva banda, la Muxerra va desaparèixer.

El 1968 es va organitzar a Vilafranca el primer Trofeu Anxeneta de Plata. Els de la Vella no van participar i el certamen es va disputar entre colles penedesenques: en primer lloc va ser ocupat pels Nens del Vendrell, seguits pels Minyons de l'Arboç i per últim els castellers de Vilafranca.

El Trofeu Anxeneta de Plata, celebrat per Sant Fèlix es va convertir novament en un concurs de castells, aquesta vegada el 1966. La colla vellenca es va tornar a negar a participar-hi deixà als Nens endur-se el primer premi, els van seguir els vilafranquins i els arbocencs van tancar la classificació. Aquesta situació es va repetir el 1970 però amb la participació de la Nova de Tarragona que quedaren últims.

El mateix 1970 es va realitzar a Tarragona el Concurs de Castells que competia amb el penedesenc. En aquesta ocasió es van veure les cares els de Valls i els del Vendrell. El 27 de setembre, sota l'expectació de vint mil persones els Nens del Vendrell van superar a la Colla Vella de Valls. En tercera posició van quedar els vilafranquins i els Xiquets de Tarragona van ocupar la quarta plaça, els arbocencs van quedar cinquens i els de Barcelona van quedar últims. Aquest concurs va ser qualificat com el "concurs del segle" ja que es va veure el 2 de 8 amb folre i el pilar de 7 folrat carregat.

El 1971 els del Vendrell van aconseguir per cinquè any consecutiu el Trofeu Anxeneta de Plata, els rosats no hi van participar. Un any després es celebrà a Tarragona el Concurs de Castells que va guanyar els Castellers de Vilafranca, seguits per la Vella vellenca i la nova colla de la ciutat, la Colla Joves dels Xiquets de Valls, que va quedar en tercera posició. La Vella es va poder treure l'espina



de la derrota l'any següent a Vilafranca, on van participar totes les colles existents en motiu de la Setmana del Vinya i el Vi.

Durant els anys següents, els concursos van desaparèixer per picabaralles i queixes entre l'organització i els participants, tot i així els anys 1974, 1976 i 1978 es van fer manifestacions castelleres a la plaça de toros de Tarragona amb l'únic objectiu de fer una exhibició.

El 1980 Tarragona va tornar a organitzar els concursos biennals a la plaça de toros. que han arribat fins a l'actualitat, els resultats dels quals es poden veure a l'annex número 5. Una anècdota que fa referència a l'any 1982, explica que la Colla Joves Xiquets de Valls va abandonar la plaça de toros perquè el jurat els va anul·lar un castell i en solidaritat, els Nens del Vendrell els van acompanyar.

Amb unes bases estrictes que s'han anat actualitzant al llarg dels anys (veure la normativa a l'annex 6), la cita castellera ha estat batejada com la més gran del món. És un dels esdeveniments més esperats, el públic esgota les entrades de les grades en poques hores i són dotzenes les televisions, moltes internacionals, que transmeten l'espectacle.

El passat Concurs de Castells fou el 26è, durant els dies 25 de setembre i 1 i 2 d'octubre de 2016 i hi tenien dret a participar les 42 colles millors classificades al Rànquing Estrella Concurs, que comptabilitzà les actuacions realitzades des de l'1 de setembre de 2015 i fins al 31 d'agost de 2016. El Rànquing té en compte les tres millors construccions de cadascuna de les cinc millors diades de cada colla, d'acord amb la taula de puntuacions del Concurs de Castells (es pot veure a l'annex número 4).

Actualment les colles es divideixen en tres grups que realitzen les actuacions en tres jornades diferents. La primera es celebra un diumenge a Torredembarra on hi actuen les dotze colles amb menor nivell de la classificació i durant un cap de setmana sencer, posterior a la data anterior, actuen les trenta millors a la plaça de toros. El dissabte és el torn de les divuit últimes i el diumenge és el dia més

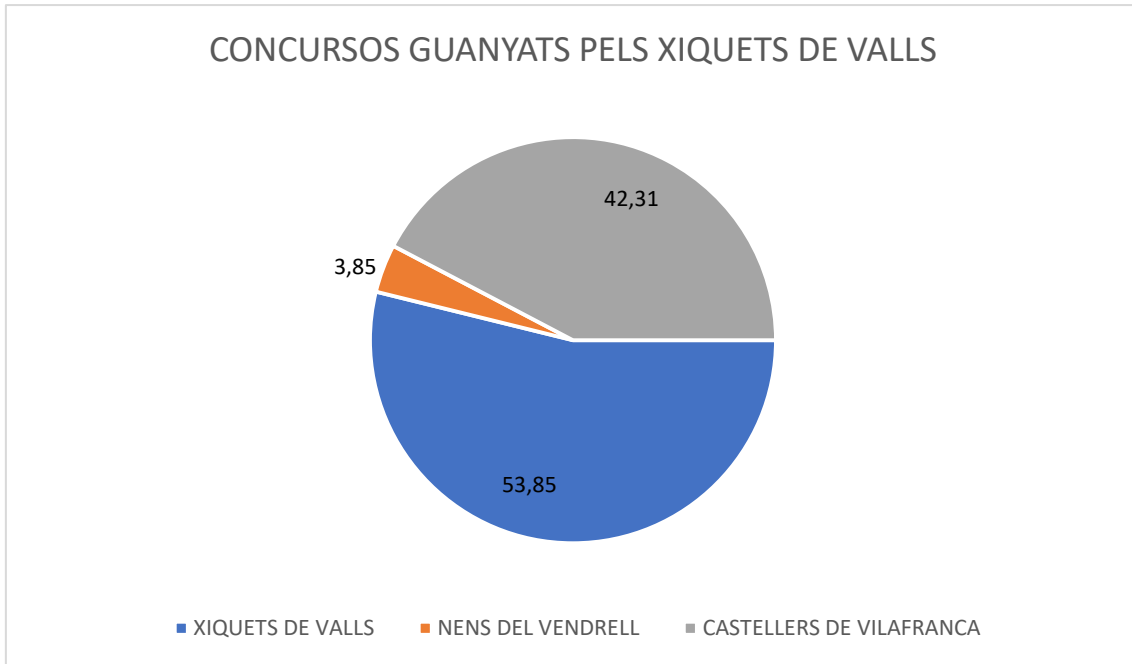


esperat on actuen les dotze millors colles del país. Durant l'última edició es va recuperar l'himne casteller (es pot veure a l'annex número 3) anterior al 1976, escrit per Jaume Vidal.

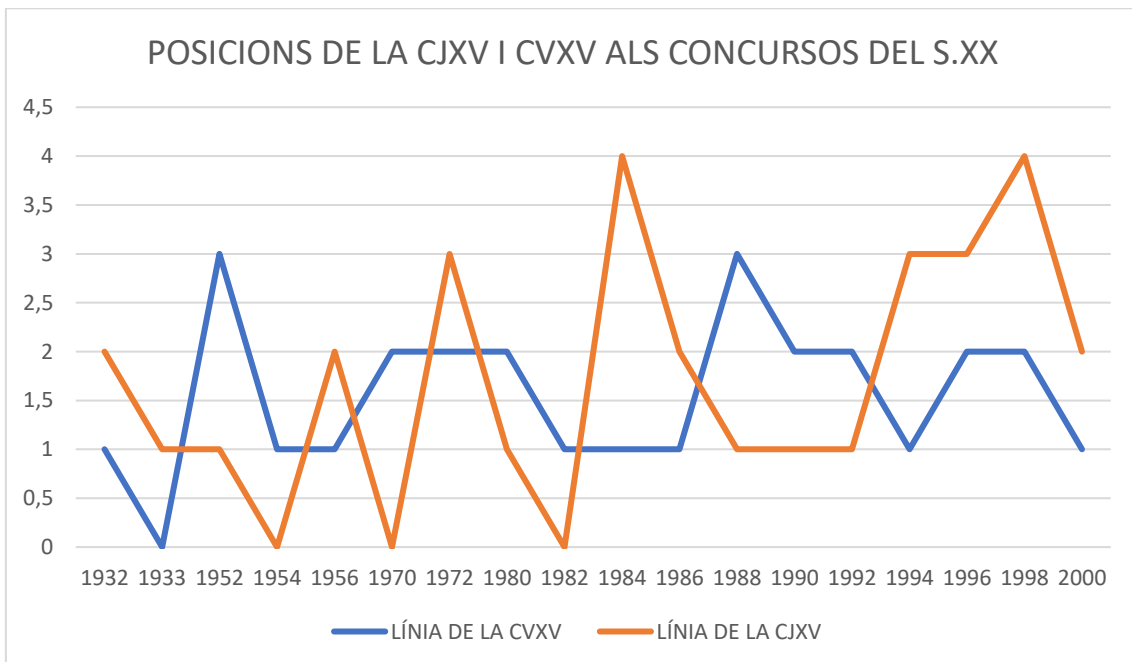
Per preparar el XXVII Concurs de Castells, es reuneix la Comissió Assessora, integrada per un representat de les sis primeres colles classificades de l'edició anterior, un representat de les colles tarragonines, cinc experts castellers, que són Raquel Sans, David Prats, Santi Terraza, Pep Ribes i Efrén Garcia, Pere Ferrando com a president del jurat i un representat de Coordinadora de Colles Castelleres, en aquest cas, Guille Solé. De moment s'ha posat data a l'espectacle casteller més gran del món: el 30 de setembre serà el torn de Torredembarra i els dies 6 i 7 d'octubre de les millors trenta colles del panorama casteller.



*XXVI Concurs de Castells, Tarragona 2016*



Parlem d'un gran tan per cert vallenc (53,85%) i uns Castellers de Vilafranca que els segueixen de ben a prop ja que han guanyat les últimes edicions del concurs. Per la seva banda, els Nens del Vendrell, han guanyat un únic concurs al llarg de la seva trajectòria.

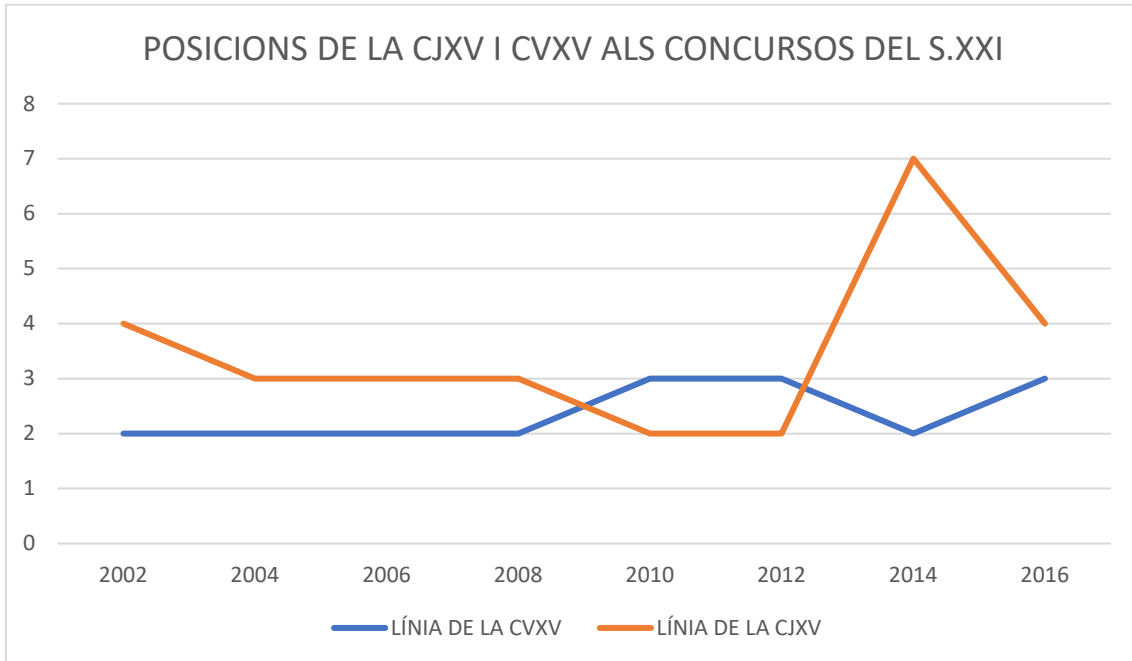


\*La CJXV va quedar desqualificada del Concurs de Castells l'any 1982.

La gràfica anterior demostra el dualisme existent de les dues colles de manera totalment objectiva entre els concursos dels anys 1932 al 2000. S'observa més



variació pel que fa als de la camisa vermella mentre que la Colla Vella no varia tant la seva qualificació.



Una vegada més, en aquesta gràfica s'observa la variació de la CJXV pel que fa al seu nivell durant els últims vuit concursos. Per la seva banda, la CVXV es manté prou estable, variant entre la segona i tercera posició.



## 5. Integració de membres

### 5.1. Els nens castellers

Pel que fa a la introducció de la canalla en aquesta activitat, podem afirmar de manera totalment segura, que els nens hi participen des del primer dia. Ja ho feien com a moixigangers o amb el ball de valencians. Està clar que el seu poc pes, agilitat i flexibilitat ajuda a l'hora d'omplir els pisos més elevats dels castells.

Els més petits sempre tenen el seu lloc en l'anomenat pom de dalt, és a dir, els pisos superiors. Segons la posició que ocupen reben un nom o un altre: la persona que puja més amunt i aixeca la mà és l'enxaneta, sota seu es troba l'aixecador, el nen més petit de tots que treballa en posició de granota perquè el seu company pugui passar per sobre seu. L'aixecador, doncs, té les mans i els peus sobre dels dosos, dos nois o noies que s'agafen entre si.

La canalla és el grup de persones que més treballa dintre d'una colla, se'ls demana que pugin de manera delicada i siguin fins per no moure i desequilibrar el castell, el crit per excel·lència del cap de colla quan pugen els nens és "finets i pel mig". El nombre de nens varia segons les colles, per exemple, quan van començar les dues colles de les illes, havien de compartir enxaneta. Per contra, la canalla dels Castellers de Vilafranca és capaç de fer castells de cinc tota sola.

Totes les colles saben com són d'importants els nens, i els defineixen així: petits sers entranyables, valents, arriscats, el millor que pot tenir una colla castellera, el tresor més ben preuat, cuidat, mimat, sers que sense la seva presència seria impossible la construcció dels millors castells proposats.

A més de treballar la tècnica, els més petits de la colla també requereixen un suport psicològic, per això en tota colla castellera hi ha l'anomenat equip de canalla. Aquest grup de persones adultes va més enllà dels castells pròpiament dits, s'encarreguen d'instruir, fer participar, animar i organitzar altres activitats, ja siguin excursions, colònies, esquíades o viatges per al grup infantil.



En una diada castellera els nens sempre es troben apartats de la plaça, acostumen a tenir un espai reservat per a ells per evitar que vegin caigudes on l'equip de canalla els manté entretinguts mentre es fan els castells. El mètode que fan servir totes les colles consisteix que un encarregat, porti el nen o nena quan el cap de colla requereixi la seva assistència per pujar al castell, un cop l'hagi completat, el mateix encarregat recull el petit i el torna on es troba la resta de la canalla.



*Canalla dels Castellers de Barcelona*

El major problema que hi ha quan es treballa amb canalla és que creix i per tant, s'ha de modificar la seva posició castellera contínuament. Aquest factor també implica reemplaçar els que es fan grans i per aconseguir-ho, les colles organitzen tallers i activitats a festes o escoles per atraure nous nens possibles futurs castellers.

Pel que fa a la seguretat, els nens sempre porten posat un casc i un protector bucal perquè en cas de caiguda pateixin els menors danys possibles. De fet, els estudis que va dur a terme la Coordinadora de Colles Castelleres, demostren que hi ha més lesions i accidents a l'escola o fent esports com el bàsquet o el futbol que practicant castells. Durant els assajos també hi ha caigudes i per això és imprescindible la prevenció. L'ús de xarxes fa que si cau un castell, els participants caiguin a sobre.



*Xarxa dels Castellers de Castelldefels*

Per altra banda, els nervis o el respecte a un castell sí que juguen un paper important, la mateixa canalla ho defineix com "una rateta a la panxa". Per





combatre aquesta rateta, els seus encarregats els preparen perquè no es bloquegin, ja que no oblidem mai que els castells els fa la canalla, aquesta expressió, és molt sentida a plaça perquè per molt que els adults ho vegin clar, els més petits sempre tenen l'última decisió de tirar endavant un castell o de fer-se enrere.

Desgraciadament, cal mencionar en aquest apartat l'accident amb més ressò mediàtic de la història castellera. Es tracta del cas de la Mariona Galindo, una nena que ocupava la posició de dosos amb els Capgrossos de Mataró i que va perdre la vida en caure d'un 4 de 9 durant una actuació celebrada l'any 2006.

## 5.2. La dona castellera

Tradicionalment, a l'activitat castellera sempre li havia quedat una assignatura pendent, es tracta de la incorporació femenina en les agrupacions, que no es produeix fins als anys vuitanta del recent segle XX.

Anterior a aquests anys, la participació de les dones era purament anecdòtica, es diu que la primera dona castellera fou l'Aurora Batet, anomenada "Bateta". Feia castells a Gavà quan es va crear la colla



*Aurora Batet, primera nena que va fer castells*

el 1947 amb set anys i quan es va dissoldre la colla, actuà amb la Vella de Valls. En aquesta segona colla va pujar fins que va tenir catorze anys, ella mateixa diu que estava mal vist que una dona fes castells i l'any 1951 ho va deixar o la van fer marxar, assegura que encara ara no ho sap.

En Joan Vallès, gran aficionat i entès casteller, parla d'una nena que assegura que els va salvar la festa major de l'Arboç: els dos nens que havien de pujar al pom de dalt eren els germans Vila però els nois no sabien pujar. Donant voltes





per l'assaig, hi havia la germana d'aquests nens i fou ella la protagonista que ocupà la posició d'acotxador durant una festa major de mitjans dels anys setanta.

El paper de la dona, doncs, es limitava a ser espectadora d'una activitat només d'homes. Aquest concepte va començar a canviar quan es va crear la colla dels Minyons de Terrassa. L'Amaya Comas, una veterana castellera de l'agrupació, ens explica que quan ella va entrar a la colla ningú li va preguntar si era nen o nena i no va sentir cap diferència. Expressa que no es va qüestionar en cap moment si ser dona era un problema, recalca que ni ella ni la seva colla s'ho va preguntar, a diferència de tot el món casteller en aquell moment, era una cosa normal.

Atribueix aquesta diferència de mentalitat a la creació d'una colla de zero, en la qual es necessita molta gent i per tant, tothom és benvingut. A l'agrupació de Terrassa hi van entrar dones des del primer minut: "si en els pocs efectius que tens hi ha dones i nenes, doncs endavant".

Explica que la seva visió no era ni és com la de les colles del sud, ells eren més joves i la cultura castellera no era cap tradició centenària, per això començar del no-res els ha permès trobar un nou concepte i una manera nova i introductòria de fer castells.

Cal destacar que l'any 1980 les dones dels Minyons de Terrassa van voler fer una sorpresa al seu cap de colla, en Josep Anton Falcato, perquè marxava a fer la mili. Van decidir fer un castell només de dones per acomiadar-lo. Elles ho van pensar com una manera divertida de dir-li adéu però el ressò mediàtic que va tenir va ser molt important. Des d'aquell moment quan contractaven els Minyons de Terrassa els ajuntaments demanaven que es fes un castell de dones, les protagonistes van arribar a fer castells de sis. Al cap de tres anys, van deixar de banda aquesta experiència perquè allò que havia començat com una broma, s'havia transformat en un espectacle més aviat sexista, a més, elles seguien sent dels Minyons de Terrassa.



Durant els anys noranta, tant les noves colles com les tradicionals, no es van ni plantejar l'acceptació de la figura femenina, i en alguns indrets va costar d'introduir. Pilar Torrijos fou una de les primeres castelleres de la Colla Vella dels Xiquets de Valls i assegura que la colla s'ho va pensar molt per donar-li la camisa "es pensa que dels nois se'n pot treure més profit". Els Castellers de Vilafranca, per exemple, fa menys de vint anys van votar en assemblea si deixaven o no pujar les dones a l'autocar de les diades.

En els castells es té molt en compte les capacitats físiques de la dona: generalment són més flexibles i més lleugeres que els homes, en canvi, no tenen tanta força. Com es supleix aquesta diferència? Els castellers ho tenen clar, amb la tècnica.

La figura femenina ha servit per rebaixar les diferències socials entre homes i dones i a més, ha fet que l'activitat castellera es replantegés com ha de funcionar. S'han fet estudis de tècnica, de rebaixar pes, noves maneres de col·locar els braços, la pinya, els folres, les manilles, etc.



*La posició de crossa està ocupada en més d'un 95% per dones.*

Les dones ocupen per excel·lència els pisos superiors, sota de la canalla, parlem de sisens, quintes i quarts. L'altra posició ocupada per dones, tant o més que l'anterior, és la de crossa, un lloc reservat per a persones més aviat baixetes que col·loquen la seva espatlla sota l'aixella del baix acabant-lo de lligar, impedit que s'enfonsi pel pes del castell. Cada baix requereix dues crosses, una per braç. Segons els experts el fet que la figura femenina ocupi aquesta posició és vital per entendre l'evolució dels castells ja que es treuen molts quilos de pes, sobretot si parlem del folre.



No s'ha de descartar que una dona pugui pujar en pisos inferiors, com el de segons o terços, fins i tot de baix, tot depèn de les condicions físiques de la dona, l'alçada dels castells, la preparació, la salut, les activitats extremes que pugui fer la castellera i els assajos.

Les dones manen? Doncs sí. Malauradament no parlem de la paritat, però és cert que cada vegada més les dones s'animen a dur la veu cantant de la seva colla. El sexe femení s'acostuma a ocupar de temes més aviat administratius tot i que a continuació hi ha alguns exemples de càrrecs amb gran responsabilitat ocupats per dones: Laura Álvaro és l'actual presidenta dels Minyons de l'Arboç i l'Helena Llagostera fou la primera cap de colla d'una colla puntera, en concret, de la Colla Joves dels Xiquets de Valls durant els anys 2009 i 2010. Als Xicots de Vilafranca, l'Aina Mallol ha fet història com a cap de colla amb la seva agrupació, convertint-la amb colla de nou, a més, defensa que les dones poden suportar el pes dels castells de vuit a segons o a terços.

El paper de l'Helena és de destacar ja que és castellera activa de la Colla Joves Xiquets de Valls des que els seus pares van regalar-li l'autorització per pujar als castells pel seu aniversari. Ella fou la primera noia que va pujar en un castell de nou i actualment segueix pujant al mateix pis que les seves dues filles adolescents mentre la petita corona el castell. L'Helena va rebre el premi a la Trajectòria Castellera durant el certamen Nit de Castells de l'any 2016.



*L'Helena Llagostera comparteix camisa amb els seus fills i pis de sisens amb mitja família.*



L'opinió de l'Amaya Comas sobre el perquè de la minoria de dones en els càrrecs directius es basa en un problema que ve de la societat. Les dones tendeixen a encarregar-se de les feines de la llar i dels nens, a més de tenir la seva pròpia feina. Estar al capdavant d'una colla és molta responsabilitat i feina diària, "potser si nosaltres no ens encarreguéssim de tot, tindríem més temps per dedicar-lo a la colla".

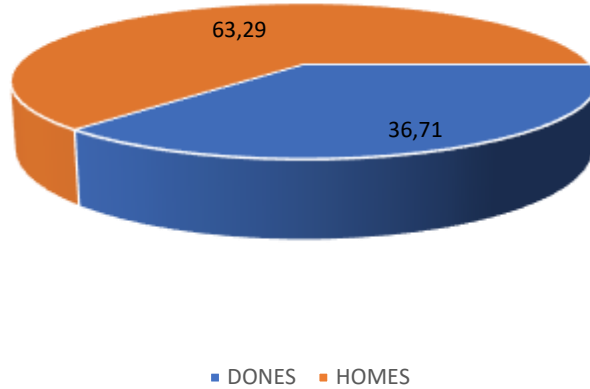
El tema de la maternitat, juga un paper important a l'hora de fer castells, cal tenir en compte que si una dona es queda embarassada no podrà pujar almenys durant una temporada sencera. Quan la mare s'hagi recuperat i els nens siguin més grans, cal tenir en compte que tot i que els castells estan considerats com una activitat familiar, no a tots els nens els agraden i obligar-los a anar a assaig perquè la mare i el pare són castellers, és un sacrifici. L'Amaya assegura: "jo en tinc cinc, i dels cinc només dos venen a l'assaig per a fer castells".

L'any 2010 va tenir lloc la primera diada castellera de dones a Bellprat, aquesta celebració es va fer amb la intenció d'experimentar i reivindicar el lloc de la dona als castells. Les colles que hi participen defensen la seva assistència perquè viuen els castells des d'una experiència diferent, ja que les dones acostumen a acabar allunyades del castell si no pugen. Durant la seva setena edició, hi participaren les noies dels Xicots de Vilafranca, Bordegassos de Vilanova i Castellers de Sabadell.

Les agrupacions que no hi participen, declaren aquesta diada com a sexista perquè pensen que els castells són mixtes i que no existeix una diada només d'homes. La Raquel Sans, periodista castellera i participant amb la Colla Joves dels Xiquets de Valls, expressa que tant de bo no s'hagués de celebrar aquesta diada però és justament perquè la situació no està normalitzada que cal participar-hi.

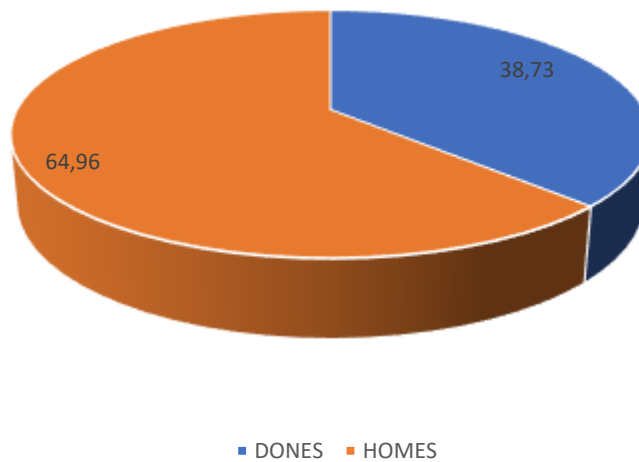


PARTICIPACIÓ DE DONES CASTELLERES A LA CJXV EN ELS ÚLTIMS DOS ANYS



Segons el cens de la Colla Joves, han participat en almenys una activitat castellera en els últims dos anys, 771 membres, ja siguin de pinya, tronc, ajudants, músics, canalla... dels quals 283 són dones.

PARTICIPACIÓ DE DONES CASTELLERES A LA CVXV EN ELS ÚLTIMS DOS ANYS



Segons les dades de la Colla Vella, en els últims dos anys han participat 342 dones dintre del conjunt casteller, que es trobaria en un total de 883 persones. Aquests nombres recullen tasques diverses, com poden ser educadors, alts càrrecs, acompanyants, castellers de tronc, músics, canalla, etc.

Ens trobem en una situació percentual molt semblant, en la qual la dona participa cada vegada més i en papers més visibles però encara en menys quantitat que el sector masculí.



### 5.3. Immigrants castellers

Una colla de castells és sinònim de molta gent i per tant, diversitat. En primer lloc, trobem persones de totes les edats possibles, des dels petits acotxadors fins als històrics castellers de la junta. A més els castells sempre han estat oberts a acollir el màxim de gent possible.

Formar part d'una agrupació castellera, doncs, és una de les millors opcions que tenen els immigrants d'acostar-se i introduir-se a la nostra societat. Endinsar-se als castells implicarà relacionar-se amb gent de la població, aprendre l'idioma i els costums de la manera més fàcil i còmoda possible perquè el nouvingut de ben segur que aviat participarà i serà necessari dins de la colla. Recordem que en una colla castellera tothom hi cap.

La primera de les onades migratòries es va produir entre els anys 1920 i 1930 però la integració que van tenir els immigrants d'aquells anys és gairebé inapreciable.

Quan es produí el fenomen de rebre gent fou durant la segona meitat del segle passat, entre els anys cinquanta i setanta. Moltíssima gent del sud d'Espanya va decidir agafar les maletes i començar de zero en les terres catalanes. En aquella època poca cosa es podia fer durant el temps lliure i molts d'aquests nouvinguts es van apuntar a la colla castellera més propera.

La Colla Nova de Valls, els del Vendrell, la Colla Vella de Valls, els Minyons de l'Arboç, les colles de Tarragona, la de Vilafranca i més tard, els Castellers de Barcelona, es van convertir amb les agrupacions que més gent forastera va rebre i els van anomenar nous catalans.

Tenir un nou component és una nova oportunitat de millorar i provar nous castells. A Valls això ho tenien molt clar, per això es parla que quan arribava una família estrangera a la vila, encarregats de les dues colles els anaven a trobar per portar-los als seus respectius assajos i convèncer els nous vallencs que es quedessin amb la seva colla, era una manera de fitxar nou personal.



Trenta anys més tard, les colles van veure una nova oportunitat d'omplir les seves files. A principis del segle XXI, molts habitants d'arreu del món buscaven una vida millor fora del seu país, alguns d'ells van decidir córrer aquesta cursa d'obstacles a les nostres terres. Els castells van servir una vegada més d'element integrador a la cultura i a la societat catalana.



*Canalla de la Colla Joves Xiquets de Valls de fa uns deu anys.*

Actualment, és molt notable la integració d'aquesta immigració, a partir del primer casteller de color, en Malic, que va participar amb els Nois de la Torre durant els anys setanta, totes les colles sense cap excepció tenen entre els seus integrants persones de nacionalitats d'arreu del món.

Una dada que demostra el canvi positiu d'aquesta onada migratòria, és que l'any 2005 el millor enxaneta del món fou en Souleiman Bah. Els estrangers han trobat el seu lloc a la colla, un exemple és la del "cap de guiris", un casteller australià que animava els turistes a participar a la pinya dels Castellers de Vilafranca durant les seves actuacions. D'històries n'hi ha moltes i és senyal d'aquest fenomen que uneix la gent per cooperar i intercanviar cultures.



*Castellera de la Colla Vella dels Xiquets de Valls.*





Des de la Coordinadora de Colles Castelleres, es valora molt l'acció de la integració i per afavorir-la encara més, va posar en marxa el projecte "Tots som una colla".

Durant l'entrevista a en Pere Ferrando, aficionat casteller i un dels estudiosos més valorat del país, afirma que sota el seu punt de vista, la cosa més gran que s'ha aconseguit fer en l'àmbit casteller, és el fet de la integració, on tothom hi té cabuda "un tres de deu és molt maco, però una persona de noranta anys que li tremola la mà hi participi, que treballin blancs, negres, pares i néts, és el més important per a mi, el que marca la diferència d'aquesta activitat". Expressa el seu desig de poder traspasar el model de funcionament de les colles al dia a dia.

#### **5.4. Integració especial**

Arribats a aquest punt, cal parlar d'un altre tipus d'integració, parlem dels Castellers de la Il·lusió. Són una colla valenca que cerca la inclusió de persones amb discapacitat al món casteller. En aquesta agrupació, la superació és constant, s'han de tenir en compte molts més factors que una colla convencional, però actualment presumeixen de ser una colla consolidada que practica castells de sis.

Ja fa tres anys que els Castellers de la Il·lusió van néixer. Segons el cap de colla, "no sabíem on arribaria el projecte, però ara veiem que la cosa va en alça". Tant és així que fins i tot aquesta temporada la colla ha creat un grup de gralles pròpies, també amb la filosofia d'inclusió característica de la formació.

La colla és única al món i actua en un camí paral·lel amb les altres agrupacions. L'esperit de la colla es centra en l'autosuperació, l'esforç i les ganes dels seus components. Ells mateixos diuen que en cada actuació, es fa una aleta a la inclusió i han decidit unir-se i practicar aquesta activitat per reivindicar la seva integració en la societat.



Els integrants són entre cinquanta i vuitanta persones amb diverses discapacitats, hi conviu gent amb dèficits físics com la vista, l'oïda, persones paraplàtiques, amb limitacions psíquiques i malalties mentals.

El seu líder, Joaquín Murillo, declara: «els castells són uns valors i no es pot portar tot a la competició. Nosaltres adaptem el grup al casteller i, si un vol pujar, pujarà» L'agrupació es centra a fer castells, les seves construccions no són per competir. En destaca la seva manera de treballar i tots els valors que treballa. Actua en diferents diades i es planteja reptes d'acord amb les seves característiques.



*Membres dels Castellers de la Il·lusió durant una de les seves sortides.*



## 6. Altres punts de vista vers els castells

Què en pensa la població dels castells? Tenint en compte que aquesta activitat s'ha iniciat a la ciutat de Valls, les opinions del públic tenen una relació directa amb les colles vallenques ja que foren les introductores d'aquest art a la cultura catalana.

### 6.1. Consideració internacional

És indescriptible el ressò mediàtic a nivell internacional que han tingut els castells en els últims anys. Parlem de dotzenes de periodistes als concursos de castells, documentals in comptables, mitjans arreu de les places, experiències que es retransmeten en diferents continents, anuncis o mostres de la nostra cultura arreu del món.

El que podem dir sobre l'opinió dels castells al món es pot resumir en els dos fets següents: s'han creat moltíssimes colles a l'estranger, ja sigui per catalans que han emigrat o pels propis habitants del país en qüestió. Que l'activitat castellera hagi traspassat fronteres és un orgull per als castellers catalans, es tracta de la globalització de la nostra cultura, però el que de veritat preocupa al món casteller és que es perdi l'esperit original d'aquest art.

Els primers que van intentar dur els castells a l'estranger foren uns catalans durant els anys noranta que tenien la intenció d'implantar el seu projecte a indrets com Mèxic, Califòrnia o Argentina. Aquesta proposta innovadora no va arribar al seu objectiu, i no va ser fins l'any 2007 que es va crear la primera colla a Amèrica del Sud, a Lo Prado, una ciutat xilena. Els castellers de la colla asseguren que fan més que castells, aquesta activitat els ha permès evitar dependències i marginació als joves, en destaquen doncs, la seva funció social.

L'altra gran colla internacional coneguda és la dels Xiquets de Hangzhou. Aquesta agrupació vesteix la camisa rosada, igual que els seus padrins, la Colla Vella Xiquets de Valls. La diferència d'aquesta colla és que no es tracta d'un grup de veïns o d'amics que comparteixen una afició, els xinesos fan pinya al costat d'un company de feina, són la colla d'una empresa. El director d'aquesta volgué



implantar la cultura castellera amb l'objectiu de fer més feliços els seus treballadors i per tant obtenir millor rendiment empresarial.

Les dues colles anteriors són les més conegudes però existeixen colles a ciutats com Londres, Montreal, Andorra, Talca o Madrid.

L'altre fenomen que garanteix la bona reputació dels castells és la declaració d'aquests de patrimoni immaterial de la humanitat per la Unesco.

L'any 2006 la revista *Castells* va pensar que el món casteller es mereixia ser patrimoni immaterial de la humanitat, així que es va crear una comissió perquè es presentés la candidatura. Durant la Nit de Castells de l'any 2007 es va anunciar al públic la notícia i la societat catalana va donar el seu suport a la idea que va recórrer un llarg camí per convertir-se en una candidatura formalment acceptada. En primer lloc, el Parlament va donar suport als impulsors i van demanar a l'Estat Espanyol que també donés el suport necessari a la petició. Finalment, l'any 2009 el *Consejo del Patrimonio Histórico* fou qui donà el tret de sortida de la presentació formal de la candidatura.

Finalment el 16 de novembre de 2010 a Nairobi, els castells van adquirir la categoria universal. En conseqüència, les fronteres cada vegada són més invisibles per fer actuacions a l'estranger. A més, l'expectació de les diades i els concursos ha incrementat de manera exponencial i el que és més important, les administracions hauran de vetllar per preservar els castells.



*Logotip dissenyat per l'ocasió*

La Unesco va declarar que el que havien valorat fou els valors socials i de solidaritat que implicava fer castells, els van considerar com un element de cohesió social, de creativitat humana i de comunicació cultural.



Aquell dia de tardor la societat catalana ho va celebrar, i en especial al bressol dels castells. Valls descobria una placa commemorativa, es van alçar pilars de la Vella i de la Joves al crit de “som patrimoni!” envoltats de periodistes d’arreu.

La cultura dels castells ha passat en poques dècades a ser una activitat comarcal a tenir a les seves mans el reconeixement més gran que podria obtenir, és un art universal.

## **6.2. Consideració de l’Estat espanyol i de Catalunya**

La veritat és que els castells no tenen gaire bona fama als ulls espanyols, Pere Ferrando, atorga la raó d’aquesta reputació al posicionament de totes les colles al sí pel dret a decidir.

Deixant de banda els que manen, les televisions espanyoles han enregistrat versions dels objectius de fer castells que no hi tenen res a veure, com ara, “les colles competeixen per veure quina és la que cau de més amunt”. Tot i així, s’ha de mencionar que la primera retransmissió castellera per la televisió fou durant el Sant Fèlix de 1985 a Televisión Española.

A les places, però, assisteixen turistes espanyols que admiren els castells i la valentia necessària per efectuar-los, pregunten de quin tipus és, el nom de cada pis i s’estranyen que una mare deixi pujar el seu propi fill al cim de les construccions.

A Catalunya la pràctica de fer castells està completament normalitzada. Durant l’estiu es realitzen actuacions en diferents poblacions cada cap de setmana, ja sigui degut a festes majors, fires o altres dates destacades, ja que la practica castellera ha estat un element que s’ha incrementat al llarg dels anys.

Per aquest motiu, es va crear la Coordinadora de Colles Castelleres el 1989 (veure a l’annex 8 els actuals membres). Aquesta entitat procura beneficiar els interessos comuns de les més de seixanta colles que en formen part i, sobretot,



per fer que els riscos inherents a l'activitat tinguin cobertura d'unes pòlisses adequades.

És regida per una Junta Directiva formada pels representants de dotze colles que treballa prioritàriament en els següents àmbits: seguretat i prevenció, comunicació, valors socials del fet casteller, prestigi social i capacitat d'entesa.

La Coordinadora dóna suport i impulsa projectes com el de la candidatura a la Llista del Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat, el projecte d'acollida "Tots som una colla" o el nou estudi de seguretat i prevenció.

### **6.3. Consideració d'altres colles catalanes**

La Colla Vella i la Colla Joves Xiquets de Valls van plantejar una nova activitat a la societat catalana que ha evolucionat amb el temps. Quina reputació tenen els introductors d'aquesta activitat dintre d'altres colles? No és el mateix una colla gran que una petita, per aquest motiu, s'han diferenciat els subapartats següents.

#### **6.3.1. Els Minyons de Terrassa com a colla puntera**

Els Minyons, una gran colla nascuda lluny del quilòmetre zero dels castells que va descarregar el primer 3 de 10 de la història. En representació de la colla, l'Amaya Comas, castellera veterana dels liles, ens dóna la seva opinió sobre els Xiquets de Valls.

Consideren els castellers vallencs com uns ídols, mostren respecte i admiració, també admeten enveja en segons quins aspectes però valoren que estiguin al davant del món casteller al llarg dels més dels dos-cents anys d'història que duen a l'esquena.

Veuen la gent de Valls diferent a les altres colles, palpen el seu esperit passional amb què realitzen les seves construccions i els distingeixen d'altres agrupacions com els Castellers de Vilafranca, que enlairen castells més aviat per competir. L'Amaya Comas diu: "als de Valls se'ls veu més per una qüestió de cor i passió que no pas de número o voler guanyar".



Creuen que a Valls existeix una mena d'irracionalitat basada en la passió que els porta a enlairar castells que és totalment contrària al model i tècnica que utilitzen les colles del nord. "Vèiem que al bressol casteller importava més el físic i la força que no pas el cervell, nosaltres vam haver d'inventar una tècnica diferent perquè no érem físicament iguals". La revolució castellera va començar amb el mètode que distingia els de Terrassa, amb estudis, dones, en definitiva, alleugerin els castells "pensa que al principi havíem de tenir en compte on es col·locarien els vallencs quan ens vinguessin a ajudar a les diades, empenyien tant que ens feien anar malament".

Tot i que van fer un canvi extraordinari de tecnificació a l'hora de fer castells i van deixar una mica de banda tota aquella energia i força, els Xiquets de Valls tenen una reputació de construir els castells d'una manera més aviat antiga dintre del món casteller, evolucionen a un altre pas.

Els Minyons de Terrassa van decidir copiar allò que creien oportú i deixar de banda allò que creien que podrien millorar. D'aquesta manera han creat la seva pròpia manera de fer castells.

### **6.3.2. Els Al·lots de Llevant com a colla minoritària**

Els Al·lots són una colla castellera de Manacor fundada el 1996. Aquesta colla ha tingut relació amb altres agrupacions tot i la distància i la despesa que els suposa. Sent un grup allunyat del territori tradicional casteller i una de les moltes colles minoritàries del nostre territori, en Sebastià Grimalt, excap de colla, ens dóna la seva visió sobre les colles vallenques.

Sota el seu punt de vista, allò que les diferencia és una manera de ser, una manera de fer que potser està arrelada dins el subconscient de la colla i que creu que segurament té a veure amb els seus orígens i amb les vicissituds que han viscut al llarg de la història.

En Sebastià també diferencia la personalitat de les dues colles. La Joves té un estil més anàrquic i de vegades és difícil d'organitzar, també és coneguda per la





seva humilitat “no van tant de despatxos com les altres agrupacions, fan intercanvis amb colles petites i quan ens ha calgut, ens han acollit al seu local per dormir i també ens han convidat a dinar i sopar”. A més, de la Joves també valoren la seva capacitat innovadora, tot i ser una colla de tradició bicentenària. La visió que tenen de la Colla Vella és diferent, la colla balear no hi ha tingut gaire contacte, expliquen que segurament és perquè no han parlat gaire, però l’anècdota que explica l’excap de colla, els va donar una percepció totalment oposada a la de l’altra colla. En Sebastià explica que quan van convidar la Colla Vella Xiquets de Valls a Manacor, la resposta del cap de colla d’aquell moment fou “si ens poseu avió i hotel...”.

Els Al·lots tenen una concepció de Colla Vella d’alt prestigi, superior, de caràcter superb i allunyada de la resta, pensen que la seva manera de fer no és positiva cap a les colles petites. En canvi, tenen una gran relació amb la Joves, expliquen que els han visitat dues vegades i la classifiquen com a propera.

#### **6.4. Consideració de l’altra colla**

Els castellers de Valls siguin de la colla que siguin afirmen que ells viuen els moments castellers diferent a com els viuen les altres colles, per a ells no és una afició més, al cap i a la fi, senten dintre seu quelcom comú en els dos bàndols, els vallencs ho descriuen com a essència.

“El que es viu a la plaça del blat, no es viu enlloc més” declara una castellera de la Vella, i és que són eterns rivals però el conjunt de les dues colles de Valls sent el concepte de fer castells de manera totalment diferent a les altres agrupacions del panorama casteller.

Al llarg de la història hi ha hagut molta rivalitat i encara perdura, els castellers vallencs ja naixen amb aquesta manera d’entendre els castells, és una herència dels seus avantpassats. La pugna es manté molt viva i és palpable sobretot a la plaça del Blat, on les dues colles s’enfronten cara a cara provocant tensió i pressió, aquest fet incrementa la dificultat en els castells.



La rivalitat d'una colla contra l'altra no ha canviat en tota la seva història, és més, els protagonistes asseguren que no saben com serà el panorama casteller d'aquí cinquanta anys fora de Valls, però a la seva població es mantindrà i serà com ha estat sempre: passió, tradició i rivalitat.

Les dues colles senten un gran respecte per l'altra colla de la vila i admeten que sigui quin sigui el nivell de la colla contrària, el rival de la Colla Vella sempre serà la Colla Joves i el rival de la Colla Joves sempre serà la Colla Vella.



*Colles de Valls a la plaça del Blat durant un Santa Úrsula*



## 7. Conclusions

Després del laboriós treball de recerca exposat anteriorment, he arribat a una sèrie de conclusions que donen resposta als punts i qüestions presentades inicialment.

En primer lloc, hi ha una certa incertesa a l'hora de decidir els veritables avantpassats remots dels castells. Tantes opinions, especulacions i teories diverses sobre l'origen d'aquesta activitat, l'únic que demostren és que els exercicis de pujar uns sobre dels altres, són quelcom practicat en diferents indrets i des de fa molts segles, de difícil estudi per la seva antiguitat i per tant amb cap conclusió totalment certa.

Igual que la major part d'entesos actuals, penso que els castells tal i com els coneixem avui en dia provenen del ball de valencians, una dansa que es va promoure pel territori català i que a terres tarragonines, en concret a la capital de l'Alt Camp. Sigui per la raó que sigui, un grup de gent va decidir abandonar la part del ball, que donava un caire religiós i centrar els esforços en el que consideraven torretes. En conclusió, parlem d'una activitat formada i coneguda arreu de Catalunya que ha deixat de banda la dansa i treballa de manera aïllada les construccions castelleres. Tota la comunitat castellera rendeix homenatge a la ciutat de Valls i és catalogada com el bressol dels castells.

Arribats a aquest punt, cal donar la meua pròpia opinió sobre quina de les dues colles vallenques és la més antiga. Sota el meu punt de vista, durant el 1801 i la següent dècada l'exercici d'enlairar torres encara anava acompanyat de factors del ball de valencians i per tant no ho considero com a colla castellera, penso que encara no se n'havia creat cap.

Em decanto perquè l'actual Colla Joves Xiquets de Valls sigui hereva de la primera agrupació castellera de la història, nascuda l'any 1913 sota el nom de Menestrals i dirigida per Josep Batet i Llobera.



La meva anterior afirmació es basa en les curtes edats dels protagonistes de l'època, els germans Batet, els quals impulsaren l'art de fer construccions al quilòmetre zero d'aquest món. El germà petit, Josep Batet, nasqué el 22 de novembre de 1793 i l'hereu, en Salvador Batet només tenia dos anys més (El registre de naixement es pot veure en l'annex 9). Sota el meu punt de vista, uns nens de set i nou anys, no poden ser l'ànima d'una colla i molt menys ser-ne els caps de colla.

Pel que fa a la rivalitat que hi ha entre les colles vallenques, penso que ha estat necessària al llarg de la història per tal de veure evolucionar els castells que aplaudim a les places d'arreu avui dia i així ho defensen els propis vallencs. Les coses han canviat molt des que es prohibia casar-se amb algú de la colla contrària, tot i així, els castellers admeten que quan es surt de plaça no es poden abandonar els sentiments viscuts. Des de la més sincera humilitat per no ser protagonista vallenca de les disputes que es lliuren durant les diades, crec que seria molt més sa i responsable deixar de banda les diferències quan els castellers pengen la camisa a l'armari.

Els castells també han patit evolucions. La vestimenta actual permet distingir les colles, i a més, totes les agrupacions duen gravat el seu escut a la camisa, els pantalons no solen ser de fil, acostumen a ser texans o de cotó i fins i tot els més petits vesteixen malles.

L'activitat castellera mou molts diners, només cal veure els premis que cobren les colles al concurs o el que cobren en cada actuació. Totes reben subvencions, tot i que cap casteller cobra, els diners s'inverteixen en diferents àmbits com ara camises, tallers i festes per atraure gent, viatges i excursions per a la canalla, sopars, revistes i altres necessitats que estimulen el comerç de molts sectors. Parlem d'una evolució econòmica i social. Actualment es pensa pel bé del conjunt de la colla, mentre que antigament eren els castellers qui cobraven de manera individual.



Un canvi importat actual en comparació amb el passat, és la millora del nivell dels músics de les agrupacions. Les classes i escoles d'ensenyament musical, en aquest cas la gralla i el timbal, han permès que els instrumentistes toquin a partir d'uns coneixements adquirits i assimilats, no d'oïda, com s'acostumava a fer antigament.

De cara a l'evolució purament castellera, és a dir de tècnica, penso que la iniciativa la van portar les colles del nord. La raó de la meva afirmació és producte de la reflexió després de l'entrevista amb l'Amaya Comas. En terres tarragonines es feien castells basant-se en la tradició ja establerta i ensenyada de pares a fills, i el fet d'introduir noves maneres de fer castells resultava molt més difícil que no pas quan parteixes de zero, sense gaire gent, canalla sense experiència, i cap tradició que et marca el camí a seguir. A més, el pensament progressista d'aquells anys va facilitar que les dones s'incorporessin a les construccions castelleres. I tot això va succeir gràcies a les colles del nord.

Sent arbocenca, jo sento un amor especial per la plaça del Blat, no sóc l'única, molts aficionats castellers marquen al calendari la visita indiscutible a Valls durant les diades més senyalades. En aquesta plaça es sent el cos a cos de la gesta que lliuren les dues colles, sota un aire amb tensió i amb pressió, palpable encara que només siguis un observador. La rivalitat, les mirades, l'orgull, la passió i les emocions a la plaça del Blat són més intenses que en qualsevol altra plaça, i és que és la màgia del bressol casteller.

La cultura catalana té un ampli ventall de costums i agrupacions folklòriques. Els castells en són una part important i penso que s'ha d'ensenyar al món, per això els concursos de castells són una gran oportunitat de fer veure a tots els habitants del planeta una part importantíssima de la nostra cultura. Penso que són més que una competició.

Els castells s'han d'assolir per poder-los celebrar i és un nen o nena l'encarregat o encarregada d'aixecar la mà al cim de la construcció. Ells tenen l'última paraula i crec que són els veritables valents capaços de tocar el cel, crec sense cap



mena de dubte en l'afirmació que es sol dir en l'àmbit casteller: "els castells els fa la canalla".

Les dones són una part fonamental dels castells actuals, ha costat molt el fet de normalitzar la introducció d'aquestes en una colla fent els mateixos papers o superiors que els homes. Estic totalment en contra de fer diades o castells només femenins, es realitzen castells o diades només masculins? Clar que no. Quina necessitat hi ha de fer-ho? Jo no en trobo cap lògica. Penso que s'han d'aprofitar les capacitats i qualitats dels homes i de les dones per igual i col·locar la persona que requereixi el castell, deixant de banda el seu sexe.

És indiscutible l'acció d'integració social que han fet els castells en la nostra societat. Famílies senceres estrangeres s'han involucrat en la nostra cultura, treballant sota un mateix objectiu i convivint en una colla que al cap i a la fi, acaba sent una gran família. Els valors que s'adquireixen fent castells són infinits, parlem d'amistat, solidaritat, passió, esforç, constància i tants altres que es viuen dintre d'un col·lectiu on tothom hi té cabuda, no importa l'edat, la condició física o el color de pell.

En definitiva, La base d'aconseguir que la pluralitat de gent i cultures treballin per aconseguir un mateix objectiu és que tothom és considerat de manera igualitària.

El fet de ser Patrimoni Immaterial de la Humanitat resumeix totes les paraules que pugui dir en l'àmbit internacional. Espanya, en canvi, no té el món casteller gaire ben valorat perquè s'ha posicionat a favor de la independència de Catalunya, tot i així crec que falta una gran explicació de què són els castells, els objectius que tenen, el que uneix un poble i per què és part de la nostra cultura.

Les colles castelleres de Catalunya valoren la ciutat de Valls, l'admiren i respecten les seves dues colles per ser les iniciadores d'aquest gran art i a més, estar sempre al peu del canó pel que fa al rànquing i les estadístiques en els més dels seus dos-cents anys d'història.



## 8. Bibliografia

### 8.1. Llibres i articles

Amades, Joan (2001). *Els Xiquets de Valls*. Edicions El Mèdol, Tarragona.

Ayats, Xavier (et al) (2012). *Catells i castellers, una voluntat col·lectiva*. Edició commemorativa. Lunwerg S. L. Barcelona.

Bartolí Balañà, Guillem (1 d'abril de 2006). *Identitat i descendència de les dues colles dels Xiquets de Valls*. La veu de la Colla Vella. Número 107, pàgines 4-21.

Blasi i Vallespinosa, Francesc (1948). *Els castells dels Xiquets de Valls*. 2a edició. Imprès als tallers d'Eduard Castells, impressor de Valls.

Català i Roca, Pere (1981). *Món Casteller volum I*. Editorial Arts Gràfiques Rafael Salvà, Casanova 140, Barcelona-36.

Català i Roca, Pere (1981). *Món Casteller volum II*. Editorial Arts Gràfiques Rafael Salvà, Casanova 140, Barcelona-36.

Climent Farré, Joan (2013). *Els primers castells (1813-1851) Josep Batet, àlies Casteller i la Colla de Menestrals de Valls*. Editorial: Farrell editors, Sant Vicenç de Castellet, Barcelona.

Colla Vella dels Xiquets de Valls (2016). *La veu de la Colla Vella, anuari 2016*. Número 129, abril de 2017. Gràfiques Moncunill S. L. Valls.

Güell i Cendra, Xavier (2002). *Els castells: entre la passió i la història, articles de la primera època d'or (1851-1889)*. Col·lecció l'Aixecador-9. Edicions Cossetània, Valls. Impressió: Gràfiques Moncunill S. L. Valls.

Jaria i Manzano, Jordi (1996). *Història dels concursos de castells*. Edicions El Mèdol, Tarragona.

Martín Caballero, Màrius (1996). *Història gràfica de la Colla Joves Xiquets de Valls*. Editorial Cossetània, Valls. Impressió: Gràfiques Moncunill S. L. Valls.

Miralles i Figueres, Eloi i Vallès, Joan (1983). *Fets castellers, aproximació històrica a una antologia fotogràfica casteller*. Tríptic informatiu d'una exposició fotogràfica. Gràfiques Lleopart, Sant Sadurní d'Anoia.

Rodon i Barrufet, Josep Maria. (s. d.) *La Renaixença casteller, els Xiquets de Valls del 1927 al 1936*. Impremta: Prin Center S. A.

Sans Guerra, Raquel i Martínez del hoyo, Patricia (2013). *Quarts de nou, tot el que cal saber del món casteller*. Impressió: Liberdúplex. Editorial: Ara llibres s. C. C. L. Badalona.

Ventura i Batalla, Joan Ma. (1991) *Història de la Colla Joves Xiquets de Valls 1971-1991*. Gràfiques Moncunill S. A. L. Valls.

Ventura i Solé, Daniel (1982). *L'època de la decadència dels castells dels Xiquets de Valls*. Gràfiques Moncunill S. A. L. Valls.





## 8.2. Webs

Anem a pams. Castells en femení, per Cristina Pérez. Disponible a Internet: <http://anemapamsambcristinaperez.blogspot.com.es/2013/03/castells-en-femeni.html>

Colla Joves Xiquets de Valls (actualitzacions diàries). Disponible a Internet: <http://collajoves.com/>

Colla Vella dels Xiquets de Valls (actualitzacions diàries). Responsables de comunicació de l'entitat: Albert Ballester (et al). Disponible a Internet: <http://www.collavella.cat/la-colla-vela/>

Concurs de castells (22 d'agost de 2017). Normativa, rànquing i taula de puntuacions. Disponible a Internet: <http://www.concursdecastells.cat/el-concurs-cdc>

Diari Ara (actualització constant). Ara Castells, Dona i castells. Les colles com a motor de canvi social, per Aina Serra Julià, Sant Cugat del Vallès 26-05-2016. Disponible a Internet: [http://www.ara.cat/castells/Dona-castells-colles-motor-canvi-social\\_0\\_1802819807.html](http://www.ara.cat/castells/Dona-castells-colles-motor-canvi-social_0_1802819807.html)

Diari Més digital (actualitzat diàriament). Una colla única al món: els castellers de la il·lusió, per Sílvia Jiménez, 26-05-2016. Disponible a Internet: [http://www.diarimes.com/noticies/camp\\_tarragona/2016/05/29/una\\_colla\\_unica\\_mon\\_il\\_lusio\\_4034\\_1093.html](http://www.diarimes.com/noticies/camp_tarragona/2016/05/29/una_colla_unica_mon_il_lusio_4034_1093.html)

Diari Social (actualitzacions constants). Viure la colla des de la inclusió: el secret dels Castellers de la Il·lusió, per Marina Force i Judit Domènech, 22-08-2016. Disponible a Internet a: <https://www.social.cat/reportatge/6140/viure-la-colla-des-de-la-inclusio-el-secret-dels-castellers-de-la-illusio>

Directa, diari (constant actualització). Secció d'expressió, La dona als castells: de planxar la camisa a portar-ne, per Núria Gebellí i Mireia Chavarria, 26-07-2016. Disponible a Internet: <https://directa.cat/dona-als-castells-de-planxar-camisa-portar-ne>

El Bruguers, diari de Gavà (actualització constant). Aurora Batet, primera dona castellera, per Josep Antoni Moreno, 26-06-2015. Disponible a Internet: <http://www.elbruguers.cat/index.php/entrevista/7897-aurora-batet-primer-dona-castellera.html>

El casteller (octubre de 2003). Ramon Barrufet Fàbregas "El Blanco", el mític Cap de Colla. Joan Climent Ferré, Valls. Disponible a Internet: <http://www.elcasteller.cat/ramonbarrufetfabregas.html>

El casteller (12 de juny de 2014). Isidre Tondo Ballart, l'Isidre de Rabassó (1842-1918). Joan Climent Ferré, Valls. Disponible a Internet: <http://www.elcasteller.cat/isidretondoballart.html>

El Pati, revista dels Xics de Granollers (actualitzacions constants). Primer aniversari de la designació dels castells com a Patrimoni de la Humanitat, 14-11-2011. Font: Coordinadora de Colles Castelleres. Disponible a Internet: <https://elpatidigital.wordpress.com/2011/11/14/primer-aniversari-de-la-designacio-dels-castells-com-a-patrimoni-de-la-humanitat/>



El Periódico (actualitzacions diàries). Societat, la Colla Vella al Concurs de Castells de Tarragona 2016. Disponible a Internet: <http://www.elperiodico.com/es/sociedad/20161002/colla-vella-valls-decepcion-concurso-tarragona-5445835>

El Racó de la Colla Nova (1-07-2017). Francesc Montserrat. Disponible a Internet: <http://www.racodelacollanova.com/>

Fires i festes de santa Úrsula, Colla Joves Xiquets de Valls (26 d'octubre de 2008). Diades del 2008, Jordi Climent i Ferré. Disponible a Internet: <http://usuaris.tinet.cat/jclif/2008/diades2008/santaursula.htm>

Tarragona-goig. El fet casteller, Colla Castellera dels Xiquets de Tarragona. Sandra Gimeno i Vila. (Consultat: 4 de juny de 2017). Disponible a Internet: <http://www.tarragona-goig.org/tarragones/fetcasteller.htm>

Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure (10 de setembre de 2017). Castellors of London. Disponible a internet: [https://ca.wikipedia.org/wiki/Castellers\\_of\\_London](https://ca.wikipedia.org/wiki/Castellers_of_London)

### 8.3. Multimèdia

Castells, colles castelleres de Catalunya, marca impulsada per la Coordinadora de Colles Castelleres. Galeria d'imatges. Disponible a Internet: <http://castellscat.cat/es/galeria-imatges/>

Diari Ara (actualització constant). Ara castells, La Colla Joves Xiquets de Valls cau abans de carregar el 3d10fm al Concurs de Castells de Tarragona (2-10-2016). Disponible a Internet: [http://www.ara.cat/castells/Xiquets-Valls-Concurs-Castells-Tarragona\\_3\\_1661263863.html](http://www.ara.cat/castells/Xiquets-Valls-Concurs-Castells-Tarragona_3_1661263863.html)

Diari casteller (actualitzat diàriament). Galeria de fotos: els castells de la jornada de diumenge del Concurs de Castells 2016, per Laia Solanellas. Disponible a Internet: <http://delcamp.cat/diaricasteller/galeria/692/1/els-castells-de-la-jornada-de-diumenge-del-concurs-de-castells-2016>

El Punt Avui+ (actualitzacions diàries). La foto de la discòrdia, Joan Beumala, 1 de març de 2015 Disponible a Internet: <http://www.elpuntavui.cat/societat/article/-/827773-la-foto-de-la-discordia.html?vermobil=0>

Instey, Lins Griñó (12-10-2017). Galeria d'imatges. Disponible a Internet: <http://instey.com/13113>

Red bull TV. Vídeo: A town divided (2016) Disponible a Internet: <https://www.redbull.tv/video/AP-1PFN38QZW1W11/a-town-divided?playlist=AP-1PFN3A6491W11>

Revista castells (actualització constant). 68 imatges competeixen per ser la foto de la temporada, 11 de gener de 2015, Nit de Castells. Disponible a Internet: <http://revistacastells.cat/2015/01/68-imatges-competeixen-per-ser-la-foto-de-la-temporada/>



TV3 a la Carta (actualitzat diàriament). Primer 3de10fm de la Vella a la plaça del Blat (25-10-2015). Disponible a Internet: <http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/programa/primer-3de10fm-de-la-vella-a-la-placa-del-blat/video/5559714/>

Vimeo. Docuemntal: *Nosaltres, els Xiquets de Valls* (2014). De Carles Cubos Serra. Disponible a Internet: <https://vimeo.com/143005586>

Xarxa, entitats i voluntariat per un món millor (actualitzacions constants). Àmbit cultural, Els castells, exemple d'integració social, per l'Associacionisme Cultural Català, 10-06-2014. Disponible a Internet: <http://xarxanet.org/cultural/noticies/els-castells-exemple-d-integracio-social>

You Tube (xarxa pública, constnat actualització). CJXV 2016 - Helena Llagostera rep el premi a la Trajectòria Castellera. Pujat a la xarxa per: Comunicació Colla Joves Xiquets de Valls, 02-02-2016. Disponible a Internet: <https://www.youtube.com/watch?v=57Zy98ybaqY>

You tube (xarxa pública, constnat actualització). Muntatge de la Xarxa dels Castellers de Castelldefels, 24-09-2013. Pujat a la xarxa per: Castellers Castelldefels. Disponible a Internet: <https://www.youtube.com/watch?v=FWXM4Fqk7K8>

#### 8.4. Fonts orals

Bartolí, Guillem. Gran entès casteller i membre de la Colla Vella Xiquets de Valls. Valls.

Climent, Joan. Historiador, membre de la Colla Joves Xiquets de Valls. Barcelona.

Ferrando, Pere. Historiador i gran aficionat casteller, considerat un dels més entesos en temes castellístics. Vilafranca del Penedès.

Herèdia, Carles. Periodista i polític, membre de la Colla Joves Xiquets de Valls. Valls.

Montserrat, Francesc. Historiador, membre de la Colla Joves Xiquets de Valls. Barcelona.

Piñas, Francesc. Gran entès casteller i membre de la Colla Vella Xiquets de Valls. Valls.

Roca, Jordi. Exvicepresident de la Colla Vella Xiquets de Valls. Valls.

Sans, Raquel. Periodista i membre de la Colla Joves Xiquets de Valls.

Vallès, Joan. Un dels grans aficionats i entesos de la cultura castellera. L'Arboç



## 9. Annexos

### Annex 1: La Colla Joves Xiquets de Valls compta amb el següent equip de gestió:

#### **Junta tècnica**

Cap de colla: Francesc Xavier Ramon.

Segon cap de colla: Jaume Galofré.

Cap de troncs: Andreu Gassó.

Caps de canalla: Lluç Serrano, Edu Cristino i Sara Alvarez.

Equip de canalla: Marta Ferré, Isabel Iranzo, Núria Puig, Alba Sans, Albert Escoté, Aleix Ferré, Dani Artigal, Jaume Cardó, Pere Gómez, Júlia Madurell, Laia Álvarez, Paula Secall, Mar Mateus, Davinia Hriscu, Èlia Madurell, Juan Rodríguez, Diego Ais, Jesús Romero, Aimeé Da Silva i Marta Romero.

Caps de pinyes i folres: Gerard Gàllego i Pau Cabanes.

Equip de pinyes i folres: Laia Cañamero, Oscar Mateu, Pau Martín, Jaume Martí, Josep Ramon Marquès, Pau Artigal, Josep Rodon i Eduard Toda.

Cap de l'escola de castells: Pol Compte.

Equip de l'escola de castells: Alexandre Gonzalez, David Miranda, Dani Artigal, Jaume Ferré, Jaume Cardó, Miquel Àngel Diaz, Xavi Marimon i Albert Escoté.

#### **Junta administrativa**

President: Cels Galofré.

Vicepresidenta primera: Raquel Sans.

Vicepresident segon: Rafel Sans.

Administració, logística i tresoreria: Jaume Escoté.

Relacions públiques: David Guasch.

Secretària: Sílvia Vidal.

Equip administratiu: Toni Cortes, Mercè Ventura, Ian Gallart.

Cap de comunicació: Jordi Pont.

Equip de comunicació: Pau Cabanes, Josep Ramon Marquès, Jordi Ferré, Maria Barberà, Raquel Sans, Idoia Foraster.

Equip de la revista "Foc Nou": Josep Ramon Marquès, Salvador Magre, Montse Solé, Roser Llagostera i Ferran Porcel.



Historiador/ Arxiu: Rosa Barrufet.

Equip Historiadors: Josep Maria Rodon, Francesc Montserrat, Joan Climent, Aïda Sánchez, Jaume Ferré, Ian Gallard.

Representant a la Coordinadora: Rosa Rovira.

Equip coordinadora: Josep Maria Cortès.

Coordinadors Àrea Social: Éric Lozano, Laura Briansó i Jaume Ferré.

Equip Àrea Social: Mireia Briansó, Laura Briansó, Jaume Ferré, Èrik Lozano, Eric Solé, Laia Guasch, Toni Cortés, Marta Barrabeig i Laia Cañamero.

Equip de benvinguda: Laura Briansó, Mireia Briansó (coordinadores), Laia Guasch, Dani Artigal, Pere Gómez, Marta Cañamero, Jaume Cardó, Sergi Batet, Manu Gil, Júlia Madurell i Lavinia Hrischu..

Comissió d'actes: Pep Gironès, Judit Gironès, Mercè Ventura, Carles Galofré, Alícia Dasca, Carles Lamas, Toni Cortés, Laia Guasch, Cristina Vallvé i Alexandre González.

Equip Sanitari: Maite Sánchez, Marta Barrabeig, Roxana Olsina, Erik Lozano, Yolanda González, Aïda Sánchez, F.X. Mañé, Mireia Briansó.

Equip de Preparació Física: Quim Royes.

Escola de Grallers: Estela Cruz.



## **Annex 2: La Colla Vella Xiquets de Valls compta amb el següent equip de gestió:**

### **Equip de govern**

Cap de colla: Albert Martínez.

President: Albert Pedret.

Cap de canalla: Oriol Flix.

Representant a la junta de la canalla: Xavi Eslava.

Cap de pinyes i folres: Jordi Mateu.

Representant a junta de pinyes i folres: Pere Joan Rodon.

Secretària: Sònia Farré.

Vicepresident: Carles Rodon.

Vicepresidenta i relacions públiques: Lurdes Quintero.

Tresorera: Núria Pons.

Tresorera adjunta: Sílvia Carreras.

Vocal equip d'activitats: Xènia Canela.

Vocal equip de projectes del local: Xavi Eslava Artiol.

Vocal Identitat: Josep Ma Poblet.

Vocal logística: Enric Güell.

Representant grup de grallers: Ivet Rabadà.

Representant comissió de l'arxiu i documentació: Jordi Badia.

Representant equip de comunicació: Albert Tello.

Representant equip de cuina: Pere Joan Rodon.

Delegat sanitari: Jordi Batalla.

### **Equip tècnic**

Cap de canalla: Albert Martínez.

Adjunt cap de colla: Carles Figueres.

Adjunt cap de colla: Llätzer Magriñà.

Adjunt cap de colla: Josep Ma Batalla.

Adjunt cap de colla: Albert Cortès.

Adjunt cap de colla: David Andreu.

Cap de canalla: Oriol Flix.

Adjunt equip de canalla: Pol Ferrando.



Cap de pinyes i folres: Jordi Mateu.

Adjunt cap de pinyes i folres: Pere Magriñà.

Equip de canalla: Oriol Flix, Eduard Albareda, Laura Figuerola, David Torvisco, Sheila Gago, Berta Selva, Xavi Eslava, Anna Fàbregas, Sònia Farré, Ivet Martínez, Sergi Pascual, Ivan Plana, Olga Queralt, Esther Ricort i Oriol Saura.

Equip de pinyes i folres: Jordi Mateu, Davi Andreu, Enric Martínez, Antonio Maried, Aribert Rosato, Gerard Buch, Emili Manresa, Pep Gatell, Pere Joan Rodon, Pere Solé, Roger Montalà, Xavi Gibert, Pere Magriñà, Jordi Roig, Oriol Saura, Xavi Batet, Laia Castells, Gerard Olivé, Ivan Mateu, Arnau Bové, Leandre Ibar.

### **Equip administratiu**

Grup de grallers i timbalers: Maria Serra, Esther Roca, Ivet Rabadà, Anna Olivé, Martina de Haro, Francesc Gallart, Jordi Busquets, Marina Barberà, Neus Armenjach.

Equip de fotògrafs: Jordi Badia, Vanesa Blànquez, Magí Mallorquí i Olga Pons.

Comissió d'arxiu i documentació: Jordi Badia i Pep Roig.

Comissió d'història i identitat: Xavier Cabré, Anton Dilla, Francesc Piñas, Leandre Ibar, Olga Queralt, Jordi Roca i Josep Solé.

Equip de la revista La veu de la Colla Vella: Albert Ballesté, Xavier Cabré, Jordi Escoda, Leandre Ibar, Anna Maronda, Pep Roig, Oriol Saura, Alba Solé i Josep Solé.

Equip de cuina: Rosa Maria Ciutat, Albert Cucurull, Roser Farré, Juan Carlos Gago, Mari Carmen Gallego, Ángel García, Maria del Mar Martín, Mari Carmen Ramos, Pere Joan Rodon, Pere Rovira i Joan Rubio.

Equip de comunicació: Albert Ballesté, Marc Escoda, Leandre Ibar, Joan Ibarra, Olga Pons, Pep Roig, Oriol Saura, Pablo Martín, Sergi Ribé i Albert Tello.





### **Annex 3: Lletra de l'Himne del Casteller, compost per Jaume Vidal**

“Quan la gralla dóna el crit:  
Saba nova, brosta jove,  
Soca amunt i atreu el pit!  
Sobre les arrels d'un poble  
Que afer castells l'anhel empeny  
Aixecant la fe mes noble:  
Força, valor i seny.  
De gegants ens diu la història,  
A la plaça bull la sang.  
Enfilem-nos a la glòria,  
Entre tots fem-la més gran  
I quan rient l'enxaneta  
Corona el gros castell,  
Gaudirem la seva gesta.  
Enlairem-nos tots amb ell!  
Ja la gralla dóna el crit:  
Saba nova, brosta jove,  
Soca amunt i a treure el pit!!”



**Annex 4: Taula de puntuacions del Concurs actual**

GRUP	SUBGRUP	CASTELL	PUNTS CARREGAT	PUNTS DESCARREG.
<b>GRUP 0</b>	sub 1	2 de 6	175	200
		P de 5	185	210
<b>GRUP 1</b>	sub 1	9 de 6	230	265
		4 de 7	240	275
		3 de 7	250	290
<b>GRUP 2</b>	sub 1	3 de 7 a	330	360
		4 de 7 a	345	380
	sub 2	7 de 7	350	400
		5 de 7	365	420
	sub 3	7 de 7 a	415	440
		5 de 7 a 3 de 7 ps	425 435	450 465
<b>GRUP 3</b>	sub 1	9 de 7	500	575
		2 de 7	525	605
		4 de 8	550	635
	sub 2	P de 6 3 de 8	580 610	665 700
<b>GRUP 4</b>	sub 1	7 de 8	760	875
		2 de 8 f	800	920
		P de 7 f	835	960
	sub 2	5 de 8	880	1.010
		4 de 8 a	965	1.060
		3 de 8 a 7 de 8 a	1.005 1.025	1.110 1.125
sub 3	5 de 8 a	1.055	1.165	
<b>GRUP 5</b>	sub 1	4 de 9 f	1.270	1.460
		3 de 9 f	1.335	1.530
<b>GRUP 6</b>	sub 1	9 de 8	1.665	1.915
	sub 2	3 de 8 ps	1.825	2.010
		2 de 9 fm	1.835	2.110
		P de 8 fm	1.925	2.210
	sub 3	7 de 9 f	2.020	2.320
		5 de 9 f	2.090	2.400
4 de 9 fa 3 de 9 fa		2.250 2.315	2.475 2.555	
<b>GRUP 7</b>	sub 1	3 de 10 fm	2.775	3.195
		4 de 10 fm	2.870	3.300
		4 de 10 fm	2.680	3.405
		4 de 10 fm	2.765	3.510



GRUP	SUBGRUP	CASTELL	PUNTS CARREGAT	PUNTS DESCARREG.
		<b>4 de 9 sf</b> <b>2 de 8 sf</b>		
	sub 2	<b>9 de 9 f</b> <b>2 de 9 sm</b>	3.190 2.915	3.670 3.705
	sub 3	<b>2 de 10 fmp</b> <b>P de 9 fmp</b> <b>3 de 9 sf</b> <b>4 de 10 sm</b>	3.370 3.480 3.250 3.350	3.870 4.000 4.130 4.260



## Annex 5: Resultats dels Concursos

Concurs de Castells del 2 d'octubre de 1932

Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	7a ronda	Punts
1	Colla Vella dels Xiquets de Valls	3 de 7	3 de 7 ps	2 de 7 i	2 de 7	5 de 7	p de 5	2 i 4 de 8	149
2	Colla Nova dels Xiquets de Valls	3 de 7	3 de 7 ps	2 de 7 c	5 de 7		p de 5		140
3	Colla Vella dels Xiquets de Tarragona	3 de 7 c	4 de 7	2 de 6	3 de 6 ps		p de 5 i		75
4	Colla Nova dels Xiquets de Tarragona	3 de 7 id	3 de 7 i	3 de 6 ps	2 de 6		2 i p de 5		40

Concurs de Castells del 24 de setembre de 1933

Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	7a ronda	8a ronda	9a ronda	Punts
1	Colla Nova de Valls	5 de 7	4 de 8	2 de 7	3 de 7 ps	4 de 7 a					1.475
2	Mirons del Vendrell	5 de 7	3 de 7 ps	2 de 7	i 4 de 8	4 de 7 a	3 de 7				1.175
3	Nova de Tarragona	i 5 de 7	5 de 7	3 de 7 ps	i 2 de 7	i 2 de 7	i 4 de 7 a	4 de 7	p de 5 c	3 de 6 ps	700
4	Vella de Tarragona	4 de 7	3 de 7 ps	i 5 de 7	i 5 de 7	i 2 de 7	2 de 6	i p de 5	i p de 5		400

Concurs de Castells del dia 28 de setembre de 1952

Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Muixerra de Valls	4 de 8	2 de 7	3 de 7 ps	i 3 de 8	i 3 de 8		2.100



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Nens del Vendrell	2 de 7	id 4 de 8, 4 de 8	3 de 7 ps	i 3 de 8	id 3 de 8, i 3 de 8		2.100
3	Colla Vella dels Xiquets de Valls	3 de 7 ps	i 2 de 7	2 de 7	i 3 de 8	id 3 de 8, i 3 de 8	i p de 6	1.300
4	Nova de Tarragona	i 3 de 7 ps	3 de 7 ps c	i 2 de 7	i 2 de 7	3 de 7	2 de 6	1.140
5	Vella de Tarragona	4 de 7 a c	2 de 6	3 de 7				1.050

Concurs de Castells del 22 d'agost de 1954

Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Colla Vella dels Xiquets de Valls	2 de 7	3 de 7 ps	4 de 7 a	3 de 8 c	p de 6 (i)		2.670
2	Nens del Vendrell	4 de 7 a c	3 de 7 ps	3 de 7				1.550
3	Vella de Tarragona	4 de 7 a c	3 de 7 ps	2 de 6 c				1.510
4	Castellers de Vilafranca	3 de 7	4 de 7 a c	i 2 de 7	2 de 6			1.250
5	Nova de Tarragona	3 de 7	id 3 de 7 ps	i 3 de 7 ps	i 2 de 7	2 de 6	p de 5	1.000

Concurs de Castells va tenir lloc el 12 d'agost de 1956

Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	7a ronda	Punts
1	Colla Vella dels Xiquets de Valls	2 de 7	3 de 8 c	3 de 7 ps					2.670



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	7a ronda	Punts
2	Muixerra de Valls	4 de 8 c	3 de 7 ps	i 2 de 7	i 3 de 8	4 de 7 a			2.010
3	Nens del Vendrell	3 de 7 ps	2 de 7 c	i 4 de 8	4 de 7 a				1.920
4	Colla Nova dels Xiquets de Sant Magí	3 de 7	i 2 de 7	i 2 de 7	2 de 6	i 3 de 7 ps	i 4 de 7 a	p de 5	1.000
5	Colla Vella dels Xiquets de Tarragona	i 4 de 7 a	i 3 de 7 ps	2 de 6					400

### Concurs del 1970

#### Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	Punts
1	Nens del Vendrell	p de 6	p de 7 f (c)	2 de 8 f		3.987,5
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	2 de 8 f (c)	p de 7 f (c)	p de 6 (c)	4 de 8 a (i)	3.792,5
3	Castellers de Vilafranca	4 de 8 (i)	4 de 8	2 de 7	5 de 7	2.216
4	Xiquets de Tarragona	4 de 7 a	3 de 7	2 de 7 (i)	3 de 7 ps	1.586
5	Minyons de l'Arboç	4 de 7	3 de 7	4 de 7 a		1.200
6	Castellers de Barcelona	2 de 6	p de 5	4 de 7 (i)		400

### Concurs del 1972

#### Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Castellers de Vilafranca	p de 6 (c)	4 de 8	2 de 7	3 de 8 (c)			3.010
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	4 de 8 (c)	2 p de 6 (i)	2 de 8 f (i)	2 de 7	5 de 8 (i)	3 de 7 ps	2.585
3	Colla Joves Xiquets de Valls	5 de 7	4 de 8 (c)	4 de 7 a	2 de 7 (i)	2 de 7 (c)		2.400
4	Xiquets de Tarragona	4 de 7 a	5 de 7	2 3 de 7 ps (i)	3 de 7			1.800
5	Minyons de l'Arboç	5 de 7 (i)	5 de 7	4 de 7 a	3 de 7	2 de 7 (i)		1.790



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
6	Castellers de Sitges	3 de 7	5 de 7	2 2 de 7 (i)	p de 6 (i)			1.200
7	Castellers de Barcelona	2 de 6	2 4 de 7 (i)	3 de 7	p de 5			900
8	Bordegassos de Vilanova	p de 5	2 4 de 7 (i)	2 3 de 7 (i)	2 de 6			400

## Concurs del 1980

## Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Colla Joves Xiquets de Valls	3 de 8	5 de 8 (i)	5 de 8 (c)	4 de 8			3.598
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	4 de 8	2 de 8 f	3 de 8	5 de 8 (i)			3.500
3	Castellers de Vilafranca	4 de 8 (c)	2 de 7	3 de 7 ps (i)	5 de 7	3 de 7 ps		2.640
4	Nens del Vendrell	4 de 8 (c)	3 de 8 (i)	3 de 8 (i)	2 de 7	5 de 7 (c)		2.493
5	Castellers de Barcelona	5 de 7	3 de 7 ps	2 de 7 (i)	2 de 7	p de 6 (i)		2.390
6	Bordegassos de Vilanova	4 de 7 a	5 de 7	3 de 7 ps (c)	2 de 7 (c)			2.295
7	Castellers de Sitges	4 de 7 a	5 de 7	2 de 7 (c)	3 de 8 (i)			2.143
8	Xiquets de Tarragona	3 de 7	4 de 7 a	5 de 7	2 de 7 (i)	2 de 7 (i)		1.800
9	Nois de la Torre	2 de 6	4 de 7	3 de 7	4 de 7 a	2 de 7 (i)		1.500
10	Castellers d'Altafulla	p de 5	2 de 6	4 de 7 (i)	4 de 7	3 de 7 (i)	3 de 7	1.090
11	Castellers de Terrassa	5 de 6	p de 5 (c)	2 de 6	4 de 7			790



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
12	Colla de Mar de Vilanova	3 de 6	2 de 6	4 de 7	3 de 7 (i)	3 de 7 (i)	3 de 7 (i)	690
13	Colla Jove Xiquets de Tarragona	4 de 6 a	3 de 6 ps	p de 5	2 de 6			600
14	Brivalls de Cornudella	3 de 6	4 de 6 a	2 de 6	3 de 7 (i)	3 de 7 (i)		400
15	Minyons de l'Arboç	p de 5	2 de 6	4 de 7 (i)	3 de 7 (i)	3 de 7 (i)	2 de 7 (i)	390
16	Castellers de Montmeló	4 de 6 (i)	4 de 6	3 de 6	2 de 6 (i)	2 de 6 (c)		345

Concurs del 1982

Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Colla Vella dels Xiquets de Valls	2 de 8 f	5 de 8 (i)	4 de 8	3 de 8	4 de 9 f (c)		4.910
2	Castellers de Vilafranca	3 de 7 ps	4 de 8 (c)	2 de 8 f (c)	p de 6 (i)	p de 5		3.235
3	Xiquets de Tarragona	3 de 7 ps	2 de 7	4 de 8	p de 6 (i)	p de 5		3.000
4	Castellers de Barcelona	2 de 7	4 de 8 (c)	3 de 7 ps	3 de 8 (id)	3 de 8 (i)	p de 5	2.930
5	Nois de la Torre *	4 de 7 a	2 de 7 (i)	2 de 7 (c)	3 de 7 ps (i)	3 de 7 ps	p de 6 (i)	2.618
6	Colla Jove Xiquets de Tarragona	4 de 7 a	5 de 7	3 de 7 ps (i)	3 de 7 ps	2 de 7 (i)	p de 5 ps	2.390
7	Castellers de Sitges	5 de 7 (c)	4 de 7 a (id)	4 de 7 a (c)	2 de 7 (i)	3 de 7	p de 5	1.750





Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
8	Nens del Vendrell	4 de 8 (id)	4 de 8 (i)	2 de 7 (c)	4 de 7 a			1.740
9	Bordegassos de Vilanova *	4 de 7 a	2 3 de 7 ps (i)	5 de 7 (id)	3 de 7	p de 6 (i)	4 de 7	1.680
10	Castellers de Terrassa	3 de 7	5 de 7 (c)	4 de 7 a (id)	4 de 7 a (i)	4 de 7	p de 5	1.560
11	Colla de Mar de Vilanova	3 de 7	4 de 7 a (id)	4 de 7 a (c)	2 5 de 7 (i)	4 de 7	p de 5 ps	1.495
12	Castellers d'Altafulla	3 de 7	4 de 7	2 de 6	2 de 7 (i)	p de 5		1.100
12	Minyons de l'Arboç	4 de 7	2 4 de 7 a (i)	3 de 7	2 de 6	p de 5		1.100
14	Xicots de Vilafranca	2 de 6	3 de 7	p de 5	4 de 7 (c)	p de 4 ps		1.073
15	Castellers de Ribes	2 de 6	4 de 7	3 de 7 (i)	p de 5 (i)	p de 5 (c)		775
15	Xiquets de Reus	4 de 7 (c)	2 de 6	3 de 6 ps	2 3 de 7 (i)	p de 5 ps (c)		775
17	Colla Jove de Vilanova	2 de 6	p de 5	3 de 7 (i)	3 de 6 ps	p de 4		590
18	Brivalls de Cornudella	2 de 6	5 de 6	3 de 7 (id)	3 de 7 (i)	4 de 6 a		475
19	Castellers de Granollers	2 p de 5 (i)	3 3 de 6 (i)	p de 4				0
20	Colla Joves Xiquets de Valls	2 5 de 8 (i)	4 de 8	4 de 8 a (i)				Desq.

\* Els Nois de la Torre i els Bordegassos de Vilanova van descarregar el p de 5 en la 7a ronda



Concurs del 1984

Classificació:

Pos	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
1	Colla Vella dels Xiquets de Valls	2 de 8 f	4 de 9 f (c)	5 de 8 (i)	3 de 8		4.900
2	Castellers de Vilafranca	3 de 8	4 de 8	2 de 8 f	p de 6 (i)		3.800
3	Colla Jove Xiquets de Tarragona	4 de 8	2 de 7 (c)	p de 6 (i)	p de 6 (c)		3.250
4	Colla Joves Xiquets de Valls	5 de 8 (i)	4 de 8 (c)	2 de 8 f (c)	4 de 8 a (i)	5 de 7	3.125
5	Xiquets de Tarragona	4 de 8	2 de 7 (c)	3 de 7 ps	3 de 8 (i)		2.940
6	Castellers de Barcelona	2 de 7	3 de 7 ps	4 de 8 (i)	3 de 7		2.400
7	Colla Jove dels Castellers de Vilafranca	3 de 7 ps	2 de 7 (i)	4 de 7 a	3 de 7		2.050
8	Nens del Vendrell	3 de 7	4 de 7 a	4 de 7	2 de 7 (i)		1.580
9	Nois de la Torre	4 de 7 a (c)	2 de 7 (i)	3 de 7	3 de 7 ps (i)	4 de 7	1.550
9	Castellers de Sitges	4 de 7	3 de 7	4 de 7 a (c)	2 de 7 (i)		1.550
11	Castellers d'Altafulla	3 de 7	4 de 7	2 de 7 (i)	2 de 6		1.100
12	Colla Jove de Vilanova	3 de 7	4 de 7	2 de 6			1.100
13	Xicots de Vilafranca	2 de 7 (i)	3 de 7	4 de 7 a (i)	4 de 7	2 de 6	1.080
14	Minyons de l'Arboç	2 de 6	3 de 7 (c)	4 de 6 a	p de 5		870



Pos	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
15	Castellers de Terrassa	4 de 7	2 de 6	3 de 7 (c)	p de 5		790
16	Brivalls de Cornudella	2 de 6	3 de 6 ps	p de 5 (i)	5 de 6		540
17	Castellers de Castelldefels	3 de 6	2 de 6	4 de 6 a	p de 5 (c)		505

Concurs del 1986

Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Colla Vella dels Xiquets de Valls	2 de 8 f	5 de 8	3 de 8	3 de 9 f (c)			5.700
2	Colla Joves Xiquets de Valls	2 de 8 f (c)	5 de 8 (i)	4 de 8	3 de 8	4 de 9 f (c)		4.822
3	Castellers de Vilafranca	2 de 8 f (i)	2 de 8 f (c)	3 de 8	4 de 9 f (i)	4 de 8		3.710
4	Xiquets de Tarragona	4 de 8	2 de 7	3 de 7 s	3 de 8 (c)			3.320
5	Colla Jove Xiquets de Tarragona	4 de 8 (c)	2 de 7	5 de 7	p de 6 (i)	p de 6 (i)		2.830
6	Xiquets de Reus	4 de 7 a	5 de 7	2 de 7 (i)	2 de 7 (c)			2.433
7	Castellers de Barcelona	3 de 7 ps	5 de 7	4 de 7 a				2.400
8	Castellers de Terrassa	3 de 7	5 de 7	3 de 7 ps (i)	3 de 7 ps (i)	4 de 7		1.700
9	Xicots de Vilafranca	4 de 7 a	3 de 7	5 de 7 (i)	4 de 7	5 de 7 (i)		1.595
10	Nois de la Torre *	4 de 7 a (i)	4 de 7 a	2 de 7 (i)	3 de 7	2 de 7 (i)	4 de 7	1.585



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
11	Castellers d'Altafulla	3 de 7	4 de 7	2 de 6				1.100
12	Nens del Vendrell	3 de 7	4 de 7 a (i)	4 de 7 a (i)	4 de 7	2 de 7 (i)		900
13	Castellers de Castelldefels	2 de 6	4 de 7 (i)	4 de 7	3 de 7 (i)	4 de 6 a	3 de 7 (i)	720
14	Colla Jove de Vilanova	3 de 7 (id)	3 de 7 (i)	2 de 6	3 de 6 ps	4 de 6 a (id)		400

\* Els Nois de la Torre també van fer dos intents de p de 6 en la 7a i 8a ronda.

### Concurs del 1988

#### Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Colla Joves Xiquets de Valls	3 de 9 f (c)	2 de 8 f	4 de 9 f (c)				6.060
2	Castellers de Vilafranca	3 de 9 f (c)	4 de 9 f (id)	4 de 9 f (i)	2 de 8 f	4 de 8		4.950
3	Colla Vella dels Xiquets de Valls	2 de 8 f (c)	3 de 9 f (i)	3 de 9 f (i)	3 de 8	4 de 8		3.715
4	Xiquets de Tarragona	4 de 8	3 de 8 (c)	3 de 7 ps	p de 6 (i)			3.217
5	Xicots de Vilafranca	5 de 7	2 de 7 (c)	p de 6 (i)	p de 6 (c)			2.955
6	Colla Jove Xiquets de Tarragona	2 de 7	4 de 8 (c)	3 de 8 (i)	3 de 8 (i)	3 de 7 ps (i)	3 de 7 ps (c)	2.870
7	Xiquets de Reus	2 de 7 (c)	4 de 8 (i)	4 de 8	3 de 8 (i)	5 de 7		2.830
8	Castellers de Barcelona	5 de 7	2 de 7 (i)	2 de 7 (c)	3 de 7 ps			2.635



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
9	Castellers de Terrassa	3 de 7 ps	2 de 7 (c)	4 de 8 (i)	4 de 7 a			2.540
10	Nens del Vendrell	3 de 7	4 de 7	4 de 7 a (c)	2 de 7 (c)			2.100
11	Bordegassos de Vilanova	5 de 7	4 de 7 a (i)	4 de 7	3 de 7			1.695
12	Nois de la Torre	3 de 7	4 de 7	2 de 6				1.100
13	Castellers d'Altafulla	3 de 7	4 de 7	2 de 6 (c)	p de 5 (c)			1.090
14	Xiquets de la Vila d'Alcover	2 de 6	4 de 7 (i)	4 de 7	3 de 7 (c)			1.065
15	Xicots de Valls	2 de 6	5 de 6	3 de 7 (c)	p de 5 (c)			860
16	Jove de Vilanova	3 de 7 (i)	3 de 7	2 de 6	4 de 6 a (i)	4 de 6 a (c)	p de 5 (i)	775
17	Vailets de Gelida	4 de 6 a	3 de 7 (c)	5 de 6				745
18	Castellers de Castelldefels	2 de 6	4 de 7 (i)	4 de 7 (i)	3 de 7 (i)	3 de 6		295

### Concurs del 1990

#### Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Colla Joves Xiquets de Valls	3 de 9 f	4 de 9 f (i)	2 de 8 f	4 de 8	4 de 9 f (c)		6.178
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	2 de 8 f	3 de 9 f (i)	4 de 8	4 de 9 f (c)	3 de 9 f (i)	3 de 7	4.100
3	Castellers de Vilafranca	3 de 9 f (i)	3 de 8	2 de 8 f	4 de 8	3 de 9 f (i)		3.790



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
4	Colla Jove Xiquets de Tarragona	2 de 8 f	3 de 8 (i)	3 de 8 (i)	4 de 8 (c)	5 de 7		3.320
5	Castellers de Barcelona	5 de 7	4 de 8	3 de 7 ps				2.792
6	Xiquets de Tarragona	4 de 8 (i)	2 de 7 (c)	5 de 7	3 de 8 (i)	4 de 7 a		2.420
7	Castellers de Terrassa	5 de 7	4 de 7 a	4 de 7	3 de 7			2.000
8	Nens del Vendrell	3 de 7	5 de 7	4 de 7 a (i)	4 de 7 a (i)	4 de 7		1.700
9	Castellers de Castelldefels	2 de 6	4 de 7	3 de 7				1.100
10	Xiquets del Serrallo	3 de 7 (c)	5 de 7 (i)	2 de 6	4 de 7	3 de 7 ps (i)		1.060
11	Nois de la Torre	3 de 7 (c)	4 de 7 (c)	2 de 6				1.040
12	Xicots de Vilafranca	2 de 6 (i)	2 de 6	3 de 7 (i)	4 de 7 (i)			190

Concurs del 1992

Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Colla Joves Xiquets de Valls	3 de 9 f	4 de 9 f	5 de 8				6.997
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	4 de 9 f	3 de 9 f (i)	3 de 8	2 de 8 f			5.250
3	Colla Jove Xiquets de Tarragona	2 de 8 f	3 de 8	4 de 8 (i)	4 de 8 (i)	5 de 7		3.500
4	Castellers de Vilafranca	4 de 9 f (i)	2 de 8 f (c)	4 de 8	5 de 7	3 de 9 f (i)		3.145



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
5	Xiquets de Tarragona	4 de 8	2 de 7	3 de 8 (i)	3 de 7 ps			2.999
6	Xiquets de Reus	2 de 7 (c)	4 de 8	3 de 7 ps				2.940
7	Castellers de Terrassa	5 de 7	4 de 8 (i)	3 de 7 ps	4 de 8 (i)	3 de 7		2.200
8	Castellers de Barcelona	5 de 7	3 de 7 ps (i)	3 de 7	4 de 7			1.700
9	Castellers de Castelldefels	3 de 7	4 de 7	5 de 7 (i)	2 de 6	4 de 7 a (id)	4 de 7 a (id)	1.100
9	Ganxets de Reus	3 de 7	4 de 7	2 de 7 (i)	2 de 6			1.100
9	Castellers de Cornellà	2 de 6	4 de 7	3 de 7	4 de 7 a (i)			1.100
12	Xiquets del Serrallo	3 de 7	5 de 7 (i)	4 de 7	2 de 6	5 de 7 (id)		1.097
13	Xiquets de Vila-Seca	3 de 6 ps	3 de 7 (id)	2 de 6	4 de 7	3 de 7	3 de 7 ps (i)	1.090
13	Nois de la Torre	3 de 7 (i)	2 de 6	4 de 7	3 de 7			1.090
13	Castellers de Sant Pere i Sant Pau	3 de 7 (i)	2 de 6	3 de 7	4 de 7			1.090
16	Vailets de Gelida	4 de 7	2 de 7 (i)	3 de 7 (i)	2 de 6	4 de 6 a		725
17	Xiquets de la Vila d'Alcover	2 de 6 (i)	4 de 7	5 de 6	4 de 6 a			671
18	Xics de Granollers	2 de 6 (c)	4 de 7 (i)	3 de 6	5 de 6	4 de 6 a		465
19	Jove de Vilanova	2 de 6 (i)	2 de 6 (i)	3 de 6 (c)	4 de 6			175



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
20	Nens del Vendrell	2 de 6 (i)	2 de 6 (i)	3 de 7 (id)	p de 5 (id)			0

## Concurs del 1994

## Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Colla Vella dels Xiquets de Valls	4 de 9 f	5 de 8	3 de 9 f	2 de 9 fm (i)			18.220
2	Colla Jove Xiquets de Tarragona	3 de 9 f	4 de 9 f (i)	4 de 9 f	5 de 9 f (i)	5 de 8		18.207
3	Colla Joves Xiquets de Valls	3 de 9 f	4 de 9 f (c)	5 de 8	2 de 9 fm (i)			17.738
4	Castellers de Vilafranca	4 de 9 f	3 de 9 f (i)	2 de 8 f	3 de 8			14.140
5	Xiquets de Tarragona	2 de 7	3 de 8	4 de 8				8.897
6	Xiquets de Reus	4 de 8	3 de 8 (c)	2 de 7				8.540
7	Castellers de Barcelona	3 de 7 ps	4 de 8	2 de 7				7.197
8	Castellers de Terrassa	4 de 8 (i)	4 de 8	3 de 8 (i)	3 de 8 (i)	5 de 7	3 de 7	5.830
9	Xiquets del Serrallo	3 de 7	4 de 7 a	2 de 7 (c)				4.639
10	Castellers de Cornellà	4 de 7 a	5 de 7	3 de 7				4.340
10	Nova del Vendrell	5 de 7	4 de 7 a	2 de 7 (i)	3 de 7	3 de 7 ps (i)	3 de 7 ps (i)	4.340





Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
10	Nens del Vendrell	4 de 7 a	3 de 7 ps (i)	3 de 7 ps (i)	3 de 7	5 de 7	4 de 8 (i)	4.340
10	Castellers de Sant Pere i Sant Pau	4 de 8 (i)	5 de 7	4 de 7 a	4 de 8 (i)	3 de 7		4.340
14	Xiquets de la Vila d'Alcover	5 de 7	4 de 7 a (c)	4 de 7	3 de 7			4.120
15	Castellers de Castelldefels	4 de 7 a	5 de 7 (c)	3 de 7				4.097
16	Xics de Granollers	3 de 7	5 de 7 (c)	4 de 7 (i)	4 de 7 (c)			3.446
17	Xiquets de Vila-seca	2 de 6	4 de 7	3 de 7	4 de 7 a (c)	3 de 7 ps (i)		3.400
18	Ganxets de Reus	4 de 7 a (c)	3 de 7	4 de 7	3 de 7 ps (i)	3 de 7 ps (i)		3.397
19	Castellers de Sants	4 de 7	3 de 7	2 de 6				2.780
20	Xicots de Vilafranca	4 de 7	2 de 6	3 de 7				2.780
21	Nois de la Torre	3 de 7	4 de 7 a (i)	4 de 7	2 de 7 (i)	2 de 6		2.780
22	Jove de Sitges	2 de 6	3 de 7	4 de 7 (c)				2.600
23	Vailets de Gelida	4 de 7	2 de 6	3 de 7 (i)	3 de 6			1.680

Concurs del 1996

Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Castellers de Vilafranca	p de 8 fm (i)	3 de 9 f	4 de 8 a (c)	4 de 9 f	2 de 9 fm		20.257



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	3 de 9 f (c)	2 de 9 fm (i)	5 de 8	2 de 8 f	4 de 9 f	5 de 9 f (i)	16.720
3	Colla Joves Xiquets de Valls	3 de 9 f (id)	3 de 9 f (id)	3 de 8	4 de 9 f	2 de 8 (i)	2 de 8 f	13.635
4	Xiquets de Reus	3 de 8	4 de 8	2 de 8 f	3 de 9 f			13.397
5	Colla Jove Xiquets de Tarragona	4 de 9 f (id)	4 de 9 f (id)	5 de 8	2 de 8 f (i)	4 de 8	2 de 8 f	11.950
6	Xiquets de Tarragona	2 de 8 f	p de 7 f (c)	3 de 8 (c)				11.499
7	Castellers de Barcelona	2 de 8 f (i)	4 de 8	3 de 8 (c)	4 de 7 a			7.697
8	Nens del Vendrell	2 de 7	3 de 7 ps	4 de 8 (c)				6.880
9	Castellers de Terrassa	4 de 8 (c)	5 de 7	2 de 7	2 de 8 f (i)			6.600
10	Castellers de Cornellà	5 de 7	2 de 7	3 de 7 ps				5.960
11	Castellers de Sants	5 de 7	2 de 7	4 de 7 a (i)	4 de 7 a (i)	3 de 7		5.180
12	Ganxets de Reus	2 de 7 (c)	5 de 7	3 de 7 ps (i)	4 de 7 a			5.140
13	Xiquets del Serrallo	4 de 8 (i)	4 de 7 a	3 de 7	3 de 7 ps			4.617
14	Castellers de Sant Pere i Sant Pau	5 de 7	4 de 8 (i)	4 de 7 a	3 de 7	p de 6 (i)		4.337
15	Colla Jove de Castellers de Sitges	5 de 7	4 de 7 a (i)	3 de 7	4 de 7 a (c)			4.117
16	Xiquets de la Vila d'Alcover	4 de 7 a	5 de 7 (c)	4 de 7	3 de 7			3.880



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
17	Xics de Granollers	4 de 8 (i)	2 de 7 (i)	4 de 7	4 de 7 a	3 de 7		3.620
18	Xicots de Vilafranca	4 de 7 a	5 de 7 (i)	3 de 7	2 de 7 (i)	2 de 7 (i)		2.640

## Concurs del 1998

## Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
1	Castellers de Vilafranca	2 de 9 fm	4 de 9 fa (i)	4 de 9 fa*	p de 8 fm (c)	5 de 9 f (c)		26.410
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	5 de 9 f	4 de 9 fa (c)	p de 8 fm (i)	p de 8 fm (c)*	4 de 9 (i)		26.390
3	Colla Jove Xiquets de Tarragona	3 de 9 f (c)	4 de 9 f (c)*	4 de 8 a	4 de 9 (i)			16.717
4	Colla Joves Xiquets de Valls	4 de 9 (i)	4 de 9 f*	3 de 9 f	4 de 9 (i)		2 de 8 f	16.337
5	Xiquets de Tarragona	3 de 8	2 de 8 f	3 de 9 f (c)*	p de 7 f (c)			14.077
6	Castellers de Barcelona	4 de 8	2 de 8 f (c)	3 de 7 ps				8.620
7	Capgrossos de Mataró	5 de 7	2 de 7	4 de 8	3 de 7 ps			7.200
7	Castellers de Terrassa	4 de 8	2 de 7	3 de 7 ps				7.200
9	Xiquets de Reus	3 de 8 (c)	4 de 8 (i)	4 de 7 a (id)	4 de 7 a*	5 de 7		6.450
10	Castellers de Sants	5 de 7	4 de 8 (i)	4 de 7 a	2 de 7			5.420
11	Castellers de Cornellà	5 de 7	4 de 7 a	3 de 7 ps				5.120
11	Castellers de Lleida	4 de 7 a	5 de 7	3 de 7 ps				5.120
13	Nens del Vendrell	5 de 7	4 de 7 a (c)*	2 de 7 (c)	3 de 7 ps (i)			4.918



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	6a ronda	Punts
14	Xiquets del Serrallo	3 de 7 ps	4 de 8 (id)	3 de 7	4 de 7a			4.620
15	Castellers de St. Pere i St. Pau	5 de 7	4 de 7 a	3 de 7	2 de 7 (i)			4.340
16	Colla Jove de Castellers de Sitges	5 de 7	4 de 7 a	3 de 7 ps (i)	3 de 7			4.340
17	Ganxets de Reus	5 de 7	2 de 7 (id)	4 de 7 a	4 de 8 (id)	4 de 8 (i)	3 de 7	4.340
18	Marrecs de Salt	4 de 7	5 de 7	4 de 7 a	3 de 7 ps (i)	3 de 7 ps (i)		4.120

L'asterisc (\*) assenyala que el castell va ser penalitzat.

#### Concurs del 2000

#### Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
1	Colla Vella dels Xiquets de Valls	5 de 9 f	3 de 10 fm (c)	2 de 8 (i)	2 de 9 fm		30.400
2	Colla Joves Xiquets de Valls	4 de 9 (c)	3 de 9 f	5 de 9 f (i)	5 de 9 f (i)	2 de 8 f	21.580
3	Castellers de Vilafranca	4 de 9 fa *	3 de 10 fm (i)	3 de 10 fm (i)	2 de 8 (c)	4 de 9 (i)	19.617
4	Colla Jove Xiquets de Tarragona	4 de 8 (i)	3 de 9 f (c)*	2 de 8 f	4 de 8*	5 de 8 (c)*	14.496
5	Xiquets de Tarragona	3 de 8	2 de 8 f	3 de 9 f (c)*	4 de 8		12.917
6	Castellers de Barcelona	2 de 8 f	4 de 8	3 de 8			10.700
6	Capgrossos de Mataró	4 de 8	2 de 7	3 de 8	2 de 8 f		10.700
8	Xicots de Vilafranca	2 de 7	4 de 8	3 de 8 (c)	2 de 8 f (c)		9.960



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
9	Colla Castellera de Figueres	5 de 7 (i)	p de 6 (c)	4 de 7 a	2 de 7 (c)		6.400
10	Castellers de Terrassa	5 de 7	4 de 8 (c)	4 de 7 a (i)	3 de 7 ps (i)	3 de 7	5.520
11	Castellers de Sants	3 de 8 (i)	5 de 7	2 de 7	4 de 7 a		5.420
11	Ganxets de Reus	2 de 7	p de 6 (i)	5 de 7	4 de 7 a		5.420
13	Colla Nova del Vendrell	4 de 7 a	2 de 7	5 de 7*	p de 6 (i)		5.415
14	Castellers de Lleida	5 de 7	2 de 7 (c)	4 de 7 a	3 de 7 ps (i)		5.140
15	Sagals d'Osona	5 de 7	3 de 7 ps (i)	4 de 7 a	3 de 7 ps*		5.110
16	Xiquets del Serrallo	5 de 7	4 de 7 a	3 de 7	2 de 7 (i)	2 de 7 (i)	4.340
17	Castellers de Sant Cugat	5 de 7	4 de 7 a	2 de 7 (i)	3 de 7		4.340
18	Castellers de Sant Pere i Sant Pau	3 de 7	5 de 7 (i)	4 de 7	2 de 7 (i)		2.180

L'asterisc (\*) assenyala que el castell va ser penalitzat.

#### Concurs del 2002

##### Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
1	Castellers de Vilafranca	4 de 9 fa	5 de 9 f*	3 de 10 fm (c)*	4 de 9 (i)		32.186
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	4 de 9 fa (c)	5 de 9 f	2 de 8 (i)	3 de 10 fm (i)	2 de 9 f (i)	18.370
3	Capgrossos de Mataró	2 de 8 f	5 de 8 (id)	5 de 8*	3 de 9 f*		15.387



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
4	Colla Joves Xiquets de Valls	3 de 9 f (i)	2 de 8 f	4 de 9 f	3 de 9 f (i)	3 de 8	13.640
5	Colla Jove Xiquets de Tarragona	2 de 8 f	4 de 8 a (c)	3 de 9 f (i)	3 de 8	4 de 9 f (i)	12.710
6	Castellers de Barcelona	2 de 8 f	3 de 9 f (i)	4 de 8		3 de 8	10.700
7	Marrecs de Salt	4 de 8	2 de 7	3 de 8 (i)	p de 6 (c)		8.170
8	Xicots de Vilafranca	2 de 7	4 de 8 (c)*	2 de 8 f (c)	3 de 8 (i)	5 de 7	7.997
9	Sagals d'Osona	5 de 7	4 de 8	2 de 7	3 de 7 ps		7.200
10	Castellers de Sants	2 de 7	4 de 8 (c)	3 de 7 ps			6.870
11	Castellers de Lleida	5 de 7	4 de 8	2 de 7 (c)			6.630
12	Xiquets de Tarragona	4 de 8	4 de 8 a (i)	3 de 9 f (i)	2 de 8 f (i)	3 de 8	6.620
13	Castellers de la Vila de Gràcia	2 de 7	4 de 8 (c)	5 de 7*			6.587
14	Nens del Vendrell	5 de 7	2 de 7 (i)	2 de 7*	4 de 8 (i)	4 de 7 a	5.410
15	Castellers de Mallorca	4 de 7 a	3 de 7 ps	5 de 7 (i)	5 de 7 (i)	3 de 7	4.620
16	Castellers de Terrassa	4 de 7 a	5 de 7	3 de 7			4.340
17	Xiquets del Serrallo	4 de 7 a (i)	4 de 7 a*	5 de 7	3 de 7	3 de 7 ps (i)	4.327
18	Castellers de Sant Pere i Sant Pau	3 de 7	4 de 7 a (i)	4 de 7 a (i)	5 de 7	2 de 7 (i)	2.900

L'asterisc (\*) assenyala que el castell va ser penalitzat.



## Concurs del 2004

## Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
1	Castellers de Vilafranca	4 de 9 fa	p de 8 fm	2 de 8 (c)	3 de 10 fm (i)		29.490
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	5 de 9 f (c)	4 de 9 fa	2 de 8 (i)	2 de 8 (i)	3 de 9 (i)	18.390
3	Colla Joves Xiquets de Valls	3 de 9 f*	4 de 9 f*	2 de 9 fm (i)	4 de 8 a (id)	4 de 8 a (c)	17.194
4	Capgrossos de Mataró	5 de 8	3 de 9 f*	4 de 9 f*			17.194
5	Colla Jove Xiquets de Tarragona	4 de 9 f*	5 de 8 (c)	3 de 8			14.065
6	Xiquets de Tarragona	3 de 8	2 de 8 f	5 de 8 (i)	5 de 8 (id)	4 de 8	10.700
7	Sagals d'Osona	2 de 8 f (c)	5 de 7	4 de 8	p de 6 (c)		9.580
8	Castellers de Barcelona	3 de 8	2 de 8 f (c)	4 de 8 (id)	4 de 7 a		8.810
9	Xicots de Vilafranca	4 de 8	3 de 8 (c)	2 de 8 f (i)	2 de 7		8.530
10	Castellers de Sants	2 de 7	4 de 8	3 de 7 ps			7.200
11	Xiquets de Reus	5 de 7	4 de 8*	2 de 7			6.917
12	Xics de Granollers	4 de 8	5 de 7	4 de 7 a			6.080
13	Marrecs de Salt	5 de 7	2 de 7	3 de 7 ps	p de 6 (i)		5.960
14	Castellers de la Vila de Gràcia	4 de 8 (i)	4 de 8 (c)*	5 de 7	4 de 7a		5.740
15	Castellers de Lleida	2 de 7	5 de 7	4 de 7 a			5.420
16	Nens del Vendrell	2 de 7	4 de 8 (i)	4 de 7 a	5 de 7 (id)		3.720
17	Castellers de Sant Pere i Sant Pau	3 de 7	4 de 7 a (i)	4 de 7			2.180
18	Xiquets del Serrallo	4 de 7*	3 de 7	5 de 7 (i)			2.176

L'asterisc (\*) assenyala que el castell va ser penalitzat.



Concurs del 2006

Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
1	Castellers de Vilafranca	4 de 9 fa	5 de 9 f	3 de 10 fm (i)	2 de 8 (c)		5.754
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	4 de 9 fa (c)*	5 de 9 f (id)*	5 de 9 f (c)	4 de 9 (i)*	3 de 9 f	3.870
3	Colla Joves Xiquets de Valls	3 de 9 f	5 de 9 f (i)*	4 de 9 f	5 de 9 f (i)*		1.597
4	Xiquets de Tarragona	2 de 8 f	4 de 8 a (c)	3 de 8	5 de 8 (i)		1.269
5	Capgrossos de Mataró	2 de 8 f	3 de 8	4 de 8			1.049
6	Colla Jove Xiquets de Tarragona	2 de 8 f	3 de 9 f (i)*	4 de 8	3 de 8	5 de 8 (id)*	1.049
7	Xicots de Vilafranca	4 de 8	2 de 8 f (c)	3 de 8			988
8	Xiquets de Reus	4 de 8*	5 de 7	2 de 8 f (c)	3 de 8		988
9	Castellers de Barcelona	4 de 8	3 de 8	2 de 7			906
10	Castellers de Sants	4 de 8	2 de 8 f	3 de 7 ps			887
11	Marrecs de Salt	4 de 8*	2 de 7 (id)*	4 de 7 a	2 de 7		710
12	Xics de Granollers	5 de 7	4 de 8	4 de 7 a			623
13	Castellers de Sabadell	5 de 7	2 de 7	3 de 7 ps			622
14	Nens del Vendrell	4 de 8 (id)	2 de 7*	5 de 7	4 de 7 a (id)	4 de 7 a	588
15	Sagals d'Osona	5 de 7	4 de 8 (c)*	3 de 7 ps (c)			582
16	Castellers de la Vila de Gràcia	2 de 7 (c)	4 de 8 (id)	4 de 8 (c)	4 de 7 a (i)		466
17	Xiquets del Serrallo	4 de 7 a		5 de 7	3 de 7 ps (i)	3 de 7 (i)*	330





Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
18	Castellers de Sant Pere i Sant Pau	3 de 7	5 de 7 (i)*	4 de 7	2 de 7 (i)		24

L'asterisc (\*) assenyala que el castell va ser penalitzat.

### Concurs del 2008

#### Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
1	Castellers de Vilafranca	4 de 9 fa* p de 8 fm	p de 8 fm	2 de 8 sf (c)*	4 de 9 (c)*		5.997 (- 4)
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	p de 8 fm (c)	5 de 9 f (c)	4 de 9 fa (id)*	4 de 9 fa (id)*		2.619 (- 5)
3	Colla Joves Xiquets de Valls	5 de 9 f (i)*	3 de 9 f	2 de 8 sf (i)*	4 de 9 f (c)	5 de 8	2.046 (- 6)
4	Capgrossos de Mataró	3 de 9 f	4 de 9 f (id)*	4 de 9 f (id)*	5 de 8	2 de 8 f	1.799 (- 4)
5	Colla Jove Xiquets de Tarragona	2 de 8 f	3 de 9 f	5 de 8 (c)			1.713
6	Castellers de Sants	2 de 8 f	3 de 9 f (c)	4 de 8			1.388
7	Castellers de Lleida	4 de 8	2 de 8 f	3 de 8 (id)*	p de 6 (c)	3 de 8	1.049 (- 2)
8	Castellers de Barcelona	3 de 8	2 de 8 f	4 de 9 f (id)*		4 de 8	1.049 (- 3)
9	Xiquets de Tarragona	2 de 8 f (c)	4 de 8	3 de 8			988
10	Xicots de Vilafranca	4 de 8	2 de 8 f (id)*	2 de 8 f (id)*	5 de 7	2 de 7 (c)	682 (-4)
11	Castellers de Sabadell	5 de 7	2 de 7	3 de 7 ps			622
12	Marrecs de Salt	2 de 7	3 de 8 (i)*	5 de 7	3 de 7 ps		622 (-2)



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
13	Castellers de Terrassa	2 de 7	4 de 8 (id)*	3 de 7 ps	4 de 8 (i)*	4 de 7a	610 (-4)
14	Nens del Vendrell	2 de 7	5 de 7	p de 6 (i)*	4 de 7a	p de 6 (i)*	588 (-4)
15	Castellers de la Vila de Gràcia	5 de 7	4 de 8 (c)	4 de 7 a			578 (-4)
16	Sagals d'Osona	5 de 7	3 de 7 ps	4 de 7 a			523
17	Xiquets del Serrallo	5 de 7	4 de 7 a (c)	3 de 7	2 de 7 (i)*		432 (-2)
18	Castellers de Sant Pere i Sant Pau	4 de 7 a	3 de 7 (id)*	4 de 7	3 de 7	2 de 7 (id)*	403 (-4)

L'asterisc (\*) assenyala que el castell va ser penalitzat. Entre parèntesi al costat de la puntuació final, el nombre total de penalitzacions que va rebre cada colla.

### Concurs del 2010

#### Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
1	Castellers de Vilafranca	4 de 9 fa	p de 8 fm (c)	5 de 9 f	2 de 8 sf (i)*		4.795 (2)
2	Colla Joves Xiquets de Valls	3 de 9 f	4 de 9 f	5 de 9 f (c)*			3.067 (1)
3	Colla Vella dels Xiquets de Valls	5 de 9 f (c)	p de 8 fm (i)*	3 de 9 f	p de 8 fm (i)*	2 de 9 fm (i)*	2.302 (6)
4	Colla Jove Xiquets de Tarragona	3 de 9 f	4 de 9 f*	5 de 9 f (i)*	5 de 8		2.163 (4)
5	Capgrossos de Mataró	3 de 9 f	4 de 9 f	2 de 9 fm (i)*		2 de 8 f	1.998 (2)
6	Castellers de Sants	2 de 8 f	3 de 9 f (c)*	4 de 8			1.388 (1)



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
7	Xiquets de Tarragona	4 de 8	5 de 8 (c)*	3 de 8			1.128 (2)
8	Castellers de Lleida	4 de 8	2 de 8 f (c)	3 de 8			988 (0)
8	Castellers de Barcelona	4 de 8	2 de 8 f (c)	3 de 8			988 (0)
10	Xicots de Vilafranca	4 de 8	2 de 8 f (c)	3 de 8 (i)*	5 de 7*		804 (3)
11	Castellers de la Vila de Gràcia	4 de 8*	2 de 7	5 de 7			722 (1)
12	Nens del Vendrell	4 de 8	2 de 8 f (i)*	5 de 7	2 de 8 f (i)*	2 de 7	722 (4)
13	Xiquets del Serrallo	4 de 7 a (i)*	4 de 7 a	5 de 7	3 de 7 a		484 (2)
14	Castellers de Sant Pere i Sant Pau	4 de 7 a	5 de 7 (i)*	5 de 7	3 de 7 a (i)*	2 de 7 (i)*	330 (6)

L'asterisc (\*) assenyala que el castell va ser penalitzat. Entre parèntesi al costat de la puntuació final, el nombre total de penalitzacions que va rebre cada colla.

### Concurs del 2012

#### Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
1	Castellers de Vilafranca	4 de 9 fa (c)	3 de 9 fa (c)	2 de 8 sf	4 de 9 sf*		15.197
2	Colla Joves Xiquets de Valls	3 de 9 f	5 de 9 f	9 de 8			7.284
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	9 de 8	5 de 9 f	4 de 9 fa (i)	3 de 9 f		7.284
4	Colla Jove Xiquets de Tarragona	3 de 9 f	9 de 8	5 de 9 f (i)	4 de 9 f		5.178



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
5	Capgrossos de Mataró	3 de 9 f	4 de 9 f*	2 de 9 fm (c)*			4.913
6	Xiquets de Tarragona	5 de 8	3 de 9 f (i)	3 de 9 f (c)*	4 de 9 f (c)*		3.401
7	Castellers de Sants	5 de 8	3 de 9 f (c)*	7 de 8			3.045
8	Castellers de Barcelona	5 de 8*	7 de 8	3 de 9 f (i)	4 de 8		2.135
9	Castellers de Sabadell	3 de 8	5 de 8	2 de 8 f			2.011
10	Xiquets de Reus	3 de 8	2 de 8 f	4 de 8			1.512
11	Castellers de Lleida	4 de 8	3 de 8	2 de 8 f (c)	2 de 8 f*		1.512
12	Bordegassos de Vilanova	3 de 8 (c)	2 de 8 f*	4 de 8		3 de 8*	1.512
13	Castellers de Sant Cugat	2 de 8 f (i)	3 de 8 (i)	4 de 8	2 de 8 f*	3 de 8 (c)*	1.411
14	Xicots de Vilafranca	4 de 8	3 de 8	2 de 8 f (c)		2 de 8 (c)*	1.389
15	Castellers de la Vila de Gràcia	4 de 8	3 de 9 f (i)	3 de 9 f (i)	3 de 8	2 de 7	1.272
16	Sagals d'Osona	4 de 8	3 de 8*	9 de 7	2 de 7		1.272
17	Nens del Vendrell	7 de 7	4 de 8	2 de 8 f			1.233
18	Moixiganguers d'Igualada	4 de 8	9 de 7	2 de 7			1.080
19	Xics de Granollers	2 de 7	4 de 8	5 de 7	7 de 7		993
20	Castellers de Terrassa	7 de 7	2 de 8 f (c)	4 de 7 a			911
21	Marrecs de Salt	4 de 8 (c)*	2 de 7	5 de 7			894
22	Colla Jove de Castellers de Sitges	7 de 7 (i)	3 de 7 ps	2 de 7	7 de 7		849



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
23	Castellers de Sant Pere i Sant Pau	3 de 7 a	2 de 7	5 de 7			764
24	Castellers de la Sagrada Família	5 de 7	3 de 7 ps	7 de 7			678
25	Castellers del Poble Sec	3 de 7 ps	7 de 7 (c)	5 de 7			633
26	Castellers de Badalona	7 de 7 (i)	3 de 7	2 de 7	5 de 7 (i)	4 de 7	631
27	Castellers d'Esplugues	4 de 8 (i)	7 de 7	5 de 7	4 de 7 a		623
28	Minyons de l'Arboç	7 de 7	5 de 7 (i)	5 de 7*	4 de 8 (i)	4 de 7 a	623
29	Nois de la Torre	5 de 7	7 de 7	3 de 7 ps (i)	3 de 7 ps (i)	3 de 7 a*	614
30	Tirallongues de Manresa	5 de 7	4 de 7 a	3 de 7 a			583
30	Xiquets del Serrallo	3 de 7 a	5 de 7	4 de 7 a			583
32	Margners de Guissona	4 de 7	5 de 7	3 de 7 ps			578

L'asterisc (\*) assenyala que el castell va ser penalitzat.

#### Concurs del 2014

Classificació:

Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
1	Castellers de Vilafranca (5/10)	4 de 9 fa	3 de 9 fa	2 de 8 sf (c)	3 de 10 fm (c)		6.025
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls (5/10)	4 de 9 fa	3 de 10 fm (c)	2 de 8 sf (c)		4 de 9 sf (id)	5.970
3	Colla Jove Xiquets de Tarragona (5/10)	9 de 8	5 de 9 f	3 de 9 fa (i)	3 de 10 fm (c)		5.235
4	Xiquets de Tarragona (5/10)	3 de 9 f	2 de 9 fm (i)	2 de 9 fm (c)	4 de 9 f*		3.495



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
5	Castellers de la Vila de Gràcia (5/10)	3 de 9 f	4 de 9 f*	3 de 8 a			2.970
6	Castellers de Barcelona (5/10)	4 de 8 a	4 de 9 f	3 de 9 f			2.935
7	Colla Joves Xiquets de Valls (5/10)	5 de 9 f	4 de 9 sf (id)	4 de 9 sf (id)	3 de 9 f	p de 8 fm (i)	2.850
8	Castellers de Sants (5/10)	3 de 9 f	4 de 9 f (c)	2 de 9 fm (i)	5 de 8*		2.765
9	Capgrossos de Mataró (5/10)	4 de 9 f	3 de 9 f (c)		2 de 9 fm (i)	2 de 8 f*	2.685
10	Xiquets de Reus (5/10)	5 de 8	3 de 9 f	2 de 8 f			2.510
11	Castellers de Sabadell (5/10)	2 de 8 f	5 de 8	3 de 9 f (c)			2.365
12	Nens del Vendrell (5/10)	3 de 8	2 de 8 f	4 de 8	p de 6		1.660
13	Castellers de Sant Cugat (4/10)	3 de 8	2 de 8 f	4 de 8			1.635
14	Xicots de Vilafranca (4/10)	3 de 8	2 de 8 f*	4 de 8	5 de 8 (i)		1.635
15	Moixiganguers d'Igualada (4/10)	4 de 8	2 de 8 f	3 de 8 (id)	3 de 8*		1.635
16	Marrecs de Salt (4/10)	3 de 8	2 de 8 f (c)	9 de 7	4 de 8		1.550
17	Xics de Granollers (4/10)	4 de 8	3 de 8	2 de 8 f (id)		2 de 7	1.410
18	Bordegassos de Vilanova (4/10)	4 de 8	9 de 7	2 de 7	3 de 8*		1.410
19	Castellers de Lleida (4/10)	3 de 8	2 de 8 f*	7 de 7			1.395
20	Sagals d'Osona (4/10)	3 de 8	2 de 8 (id)	2 de 8 f (c)*	7 de 7		1.395
21	Colla Castellera Sant Pere i Sant Pau (4/10)	2 de 7	3 de 8	7 de 7			1.255



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
22	Castellers del Poble Sec (4/10)	2 de 7	4 de 8 (c)	4 de 7 a			1.115
23	Castellers d'Esplugues (4/10)	5 de 7	4 de 8	3 de 7 ps			1.085
24	Castellers de Terrassa (4/10)	7 de 7	4 de 8 (c)	2 de 7 (id)	5 de 7		995
25	Castellers d'Esparreguera (4/10)	5 de 7	7 de 7	2 de 7 (c)			980
26	Xiquets del Serrallo (4/10)	7 de 7	5 de 7 a (c)	9 de 7			965
27	Castellers de la Sagrada Família (4/10)	3 de 7 ps	7 de 7	5 de 7			930
28	Salats de Súria (4/10)	4 de 7 a	5 de 7	3 de 7 a	2 de 7 (id)		830
29	Colla Jove de Castellers de Sitges (4/10)	7 de 7	5 de 7 (id)	5 de 7*	4 de 7 a (i)	4 de 7	795
30	Tirallongues de Manresa (28/9)	5 de 7	5 de 7 a				610
31	Castellers de Berga (28/9)	7 de 7	5 de 7				595
32	Castellers de Badalona (28/9)	5 de 7	4 de 7 a				565
33	Nois de la Torre (4/10)	4 de 7	3 de 7	2 de 6	4 de 7 a (id)		565
34	Vailets de l'Empordà (28/9)	3 de 7 a	4 de 7 a				540
35	Nyerros de la Plana (28/9)	4 de 7	4 de 7 a				475
36	Colla Jove Xiquets de Vilafranca (28/9)	3 de 7	4 de 7 a				465
37	Castellers Caldes de Montbui (28/9)	4 de 7	3 de 7				410



Pos.	Colla	1a ronda	2a ronda	3a ronda	4a ronda	5a ronda	Punts
38	Castellers de Mallorca (28/9)	3 de 7	4 de 7*				410
39	Castellers d'Altafulla (28/9)	5 de 7	3 de 7 a (i)				290
40	Castellers de Castelldefels (28/9)	3 de 7	4 de 7 (id)				210
41	Castellers de les Roquetes (28/9)	4 de 7	3 de 7 (id)				200

L'asterisc (\*) assenyala que el castell va ser penalitzat.

### Concurs del 2016

#### Classificació:

1	C. de Vilafranca (2/10)	3de10fm	2de8sf	4de10fm	2de8sf*	...	7080
2	C. Jove X. de Tarragona (2/10)	5de9f	3de9fa	3de10fm	9de8*	...	4985
3	C. Vella dels X. de Valls (2/10)	4de10fm	3de10fm	4de9sf	3de9sf	3de9sf	4530
4	C. Joves X. de Valls (2/10)	5de9f*	3de10fm	2de9fm	3de9f	4de9f*	3905
5	C. de Mataró (2/10)	3de9f	2de9fm	5de9f	4de9f	...	3695
6	C. de Sants (2/10)	3de9f	2de9fm	4de9f*	...	...	3695
7	C. de Barcelona (2/10)	3de9f	4de9f*	4de8a	...	...	2935
8	X. de Reus (2/10)	5de8	3de9f*	4de9f	4de9f	2de8f	2510
9	X. de Vilafranca (1/10)	2de8f	3de9f	5de8	...	...	2270
10	X. de Hangzhou (1/10)	3de9f	2de8f	4de9f	4de8	...	2235
11	C. de la Vila de Gràcia (2/10)	4de9f	3de9f	3de8	2de8f	...	2230
12	N. del Vendrell (2/10)	4de8a	3de9f	...	4de8	...	2195
13	C. de Sabadell (2/10)	5de8	3de9f	4de8	...	...	2160
14	M. de Salt (1/10)	5de8	2de8f	7de8	...	...	2035





15	C. de Sant Cugat (1/10)	2de8f	5de8	5de8*	7de8	...	2035
16	M. d'Igualada (1/10)	2de8f	4de8	3de8	...	...	1635
17	X. de Tarragona (2/10)	3de9f*	4de9f	4de9f	...	4de8	1570
18	C. de Terrassa (1/10)	9de7	4de8	2de8f	...	...	1460
19	Sagals d'Osona (1/10)	3de8	2de7	4de8	...	...	1410
20	C. de St. Pere i St. Pau (1/10)	2de7	3de8	4de8*	...	...	1410
21	B. de Vilanova (1/10)	4de8	3de8	2de7	...	...	1345
22	C. de C. d'Esplugues (1/10)	4de8	2de7	3de7ps	...	...	1235
23	Al·lots de Llevant (1/10)	5de7	2de7	4de7a	4de8	...	1205
24	C. de Lleida (1/10)	2de7	4de8	4de8*	5de7	...	1205
25	C. de la Sagda. Família (1/10)	3de7ps	4de8	5de7	...	...	1100
26	Xics de Granollers (1/10)	2de8f	5de7	7de7	4de8*	...	1055
26	C. de Badalona (25/9)	4de8*	5de7	7de7	...	...	1055
28	C. del Poble Sec (1/10)	2de7	7de7*	5de7*	...	...	1035
29	C. de Figueres (25/9)	5de7	2de7	4de7a	...	...	1020
30	C. de Berga (1/10)	7de7	4de8	5de7	...	...	995
31	C. Jove C. de Sitges (1/10)	5de7	4de8	...	7de7	...	955
32	C. Jove de Barcelona (1/10)	7de7a	5de7a	5de7	...	...	955
33	X. del Serrallo (1/10)	5de7	pde6	3de7a	4de7a	...	845
33	C. de Sant Vicenç dels Horts (25/9)	4de7a	5de7	3de7ps	3de7a	...	845
35	M. de l'Arboç (25/9)	7de7	5de7	4de7a	4de7a	3de7	805
36	C. de Cerdanyola (25/9)	3de7	5de7	3de7a	...	...	780
37	T. de Manresa (1/10)	2de7	4de8	4de8	5de7a	5de7a*	770
38	C. d'Esparreguera (25/9)	5de7	2de7	2de7	3de7	4de7	715
39	C. de Castelldefels (25/9)	3de7a	3de7	5de7	5de7*	...	715



40	C. de Caldes de Montbui (25/9)	3de7	3de7a	4de7a	4de7	...	675
41	C. del Riberal (25/9)	3de7	4de7	4de7a	...	...	660
42	Nois de la Torre (25/9)	3de7	4de7	2de6	2de6	pde5	565
43	X. de Vila-seca (25/9)	3de7	4de7	4de7a	...	2de6	550
44	Matossers de Molins de Rei (25/9)	3de7	4de7	4de7*	2de6	...	550
45	C. C. Salats de Súria (25/9)	2de7	...	3de7	...	...	0



## **Annex 6: Normativa dels concursos**

### **a) Colles participants, dies d'actuació, col·locació a plaça i patró d'actuació**

#### Article 1

(Principis generals)

1. Tenen dret a participar al XXVI Concurs de Castells les 42 colles millor al Rànquing Estrella Concurs, que comptabilitza les actuacions realitzades des de l'1 de setembre de 2015 i fins al 31 d'agost de 2016. El Rànquing comptabilitza les tres millors construccions de cadascuna de les cinc millors diades de cada colla, d'acord amb la taula de puntuacions del Concurs de Castells. De manera extraordinària, l'organització es reserva el dret d'incorporar al Concurs les colles que consideri oportú. La incorporació d'aquestes classificades colles en cap cas anirà en detriment de la participació de les colles classificades de dret.
2. La col·locació a plaça de les colles i el patró d'actuació es determinen d'acord amb un sorteig i es regeixen per les normes transcrites a continuació.

#### Article 2

(Assignació de les colles als grups A, B, C, D, E, F, G, H i I. Dies d'actuació).

1. Una vegada establerta la llista definitiva de colles participants, l'organització les ha de distribuir en nou grups, d'acord amb els criteris següents:
  - Formen part del grup A les quatre colles participants millor classificades en el Rànquing Estrella Concurs.
  - Formen part del grup B les quatre colles participants millor classificades en el Rànquing Estrella Concurs, una vegada excloses les que formen part del grup A.



- Formen part del grup C les quatre colles participants millor classificades en el Rànquing Estrella Concurs, una vegada excloses les que formen part dels grups A i B.
- Formen part del grup D les quatre colles participants millor classificades en el Rànquing Estrella Concurs, una vegada excloses les que formen part dels grups A, B i C.
- Formen part del grup E les vuit colles participants millor classificades en el Rànquing Estrella Concurs, una vegada excloses les que formen part dels grups A, B, C i D.
- Formen part del grup F les sis colles participants millor classificades en el Rànquing Estrella Concurs, una vegada excloses les que formen part dels grups A, B, C, D i E.
- Formen part del grup G les quatre colles millor classificades en el Rànquing Estrella del Concurs, una vegada excloses les que formen part dels grups, A, B, C, D, E i F
- Formen part del grup H les quatre colles millor classificades en el Rànquing Estrella del Concurs, una vegada excloses les que formen part dels grups, A, B, C, D, E, F i G
- Formen part del grup I les quatre colles millor classificades en el Rànquing Estrella del Concurs, una vegada excloses les que formen part dels grups, A, B, C, D, E, F, G i H
- En cas que de manera extraordinària l'organització decidís incorporar la participació de més colles, aquestes s'incorporarien al grup que es consideri oportú.
- Les colles dels grup G, H i I participaran al Concurs el diumenge 25 de setembre de 2016 a Torredembarra
- Les colles dels grups D, E i F participaran al Concurs el dissabte 1 d'octubre de 2016 a Tarragona.
- Les colles dels grups A, B i C participaran al Concurs el diumenge 2 d'octubre de 2016 a Tarragona.

### Article 3

(Sorteig)



1. Abans del dia 15 de setembre, l'organització ha de realitzar el sorteig per determinar la col·locació de les colles a plaça i el patró d'actuació.
2. El sorteig ha d'assignar un número a cadascuna de les colles participants, d'acord amb el procediment següent:
  - Cadascuna de les colles del grup A rep un número, diferent en cada cas, de l'1 al 4.
  - Cadascuna de les colles del grup B rep un número, diferent en cada cas, de l'1 al 4.
  - Cadascuna de les colles del grup C rep un número, diferent en cada cas, de l'1 al 4 .
  - Cadascuna de les colles del grup D rep un número, diferent en cada cas, de l'1 al 4.
  - Cadascuna de les colles del grup E rep un número, diferent en cada cas, de l'1 al 8.
  - Cadascuna de les colles del grup F rep un número, diferent en cada cas, de l'1 al 6
  - Cadascuna de les colles del grup G, rep un número, diferent en cada cas, de l'1 al 4.
  - Cadascuna de les colles del grup H, rep un número, diferent en cada cas, de l'1 al 4.
  - Cadascuna de les colles del grup I, rep un número, diferent en cada cas, de l'1 al 4.
  - En cas que de manera extraordinària l'organització decidís incorporar la participació de més colles, aquestes s'incorporarien al grup considerat oportú i, per tant, s'ampliarien els números d'aquest grup fins completar la totalitat de colles que el conformen.

#### Article 4

(Desenvolupament de rondes)

- a) Primera jornada, diumenge 25 de setembre (Torredembarra)  
(Patró d'actuació en les tres primeres rondes)



1. Les colles participants es divideixen en tres cicles. El primer el conformen les colles G1, G2, H1 i I1. El segon cicle el conformen les colles G3, H2, H3 i I2. El tercer cicle el conformen les colles G4, H4, I3 i I4. En cadascuna de les tres primeres rondes les colles actuen agrupades en els cicles respectius.
2. Les colles del primer cicle actuen al començament de cada ronda d'acord amb la successió següent: G1, G2, H1 i I1. Abans de la primera actuació en solitari, actuen conjuntament les colles del cicle que vulguin intentar una construcció inferior al set de set.
3. Les colles del segon cicle actuen al finalitzar la última ronda en solitari del primer cicle d'acord amb la successió següent G3, H2, H3 i I2. Abans de la primera actuació en solitari, actuen conjuntament les colles del cicle que vulguin intentar una construcció inferior al set de set.
4. Les colles del tercer cicle actuen al final de cada ronda d'acord amb la successió següent G4, H4, I3 i I4. Abans de la primera actuació en solitari, actuen conjuntament les colles del cicle que vulguin intentar una construcció inferior al set de set.
5. En cas que una colla actuï en solitari i intenti una construcció que no li donaria aquest dret, aquesta construcció no es considerarà vàlida als efectes de la puntuació final. Així mateix, tampoc es considerarà vàlida als efectes de la puntuació final qualsevol construcció intentada per una colla que no es correspongui amb la que prèviament hagi notificat al jurat.

b) Segona jornada, dissabte 1 d'octubre

(Patró d'actuació en les tres primeres rondes)

1. Les colles participants es divideixen en dos cicles. El primer cicle el conformen les colles D1, D2, E1, E2, E3, E4, F1, F2 i F3. El segon cicle el conformen les colles D3, D4, E5, E6, E7, E8, F4, F5 i F6. En cadascuna de les tres primeres rondes les colles actuen agrupades en els cicles respectius.
2. Les colles del primer cicle actuen al començament de cada ronda d'acord amb la successió següent: F1, F2, F3, D1, E1, E2, E3, E4, D2. Abans de



- la primera actuació en solitari, actuen conjuntament les colles del cicle que vulguin intentar una construcció inferior al tres de vuit.
3. Les colles del segon cicle actuen al final de cada ronda d'acord amb la successió següent F4, F5, F6, D3, E5, E6, E7, E8, D4. Abans de la primera actuació en solitari, actuen conjuntament les colles del cicle que vulguin intentar una construcció inferior al tres de vuit.
  4. En cas que una colla actuï en solitari i intenti una construcció que no li donaria aquest dret, aquesta construcció no es considerarà vàlida als efectes de la puntuació final. Així mateix, tampoc es considerarà vàlida als efectes de la puntuació final qualsevol construcció intentada per una colla que no es correspongui amb la que prèviament hagi notificat al jurat.

c) Tercera jornada, diumenge 2 d'octubre

(Patró d'actuació en totes les rondes)

1. El patró d'actuació serà C1, A1, B1, C2, A2, B2, C3, A3, B3, C4, A4, B4.
2. Es farà una única actuació conjunta al principi de cada ronda per aquelles colles que vulguin intentar una construcció inferior al 4 de 9 amb folre.
3. En cas que una colla actuï en solitari i intenti una construcció que no li donaria aquest dret, aquesta construcció no es considerarà vàlida als efectes de la puntuació final. Així mateix, tampoc es considera vàlida als efectes de la puntuació final qualsevol construcció intentada per una colla que no es correspongui amb la que prèviament hagi notificat al jurat.

Article 5

(Patró d'actuació en les dues últimes rondes)

1. Primera jornada, diumenge, 25 de setembre: En les dues últimes rondes, les colles actuen d'acord amb la successió següent: G1, G2, H1, I1, G3, H2, H3, I2, G4, H4, I3 i I4. Abans de la primera actuació en solitari, actuen conjuntament les colles que vulguin intentar una construcció inferior al set de set.
2. Segona jornada, dissabte 1 d'octubre: En les dues últimes rondes, les colles actuen d'acord amb la successió següent: F1, F2, F3, F4, F5, F6, E1, E2, D1, E3, E4, D2, E5, E6, D3, E7, E8 i D4. Abans de la primera



actuació en solitari, actuen conjuntament les colles que vulguin intentar una construcció inferior al tres de vuit.

## Article 6

(Sobre els peus desmuntats)

1. Si es produeix un peu desmuntat (segons allò establert en el paràgraf II del Protocol de Plaça), es produirà una alteració del patró d'actuació:
  - a) Si el peu desmuntat es produeix en un intent de qualsevol construcció dels grups 2, 3, 4 o 5, la colla realitzarà el segon peu després de l'actuació de la colla següent (o colles, si es tracta d'una ronda conjunta), segons l'ordre establert.
  - b) Si el peu desmuntat es produeix en un intent de qualsevol construcció dels 6 o 7, la colla realitzarà el segon peu després de l'actuació de dues colles (o d'una colla en solitari i d'una ronda conjunta, si es produeix el cas), segons l'ordre establert.
2. Les alteracions en el patró d'actuació es mantindran encara que aquestes tinguin lloc en el final d'una ronda i que impliquin l'inici de la ronda següent sense haver-se tancat encara la ronda anterior.
3. Si el peu desmuntat és efectuat per una colla que participa en una ronda conjunta, no es produirà cap modificació del patró d'actuació, tal com es desenvolupa en l'article 12 d'aquestes mateixes Normes Bàsiques.

### **b) Desenvolupament del concurs**

## Article 7

(Obligació de seguir les indicacions del Jurat)

1. Durant el Concurs, les colles participants resten obligades a seguir les indicacions del Jurat.
2. En cas que una colla incompleixi les obligacions derivades del paràgraf anterior, el Jurat pot imposar-li una sanció econòmica no superior al 30 per cent de la quantitat de diners obtinguda per la colla en concepte de premi per la posició final assolida en el Concurs o, si el cas és particularment greu, retirar-li el dret a participar.





## Article 8

### (Entrada a plaça)

1. L'organització determina l'ordre d'entrada a plaça.
2. L'organització ha de procurar que l'entrada a plaça es correspongui en la mesura del possible amb el patró d'actuació resultant del sorteig, de manera que les colles que hagin d'actuar en primer lloc siguin també les primeres en entrar a plaça.
3. Les colles participants s'han de presentar, el dia del Concurs, al lloc i en l'hora determinats per l'organització, que s'han de comunicar amb un marge de temps raonable als delegats de les colles. Les colles participants han de seguir les indicacions de l'organització pel que fa a l'entrada a plaça.
4. Les colles participants han d'entrar a plaça acompanyades dels seus grallers i timbalers interpretant el toc tradicional d'entrada a plaça.

## Article 9

### (Rondes)

1. El Concurs consta de cinc rondes sense dret a repetició.
2. En les tres primeres rondes, les colles poden actuar sempre que intentin una construcció inclosa en la taula de puntuacions, amb les limitacions previstes al paràgraf IX del Protocol de plaça.
3. En les dues últimes rondes, les colles poden actuar en els casos següents:  
Si han assolit menys de tres construccions en el conjunt de les rondes anteriors, sempre que intentin una construcció d'acord amb les previsions de l'apartat anterior.  
Si intenten una construcció superior a les que han carregat o descarregat en les rondes anteriors, sempre que aquesta estigui inclosa en la taula de puntuacions.



## Article 10

(Actuació de les colles)

1. Les colles poden intentar totes les construccions previstes en la taula de puntuació corresponent, llevat de les excepcions previstes al paràgraf IX del Protocol de plaça.
2. Una colla només pot intentar una construcció en cada ronda.
3. Abans del començament de cada ronda, les colles han de comunicar al Jurat si, d'acord amb la construcció que volen intentar, actuaran en solitari.
4. En base a la informació proporcionada per les colles d'acord amb el paràgraf anterior i el patró d'actuació resultant del sorteig, el Jurat farà públic al començament de cada ronda l'ordre d'actuació de les colles.
5. En el moment en què l'organització ho determini, aquesta ha de comunicar al Jurat la construcció que vol intentar.
6. L'actuació de les colles començarà en el moment que el Jurat ho autoritzi i l'organització ho faci públic.

## Article 11

(Temps màxims d'execució dels castells en els intents en solitari)

1. Amb l'objectiu d'evitar endarreriments injustificats, el Concurs de Castells estableix un seguit de temps màxims d'execució.
2. Es considerarà que es produeix un "endarreriment injustificat" a l'hora d'iniciar l'intent corresponent per part d'una colla que actua en solitari, quan la colla, després d'haver-li estat comunicat per part del presentador que pot iniciar el seu intent de castell, no ho faci en els següents temps d'execució:
  - a) Estructures dels grups 2, 3, 4, 5 i 6 de la taula de puntuacions: 4 minuts.
  - b) Estructures del grup 7 de la taula de puntuacions: 5 minuts.
3. Els períodes d'execució establerts en el punt 2 d'aquest paràgraf no abasten la totalitat de l'intent; és a dir, el peu desmuntat que poden realitzar les colles en cada intent no està inclòs dins d'aquests períodes. En cas de produir-se un segon peu, s'aplicaran novament els temps establerts en punt 2 d'aquest paràgraf.



4. Un minut abans d'exhaurir-se el temps per iniciar l'execució del castell, l'organització advertirà la colla a través del seu delegat de plaça que li resta aquest temps per a realitzar la seva construcció.
5. S'entendrà que una colla comença a iniciar l'intent corresponent en el moment que el segon (en el cas del pilar) o tots els segons són situats al seu lloc (en el cas dels castells aixecats per sota, en el moment que els dosos són situats damunt les espatlles dels pis inferior).
6. Quan una colla incorri en un endarreriment injustificat, d'acord amb la interpretació que es fa en els punts anteriors, el jurat retirarà a la colla el dret a executar aquell peu i es considerarà peu desmuntat. Si l'endarreriment injustificat es produeix en el segon peu d'una construcció es considerarà segon peu desmuntat i, per tant, el jurat retirarà a la colla el dret a actuar en aquella ronda.

## Article 12

### (Execució de les rondes conjuntes)

1. Es considerarà que es produeix un "endarreriment injustificat" a l'hora d'iniciar la ronda conjunta, quan les colles, després d'haver-los estat comunicat per part del presentador que poden iniciar el seu intent de castell, no ho facin abans de 5 minuts.
2. Les colles que actuen en ronda conjunta ho han de fer de forma simultània, de tal manera que la darrera colla del grup ha de muntar el peu del seu castell abans de la finalització del castell de la penúltima colla.
3. En el cas que la darrera colla en actuar en la ronda conjunta hagi desmuntat un peu abans de la finalització del castell de la penúltima colla, disposa de 5 minuts per a realitzar el seu intent a partir del moment d'haver desmuntat el seu primer peu.
4. Un minut abans d'exhaurir-se el temps per executar el castell, l'organització advertirà a la colla a través del seu delegat de plaça que li resta aquest temps per a realitzar la seva construcció.
5. S'entendrà que una colla comença a iniciar l'intent corresponent en el moment que el segon (en el cas del pilar) o tots els segons són situats al



seu lloc (en el cas dels castells aixecats per sota, en el moment que els dosos són situats damunt les espatlles dels pis inferior).

6. Quan una colla incorri en un endarreriment injustificat, d'acord amb la interpretació que es fa en els punts anteriors, el jurat retirarà a la colla el dret a executar aquell peu i es considerarà peu desmuntat. Si l'endarreriment injustificat es produeix en el segon peu d'una construcció es considerarà segon peu desmuntat i, per tant, el jurat retirarà a la colla el dret a actuar en aquella ronda.

### Article 13

(Valoració de les construccions)

1. Després de l'actuació de cada colla, el Jurat ha de determinar si la construcció intentada ha estat carregada, descarregada, ha quedat en intent o intent desmuntat. També es comunicarà, via interna, si la construcció ha patit alguna penalització.
2. A l'hora de valorar una construcció, el Jurat ha d'aplicar les normes contingudes en el Protocol de plaça.
3. En cas que hi hagués desacord, el Jurat ha d'arribar a una decisió per votació dels seus membres. En cas d'empat, el president del Jurat té vot de qualitat.
4. Abans de la votació, un mínim de dos membres del Jurat pot exigir que aquest revisi l'enregistrament en vídeo de la construcció discutida.
5. El Jurat ha de fer pública la seva decisió una vegada presa.

### Article 14

(Participació en el bastiment de les construccions)

1. El tronc de cada construcció intentada, així com el folre, les manilles i els puntals, si s'escau, estaran conformats exclusivament per membres de la colla que la intenta. En cas que no sigui així, el Jurat pot invalidar la construcció.

### Article 15

(Intents)



1. Cada colla pot intentar una construcció determinada en dues rondes diferents com a màxim.
2. Una construcció queda en intent, o en intent desmuntat, quan es donen les circumstàncies previstes en el paràgraf VIII del Protocol de plaça.

#### Article 16

##### (Pilars de comiat)

1. Després del final de l'última ronda i abans de la lectura de la classificació final, les colles participants basteixen els pilars de comiat respectius, que en cap cas es consideren vàlids als efectes de la puntuació.
2. Si una colla no basteix el pilar o els pilars de comiat corresponent, es considera que s'ha retirat del Concurs i, per tant, perd el dret a rebre cap premi.

#### Article 17

##### (Classificació final)

1. Una vegada finalitzats els pilars de comiat, el Jurat fa pública la classificació final de la jornada. Finalitzada la jornada del 2 d'octubre, el Jurat farà pública la classificació final definitiva, tenint en compte la participació de totes les colles en les tres jornades.
2. En la classificació final, les colles apareixen ordenades de major a menor puntuació.
3. La puntuació final és el resultat de la suma de la puntuació de les tres millors construccions realitzades per cada colla, d'acord amb la taula de puntuacions. En cas que una colla no hagi arribat a realitzar tres construccions, la puntuació final és el resultat de la suma de la puntuació de les que hagi realitzat. En cas que un castell s'hagi assolit dues vegades només comptarà el de més puntuació.
4. En cas que es produeixi un empat, la colla amb menor número de penalitzacions ocupa la millor posició en la classificació entre les colles empatades. Si el número de penalitzacions és el mateix, la colla que hagi realitzat el castell més puntuat ocupa la millor posició en la classificació. Si la puntuació obtinguda en el millor castell és la mateixa,



resol l'empat la puntuació obtinguda en el segon millor castell. Si l'empat no es pot resoldre, les colles comparteixen la posició ex aequo.

5. En cas d'empat en alguna de les tres primeres posicions, a l'hora de recollir el premi, es farà en ordre invers a la classificació a 31 d'agost.
6. Si per alguna causa de força major, l'organització decideix suspendre qualsevol de les jornades abans de la seva finalització, la classificació final tindrà en compte les rondes completades per totes les colles participants fins al moment de la suspensió. Si el Concurs s'hagués de suspendre abans de la finalització de la segona ronda excepcionalment aquella jornada no disposaria de classificació final.

### Article 18

#### (Premis)

1. Cada colla participant rep un premi corresponent a la seva classificació d'acord amb la taula de premis.



## Annex 7: Taula de premis del Concurs de l'any 2016

<b>6. Taula de premis del XXVI Concurs de Castells</b>	
<b>Posició</b>	<b>Premi</b>
1r	16.000 €
2n	13.000 €
3r	10.000 €
4t	8.000 €
5è	7.000 €
6è	6.000 €
7è	5.500 €
8è	5.000 €
9è	4.500 €
10è	4.300 €
11è	4.100 €
12è	3.900 €
13è	3.700 €
14è	3.500 €
15è	3.300 €
16è	3.100 €
17è	3.000 €
18è	2.900 €
19è	2.800 €
20è	2.700 €
21è	2.600 €
22è	2.500 €
23è	2.400 €
24è	2.300 €
25è	2.200 €
26è	2.100 €
27è	2.000 €
28è	1.900 €
29è	1.800 €
30è	1.700 €
31è	1.500 €
32è	1.400 €
33è	1.300 €
34è	1.050 €
35è	1.000 €
36è	950 €
37è	900 €



38è	850 €
39è	800 €
40è	750 €
41è	700 €
42è	650 €

A més, aquests premis tenen un increment percentual segons la distància de la població de la colla respecte Tarragona

<b>Distància en quilòmetres de la població de la colla respecte Tarragona</b>	<b>Increment percentual sobre el premi</b>
0	0%
0 - 70	10%
71 - 120	20%
Més de 120	30%
Illes Balears	50%





## **Annex 8: Integrants de la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya**

### **President:**

Colla Jove Xiquets de Tarragona (Jordi Grau)

### **Vice-presidents:**

Castellers de Sants (Andreu Botella)

Castellers de Vilafranca (Jordi Carbonell) Colla Joves Xiquets de Valls (Rosa Maria Rovira)

Minyons de Terrassa (Pere Tiana)

### **Secretari:**

Castellers de Badalona (Sergi Sánchez)

### **Tresorer / vice-president:**

Nens del Vendrell (Rodrigo Sánchez)

### **Vocals:**

Castellers d'Esplugues (Ramon Sàlvia)

Castellers de Barcelona (Rafa Caballero)

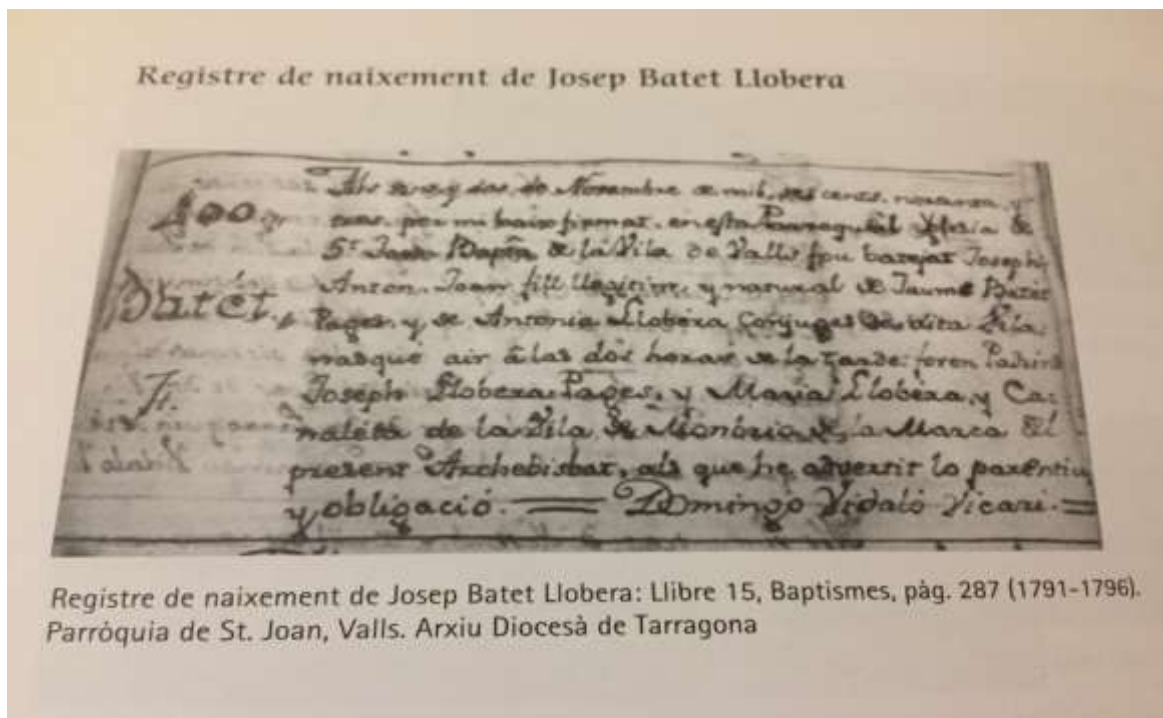
Castellers de Sabadell (Francesc Garcia)

Margeners de Guissona (Albert Roca)

Xiquets de Tarragona (Cristina Cumplido)



## Annex 9: Registre de naixement de Josep Batet Llobera



Registre de naixement de Josep Batet Llobera: Llibre 15, Baptismes, pàg. 287 (1791-1796).  
Parròquia de St. Joan, Valls. Arxiu Diocesà de Tarragona



## **Annex 10: Noves informacions**

L'estudi dels castells, és com tantes altres disciplines, quelcom viu i sempre en estat d'investigació i actualització. El 3 de desembre de 2017, l'historiador Àlex Cervelló, va publicar el seu treball d'investigació sobre el pas del ball de valencians als castells, sota el nom "Els orígens del fet casteller", que han editat la Colla Vella de Valls i Cossetània.

La feina de Cervelló, ha aportat el nom del primer enxaneta: Jaume Fuster, i situa l'inici de l'art casteller deu anys abans del que es parlava: el 2 de febrer de 1791. Foren les primeres festes de la Candela de Valls. A més, els nous descobriments de l'historiador, afirmen que els principals personatges de les colles, els germans Batet, no es varen barallar.

El problema d'investigar en aquestes dates, és que la informació no és mai 100% segura i sempre hi ha més d'una interpretació.

*Àlex Cervelló: "Hem localitzat un altre personatge, Jaume Fuster, pagès, dit enxaneta. No sabem si ja formava part d'un Ball de Valencians que feia castells o si era del ball de valencians. En tot cas, seria la peça que uneix els dos mons."*